35.13.A.18. 2
173

EMPTOR ET LECTOR AVETO.

# Angelici doctoꝛis diui Thome Aquinatis oꝛ. pꝛe. In libꝛũ Salomonis. q̃ Cãticacãticoꝝ ĩſcribit dilucidiſſima expoſitio: q̃ꝫ diligẽtiſſime nuprime viſa: recognita: erroribuſq; purgata ꝛ q̃ʒtũ ãniti ars potuit fideliter Impꝛeſſa

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Sic canit eccleſia de hoc doctoꝛe ſãctiſſimo

Stilus: Bꝛeuis: Grata: Facũdia: Celſa: Clara: Firma Sententia.

Cuncta ſciet quicunq; leget tua dogmata Thoma.

## Lectoribus.S.

¶ Qua ſemper obſeruantia habiti ſunt ſuauiſſime
lector: apud poſteros noſtros: hi qui pro communi
omnium vtilitate deſudarunt: nullus fere ex erudi
tis ambigere valet: quorũ mores: aut res optime
geſte: ad capeſcendas virtutes: ipſorumq; imitan-
da veſtigia: proculdubio nobis maximo ſunt adiu-
mento. Ecce inq̃ recenti impreſſione poſt in librũ
beati Job Expoſitionem exhibitã: ad oblectamen-
tum quodam ſingulare omnium: precipue verbum
dei preconizantium: q̃ oportune ſe offert egregiũ:
ac preclariſſimũ Scriptum Angelici doctoris diui
Thome Aquinatis In librum Salomonis: qui
Cantica Canticorum inſcribitur: dum infirmus
in cenobio Foſſe noue ordinis Ciſtercienſis iace-
ret: maxima doctrina (vt cetera) confectum. Su[m]i-
te queſo venerandi patres: religioſi preſertim o[rdinis]
cio predicatores hanc celeſtem atq; diuinam m[ar]
garitam: inſpicite quot hinc catholice veritates
philoſophice concluſiones: quot vtilia document[a]
quot deniq; vberiores fructus: ex hocce aureo opuſ
culo elici pñt: quibus omnibus (et ceteris omiſſis)
deo: auditoribus: euadere pñt. Eſt (authore deo) in
cipientibus vtile: proficientibus augmentum: per
fectis quoq; delectabile: ſi eiſdem lectionibus & di
ſciplinis incubueritis. Appoſuim⁹ preterea ĩ mar
gine quedam additamenta que ſi diligenter lege-
ris: atq; perlegeris: tibi maximo emolumẽto erũt.
Valete et efficite: vt que ab hoc ſanctiſſimo docto-
re accepiſtis: ceteri a vobis accipiant.

# ¶ Diui Thome Aquinatis Doctoris angelici/ordinis Predicatorū Sacre ſcripture elucidatoris ac enucleatoris clariſſimi/ In librum Salomonis qui Cantica canticorum īſcribitur Expoſitio ꝓfundiſſima.

## ¶ Prologus.

Sonet vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis et facies tua decora. ¶ In principio cuiuſlibet libri quantum adpreſens ſpectat duo ſunt notāda. Primo quid ſit libri titulus. ij. q̄ ſunt cauſe opis. Libri titulus et cauſe opis.
Predicta autē auctoritas que legitur Cau. ij. aliter et aliter expoſita nobis vtrūqꝫ inſinuat. Nā ſi verba dicte auctoritatis ſint ſpōſi ad ſpōſam. i. chriſti ad ecclīaꝫ: tunc declarāt nobis libri titulum. Si vero intelligatur de chriſto dicta: manifeſtāt nobis cās opis. Intitulatur autē liber iſte. Cantica cāticorū: vt ex gloſa haberi pōt. Cant⁹ tamē qui in hoc libro docetur: non eſt corporalis ſeu ſenſibilis: ſed magis intellectualis ⁊ ſm ſpūꝫ. Cantus duplex corporalis. ſ. ⁊ ſpūalis
Dicimus enim duo eſſe genera verborū: interiora ⁊ exteriora: ſiue ſēſibilia ⁊ intellectualia: vt patet per auguſti. xv. de ciuitate dei. vbi ipſas cogitationes cordis locutiones appellat. c. vij.
Sicut ergo in locutionibus exterioribus ſecūdū melodiā ⁊ pro-

portionē platis reſultat cantus ſenſibilis:ita in locutionib⁹ iterioribus ⁊ etiā affectionib⁹ ſm pportionē ⁊ ordinē debitū ad deū directis:reſultat quedā melodia ſpūalis ⁊ quidā cant⁹ itelligibilis. Nō enim ſic debem⁹ reſtringere nomē cantus:vt ſolum

ſmo. li. ca. ii Muſica ē circa oia.

inſenſibilibus vocibus eē habeat. Nā Boetius in muſica ſua oſtēdit muſicā proportionē aliquo mō circa oia:inquantū ſingula ſm melodiā p quandā proportionē ſunt cōdita.ſicut ⁊ Aug. in.vi. muſice extēdit nūeros muſicales ad actiones aie. Nā ſm

Quinqȝ gnā numeroꝝ

quinque gnā nūeroꝝ que ipſe diſtiguit in.v. caplo dicti libri:vt ſm nūeros iudiciales pgreſſores:occurſores:recordabiles:conſonales ſaluat actiones ipſi⁹ aie:immo cū ipſa vſitata locutio admittat.vt manifeſte dictū cāticū appellet:ſm quē modū geometre loq̄ ɔſueuerūt:vt cū aliq̄d geometrice pbare volūt dicūt ſicut cantat talis ppoſitio:ſi in illa propōne manifeſte illud pferē. Quia ergo deo oē cor patet:⁊ ois volūtas loqtur:⁊ cogitationes ⁊ affectiones volūtatis nō diſcedūt a melodia ⁊ a pportionib⁹:qua ⁊ ſm q̄s attēdiē oratio ꝟtuoſa:q̄daȝ cāticū dici pñt. Tale eſt cāticū qd hic cātatē. Quia hic exp̄mantē debite affectiōes ⁊ cogitationes cuiuſcūqȝ aie ſcē:vel ēt toti⁹ eccl'ie:ſm q̄s intēdit guſtare diuinā dulcedinē:⁊ hēre ſui ſpūs cōſortiū. Et ſi volum⁹ ſm quādā adaptationē loq̄:dicere poſſumus

Due aures dei ſpūaliter ſunt ira ⁊ pietas.

deū hēre duas aures:vnā ire:aliā pietatis. Sȝ aurē ire audit clamorē ſm quē modum dixit ad chaym. Vox ſāguinis frīs tui clamat ad me de terra. Geñ. iiij. Sȝ aūt aurē pietatis dr audire cātilenas.i.affectiōes|cogitatiōes|orones|deſideria deuotarū mētiū.⁊q: ſuaue ē illi.ſ.deo audire taleſcāt⁹.⁊ delectatur i aiab⁹ ſctis ſic bon⁹ prī bonis filijs:io iuitans

aiaȝ ſctāȝ ſiue totā ecclīā ad ſic cātādū ait.⌊ Sonet vox tua i auribus meis ⌋ ꝛ ſbdit cāȝ.⌊ vox ei tua dulcis ꝛ facies tua decoꝛa.⌋ His ei duab⁹ cāis appetit cant⁹ alicui⁹.i.pp ſe.videlȝ qn̄ cant⁹ ē dulcis ꝛ ſuauis.1.rōne cātātis vt ſi hēat decorā faciē: nam cui placet vultus cātātis: viſile eſt ꝙ magis delectetur i cātu. Utroqȝ ei mō delectat chriſt⁹ i aia ſcā.ſ.rōne ipſi⁹ cant⁹.videlȝ pp bonitatē affectionū ꝛ cogitationū: ꝛ rōne ipſi⁹ grē. Nā grā dei in eēntia aie aſcedēs reddit aiam bonā ꝛ opa ei⁹ deo grata. Pȝ ḡ ꝙ ſi vba pdctā ſūt ſpōſi ad ſpōſaȝ deſignāt titulū huius libri q dr cātica cāticoꝝ: qꝛ excellēti mō hic talis melodia iſinuat. Cōſueuit ei genitiu⁹ pluralr appoſit⁹ noīatiuo denotare excellētiā: vt rex regū ꝛ dn̄s dn̄antiū. Sȝ ſi pdicta vba volum⁹ exponere vt ſint vba ecclīe loquētis ad xp̄m: deſignāt nob cās hui⁹ opis: lȝ ſeries lr̄e ꝯdicere videat. Ex quo tn̄ a vitate fidei nō diſcedat: nō eſt talis expoſitio repellēda: qꝛ in ſacra pagīa nō ſolū aſſignat ſenſus lr̄alis q ſemꝑ ē ꝯtinu⁹: ſȝ ēt myſtic⁹ quē nō opȝ eē ꝯtinuū. Scdȝ hoc ḡ dicam⁹ ꝙ cā mālis ꝛ efficiēs notatur cū dr.⌊ Sonet vox tua in auribus meis.⌋ Formalis cū dr⌊ vox enī tua dulcis.⌋ Finalis cū ānectit.⌊ ꝛ facies tua decora.⌋ Spōſus ꝛ ſpōſa.i.xp̄s ꝛ eccl̄a: ſiue xp̄s ꝛ aia ſcā. Eſt ei mā hui⁹ libri vt gloſa tāgit: ꝙ ſpōſa dicit ſpōſo. Sonet vox tua i aurib⁹ meis. Cāȝ mālē hēmus ꝛ ēt efficiētē: qꝛ ſpōſus ipſe eſt q eſt ver⁹ deus: cū hoc ꝙ eſt ſubiectū ſiue mā doctrine ſacre. Eſt ēt pncipalr cā efficiēs hui⁹ ſcie. De cā vo iſtrali nō ſit nob cure: qꝛ hui⁹ cāe ſe hn̄t reſpectu doctrie ſic iſtra ſic pēna: iuxta illō pſal. Ligua mea calam⁹ ſcribe. Sicut ergo ſupſtitioſum eēt cū quereret de auctoꝛe alicui⁹ libri querere cū qua pēna ſcriptus fuiſſet liber, ſic

Duab⁹ de cāſis appetitur cantus

Quadruplex cā hui⁹ libri.

i.pte.q.i.de vii.

Cā. efficiens.

quodāmodo ſupſtitioſū videtur ꝙ aliqs ſit multū ſollicitus inquirere cās inſtrales ſcripture ſacre. Nā ſi conſtat de veritate ꝙ liber ſit a ſpūſancto: non eſt magna cura adhibenda ad inueniēdū actorē aliū. Nō ſi tn̄ aliter videatur de hoc adhibēda cura. dicimus ꝙ Salomon fuit talis cauſa huiuslibri. Qui ſm ꝙ gloſa tāgit fuit trinomius: ⁊ ſm nūerū noiuꝫ tres edidit libros. Dictꝰ ei fuit ſalomon .i. pacificꝰ. ydida .i. dilectꝰ: ⁊ eccleſiaſtes .i. concionator. Scḋꝫ enīꝫ ꝙ fuit pacificus edidit librū ꝓuerbiorū. Scḋm ꝙ fuit dilectus: edidit librū canticorū. Scḋm ꝙ fuit cōcionator edidit librū eccleſiaſten. Cā aūt formalis habet̄ cū ſubiūgitur. [Uox tua dulcis.] Cōſueuit eni diſtingui duplex forma .ſ. forma tractandi: q̄ eſt modus agendi. Et forma tractatus: que eſt ordinatio capl̄orū ad inuicē. Modus aūt agendi ī aliis ſciētiis eſt approbatiuus ĩprobatiuus. In doctrina vero ſacra potiſſime in canone eē videtur inſpiratiuus .i. reuelatiuus: qꝛ magis talis textus innititur reuelationi quam ꝓbationi. Modus aūt in iſto libro ſpāliter videtur eē affectius deſideratiuus ⁊ cōtemplatiuus. Uñ ⁊ gloſa tangit ꝙ modus huius libri eſt: quaſi deſiderio mēbra capiti adhereant: ⁊ ei placere cōtēdant. Et quali affectione ſpōſus eccleſiam diligat. Uñ modus agēdi huius libri cōuenienter notat̄ per huius dulcedineꝫ cuꝫ dicit. [Uox tua dulcis] qꝛ cōpl acētia affectio ⁊ deſiderium quādaꝫ dulcedinē amoris īportāt. Ex hoc etiā pōt hēri forma tractatusque talis debet eſſe q̄lē reqrit modus agēdi. immo qꝛ ipſe ordo capitulorū adinuicē bene intellectꝰ alaꝫ demulcet ⁊ delectat: nō īconuenieter forma tractatꝰ per dulcedinē intelligit̄. Cauſa vero finalis habetur cū ſubinfert̄. [facies tua decora.]

Cā materialis.

Cā formal' q̄ ē dup. ſ. tractādi ⁊ tractatus.

Modus huiꝰ libri.

Eſt igit̃ finis huius libri vt gloſa tãgit dilectio q̄ quã ſpõſa delectat̃. ⁊ cũ hoc potiſſime ſit propt̃ de coꝛẽ faciei: cõuenienter talis finis inſinuatur cũ di cit̃ [ facies tua decoꝛa. ] ¶ Dubitaret foꝛte aliq̄s cũ ĩ tota ſacra pagina finis ſit dilectio: quõ differẽ ter dilectio dei eſt finis hui⁹ libri: ⁊ toti⁹ doctrĩe ſa cre. ⁊ vtrũ ꝓpt̃ hoc ꝙ finis hui⁹ ſcĩe eſt op⁹: an practi ca ſcĩa dici poſſit. ¶ Ad hoꝝ euidẽtiã eſt notãdũ ꝙ ſicut ĩ tota philoſophia naturali finis eſt cognoſce re quoquo mõ coꝛpus mobile in quãtũ mobile. In libꝛis autẽ ꝑtialib⁹ hui⁹ finis ꝯhitur vt in libꝛo phi loſophicoꝝ nõ intẽditur cognitio coꝛpoꝛis mobi lis quocũq̃ mõ: ſed cognitio talis coꝛpoꝛis ſimpl̃r nõ ꝯhẽdo ad hoc vel ad illud. In libꝛo vero de gña tione intẽditur talis cognitio vt ꝯcta vt eſt coꝛpus mobile ad foꝛmã. In libꝛo vero de celo ad ſitum. et ſic in aliĩs libꝛis mõ ꝯtracto intẽdit̃ cognitio talis coꝛpis. Eodẽ mõ ⁊ ĩ doctrina eccl̃iſtica dilectio dei in vniuerſali ſũpta intẽditur quocũq̃ mõ manudu camur ad talẽ dilectionẽ. Sed in ſpũalibus libꝛis ſpecificatur talis intẽtio. vt in geneſi ꝓut ad eã de ducimur ꝯſiderãdo diuinã potẽtiã. Quia ibi oſten ditur. Quõ deus celũ ⁊ terrã ⁊ oĩa de nullo ꝓdurit in eẽ. In hoc aũt libꝛo ſpãliter manuducimur ad di uinã dilectionẽ: ꝯſiderando diuinã benignitatem ⁊ meditãdo quãta affectione chꝛiſtus ſponſã ſuã dili gat: ⁊ quãto deſiderio moueri debet aĩa ſancta ad guſtãdũ dulcedinẽ diuinã. Que ſi bñ aduertimus nõ icõnenientẽr finis hui⁹ libꝛi aſſignat̃ dilectio dei: lʒ etiã hoc ſit finis toti⁹ doctrine ſacre. Speciali eĩ mõ liber iſte ꝓuocat nos ad dilectionẽ dei ⁊ primi. ¶ Ad ſecũdũ q̄ſitũ dicẽdũ ꝙ hec ſcĩa dicit̃ dei dile ctiua vel affectiua: vt manifeſte ꝓbauim⁹ ĩ queſti

Cã finalis.

Dubium dup.

Finis philoſo phie naturalis ⁊ oĩʒ partium eius.

Fines huius li bri eſt dilectio dei.

Solo ſcõl du bii.

In prologo.

onibus ſup p̄mū ſnſarū. Et ſi ꝓpt hoc aliq̈s vellet eam appellare practicā: q̈a dilectio eſt quoddā op⁹ ſētentiā teneat: lī guā corrigat. Nā ſcia practica pn cipaliter ordinat ad opus exterius: ideo ſcie politi ce ꝑctice nomiāt: ꝛ pollitices .i. bonitas depēdꝫ ex opi bus noſtris. Nā ſm philoſophum. Quia bona faci m⁹ boni ſumus: ꝛ ex ſimilib⁹ actib⁹ generant ſīles habit⁹. Bonitas vero ſpiritualis qꝛ nō depēdet ex opibus exteriorib⁹ imo ex habitu charitatis ꝛ ei⁹ operibus: ſacra pagina que ad talē bonitatē ordi nat practica dici nō debet. Sicut ergo ſcia que ordi nat ad ſpeculationē non dicit practica: lꝫ ſpeculari ſit quoddā opus: ſed ſuſcipit nomē ex ſpeculatione ꝛ dicit ſpeculatiua. Sic et theologia que ordinat ad affectionē ſiue dilectionem charitatis: qꝛ huiuſ modi opa nō ſūt exteriora ab eis debꝫ denoīari ſpe cialiter theologia. ꝛ debet dici affectiua vel dilectiua ꝛ nō practica. His viſis accedam⁹ ad expoſitio nem littere.

Vñ dr aliq̄ ſci entia practica vl ſpeculatiua

i. ethicorum. Ibidē pn̄o. c.

Sciā dni⁹ libr eſt ſpeculatiua non practica. prima pte. q. i. ar. viij.

Capitulū primū — Lectio. i.

## Oſculetur me oſculo oris ſui.

Intentio principalis huius opc ris eſt exprimere mutua deſideria inter ſponſum et ſponſam ſiue inter chriſtū ꝛ eccleſiā. Et ſecundū quidē aliū ꝛ aliū ſtatum: alie et alia ſūt deſideria. ideo ſe cūdum diuerſos ſtat⁹ eccleſie oportet nos hunc li brum didē. ¶ Eccleſia poteſt tripl'r cōſiderari. Pri mo quantū ad ſtatū p̄mitiuum. Secundo quantum ad ſtatum rami fracti. Nam iudei ſunt excecati: ꝛ gētiles ſūt admiſſi: iuxta illud. Ro. xi. tu quidē gen tilis cum oleaſter eſſes inſertus es in illis .i. ramis bone oliue ꝛ ſocius radicis ꝛ pinguedinis bone oli ue factus es. ¶ Rurſum poteſt conſiderari quantū

Status eccleſie triplex.

ad ſtatuũ vltimũ:qñ iudei oẽs ſalui fiẽt:q2 tũc tp̃ſs ſi fuerit nũerus filioꝝ iſrael ſicut arena maris ſal ui fiẽt.Et q2 nõ ẽ dare extrema ſine medio:ideo pꝛe ter ſtatũ pꝛimũ ⁊ vltimũ eſt dare mediũ. Hos autẽ tres ſtatus quodãmodo tãgit Apl̃s Roῆ.xi.cũ ait Quia cecitas venit in iſrael ex pte .quãtũ ad ſtatũ p̃mitiuũ. Donec plenitudo gẽtiũ itret.q̃tũ ad ſtatũ mediũ ſm ꝙ eccl'ia pficit ⁊q̃ſi vniuerſaliter gẽtes ſũt cõuerſe.Et ſubdit:ꝙ tũc oĩs iſrael ſaluus erit, quã tũ ad ſtatũ vltimũ:quãdo iudei plene conuertẽtur ad chꝛiſtũ qđ erit in fine ſeculi.¶ Scðm hos tres ſta tus liber iſte diuiditur in tres ptes. Quia p̃mo de ſcribunẽ mutua deſideria iter chꝛiſtũ ⁊eccliam:ſm ꝙ eccl'a fuit in ſtatu pꝛimitiuo.Scðo deſcribunẽ ta lia deſideria quãtũ ad ſtatũ mediũ. Tertio quãtũ ad ſtatũ vltimũ.ſcða ps eſt ibi.[In lectulũ ſalomo-nis feragita ⁊c.] vltra me diũ tertij capl'i.tertia ps eſt ibi.[deſcẽdi i ortũ meũ]circa finẽ.vi. c.¶ Pꝛia ps diuidiẽ in duas ſcðm ꝙ deſideria p̃mitiue eccl'e du-pl'r diſtingui pñt.ſ.q̃tũ ad adeptionẽ boni ⁊q̃tũ ad fugã mali. Pꝛimo ergo ſalomõ deſcribit deſideria ſpõſe.i.eccleſie ſiue aĩe ſctẽ ſm ꝙ deſiderat adipiſci diuinas dulcedines ⁊ſponſi ſui chꝛiſti deguſtatiões ſcðo ponit deſideria eius ſm ꝙ deſiderat fugere ex teriores tribulationes. ſcða ibi[nigra ſum ſed foꝛ-moſa.]Pꝛima diuidiẽ in duas. q2 p̃mo poniẽ ſpõ-ſe deſideriũ.ſcðo ꝙ ad obtinẽdum qđ deſiderat non poteſt per ſe ſponſa ſufficere: imploꝛat diuinũ auxi liũ.ſcða ibi[trahe me poſt te.]Pꝛima ps diuiditur i tres ptes.Q2 pꝛio poniẽ ſpõſe deſiderũ.ij.ſubdiẽ deſiderij cã ſiue rõ.iij.ex rõe aſſignata ꝯcluditſpõſũ ſuꝰ nãlẽ deſideratũ eẽ.ij. ibi[q2 melioꝛa.]iij.ibi[iõ adoleſcẽtule]Eſt aũt tale deſideriũ eccl'ie ꝙ deſide

Scðm tripli cẽ ſtatũ eccl'ie iſte liber diui ditẽ i trẽs ptes

pſcðꝛ diuiſio totius libꝛi.

etiā t aliter dicere ꝙ ſpōſa in primordio ſue locutio nis loquit̄ in tertia perſona: quia nō audet rātum dn̄s in principio alloq̄ in ſecūda pſona. Sȝ petitiōe facta cognoſcēs ſe talia deſiderare nō poſſe ſine di uina gr̄a: iuxta illud q̄d habet̄.ij. Cori.iij. Nō ꝙ ſuf ficiētes ſim⁹ cogitare aliq̄d a nobis: ſȝ ſufficientia nr̄a ex deo ē.iō pſiſa de dei auxilio que pr̄io ꝓpoſu erat deo ſua deſideria in.iij.perſona dicēs [oſculet̄ me ꝛc.] i aſſignādo rōnē deſiderij alloq̄t̄ ipȝ i.ij. p= ſona ſbdēs [q: mel iora ſunt vbā tua ].ij. dubitatio ſic ſoluit̄. q: ſm̄. Dionyſium primo de diuis noībus. In telligibilia ſūt ꝑprehēſibilia a ſēſibus: ꝙ p vnū ſen= ſibile nō exp̄ſſe manifeſtat̄ itelligibile: ſȝ m̄lta ſenſi bilia exp̄ſſius vnū itelligibile notificāt. Ut ergo det̄ itelligi oſculū a ſpōſa queſitū nō fuiſſe carnaleſȝ ſpi rituale: i quo nō tm̄ bonitas labioꝝ: ſȝ etiā vberū ꝛ alioꝝ ſenſibiliū multoꝝ p abūdātius cōprehēdit̄ i laudando ſponſa ꝑdictum oſculū: laudat ſpōſa vbe= ra nō labia. ¶ Tertia dubitatio ſoluit̄ ſic a gloſa: q: ideo tribuit pōſa ſpōſo vbera vt oſtendat ſe loq̄ fi guratiue. Aliter etiā poteſt ſolui: q: nō eſt ſimile de mr̄im onio carnali ꝛſpūali. nā ſicuti mr̄imonio car nali ſpōſa dat dotes ſpōſo: nō ſic in ſpūali: ſȝ ꝯrium eſt quia ſpōſus.i.chriſt⁹ dotat animā. Sic etiā in hu ius mr̄imonio vbera p̄ncipalius cōpetunt ſponſo. ¶ His viſis eſt notandū ꝙ aſſignare rōnem vel cām qua aliq̄d ſit deſideratū: eſt oſtēdere illud eſſe bonū. q: ſm̄ philoſophū i p̄ncipio libri ethicoꝝ. ꝛ p̄mo rhe torice. Bonū ē q̄d oīa appetūt. Et q: bona ſpūalia inoteſcūt p corꝑalia: iō ſpōſa oſtēdēdo dulcedinē o culi ſpōſi ſiue bonitatē diuine dulcedinis cōmēdat eā tripl'r. Primo ex eo ꝙ reficit guſtū: q̄d notat̄ cū dicit̄. [Q: meliora ſunt vbera tua vino.] Secundo

Solutio ſcda.

Intelligibilia nō cōprehēdū tur a ſenſibus.

Solo tertie.

Rō q̄ aliquid appetitur. c.i. c.vi.

Oſculum ſpi rituale reficit.

ex eo creſcit odoratum:quod notatur cū ſubiūgit

guſtū ⁊ odora tū ⁊ delectat tactū.

[fragrātia vnguentis optimis.] Tertio quia dele
ctat tactum:quod notatur cum additur[oleū effu-
ſum nomen tuum.] ¶ Ad intelligentiaȝ dictoꝝ no
tandum eſt ꝙ dulcedo quod eccleſia ſponſa chriſti a
dipiſci deſiderat potiſſime habetur ſm contempla-
tiuam vitam. Vita autem contemplatiua ſecundū

Vita cōtēpla tiua dr̄ diuerſi mode accipit ꝓ. v. iij.

ꝙ de ea locuti ſunt theologi apoſtoli ⁊ philoſophi
⁊ epicuri:non accipitur vniformiter. Nam philoſo
phi finē contēplationis ponūt in ſape. ideo in deci
mo ethicoꝝ vbi declaretur de felicitate oſtēdit ope
rationem per actionē pfectaȝ ſm ſpeculationē eſſe

Felicitas cōſiſtit i cōtēplatione.

huiꝰ felicitatē. Naȝ ſpeculari i ſapia ſm metaphiſi
cū eſt ſumma felicitas:quā poſuerūt phi. ideo phi
loſophꝰ i. xᵒ ethicoꝝ volēs talē felicitatē ſumme ex
tollere:oſtēdit eaȝ maxie delectabilē dicēs:ꝙ phia
videt hēre delectatiōes mirabiles puritate ⁊ ſimi

Cōtemplatio iuſtoꝝ magis cōſiſtit i dilectiōe ꝙ in cognitione.

tate. Sed contēplatio vt de ea loquūt theologi ma
gis conſiſtit in ſapore ꝙ i ſape:⁊ magis cōſiſtit i di
lectiōe ⁊ dulcedie ꝙ i cōtēplatiōe. Et ſi iuenit ſtudiū
lr̄arū aliqñ ptinere ad ɔtēplatiuā vitam ſm theolo
gos:hoc ē ꝙtū per huiuſmōi ſtudiū mā ducimur in
amorē dei. Si ergo ad hoc ſtudeat aliqs vt edificet
⁊ i dilectiōe dei pficiat:cognoſcat ſe viuere vita cō
tēplatia ſm phoſ ⁊ nō ſm theologos. Si ergo de

Aſſignat differētiā contēplationis phoꝝ ⁊ theologoꝝ.

huiuſmōi contēplatiōibus ſm ſēſitiua loq volumꝰ
p quādā adaptationē dicere poſſumꝰ vitā ɔtēplatiā
phoꝝ reficere auditū ⁊ viſū. Spūalē āt ɔtēplatiōeȝ
reficere guſtū odoratū ⁊ tactū. Nā lȝ oēs ſēſꝰ nobis
ad cognitiouē deſeruiāt:potiſſie aūt auditꝰ ⁊ viſus
nobis famulaut ad ſciaȝ. Nā ſm phm oē qḋ qs no

Pmo poſt. ⁊ in principio.

uit aut diſcēs aut iueniēs nouit. Auditꝰ ḡ q ē ſēſus
diſciplīabilis ſm phm pmo metaphiſice deſeruit

ad ſciaȝ quē habeꝫ ꝑ doctrinā: ⁊ vt ſcim⁹ diſcētes. vi ſus aūt plures differētias rerū demōſtrat: vt in eodē primo metaphiſice dicit̄ deſeruit nobis ad ſciaȝ que habeꝫ ꝑ īuētionē et vt inueniētes ea nouimus. Ideo cōtēplatio phl'ica que cōſiſtit in ſape. appet ſi ꝯſidereꝫ predicta ꝙ potiſſime reficit auditū ⁊ viſuȝ. Cōtēplatio vo ſpūalis q̄ cōſiſtit in ſapoze ⁊ ſm̄ quā eſt vita nr̄a hēt reficere guſtū odoratū ⁊ tactū: que magis nobis deſeruiūt ad neceſſitatē vite. Ūn̄ cum btitudo phl'orū cōſiſtat in intellectu. Btitudo vero ſpūalis ꝯpletiue ⁊ ꝯſumatiue ꝯſiſtat in volūtate: vt ſuo loco poterit declarari. Cū cogitatiōes mentis dicāt̄ locutiōes ⁊ viſiōes vt plane dicit Aug. i v. de trinitate cap. xi. nō tamē ꝓprie dicunt̄ guſtationes ⁊ odorationes ⁊ tactus: quia talia magis videt̄ tenere ſe ex pte voluntatis. Satis appet bene eē dictū ꝙ ꝓpoſuimus ꝯtēplationeȝ phl'icā reficere audituȝ ⁊ viſuȝ. Spūalē vo guſtū odoratū ⁊ tactuȝ. volens ergo ſpōſa cōmendare ꝯtēplationeȝ ſpūalē nō phl'icā ait. Meliora ſūt vbera tua vino ⁊c̄ In quib⁹ vbis tāgit tria gn̄a hoīum exiſtētiū i eccleſia q̄s aliquo mō reficit dīna dulcedo. ¶ Naȝ inquā tu ȝ vbera ſpōſi. i. voluptas dulcedis eius melior vino dicit̄. i. omni ſapore corpali ꝑficiūt̄ ꝑfecti q̄ talē dulcedinē nitūt̄ guſtare. Prout vo huiuſmōi vbera ſūt fragrātia vnguētis optīs. i. oīb⁹ odorib⁹ ſenſibilib⁹ reficiunt̄ ꝓficientes: qui ad talē dulcedinē moueꝫ ꝑ odoratū. Sȝ vt nom ē chr̄i ē oleū effuſū. ppt̄ ſui mollitiē ⁊ pinguedinem delectans tactum ſup cetera reficiunt̄ incipientes: qui ſe habent ad modū habētium ſolum tactuȝ ſm̄ ſpiritualem vitam. Nam ſicut tactus eſt illud quo reficitur ſenſibilis vita in infirmo: quia aīal ſecūdū philoſophū ē animal ſm̄ tactuȝ: q̄

Pmo ethicoꝝ cap. viij.
i iiij. di. xlix. q. i. q̄ſtiūcula ij.

Tria gn̄a hoīm reficit dīna dulcedo.
Pmi ſūt ꝑfecti

Sc̄di ꝑficientes

Tertij ſunt incipiētes.

Pmo de aīal ſe

ſiderũ. In parte iſta iplorat diuinũ auxiliũ. ¶ Et dī
uidit pars iſta in partes duas: qꝛ in poſtulãdo tale auxilium. Primo ponitur ſponſe petitio. Secundo ſponſi exauditio: ibi [introduxit me rex.] ¶ Circa pͥmũ duo facit. Quia primo ſponſa implorat diuinũ auxiliũ. Secũdo confitet ipſum eſſe ſuaue ꝛ validũ. Primũ habet cum dicitur [Trahe me poſt te.] Secũdũ cum ſubdit. [Curremus in odorē vnguētorũ tuoꝝ.] Continuet ergo ſic. Dñe ieſu chriſte videoq ex me non poſſum ad te venire: nec tuã dulcedinem guſtare. ideo tuum auxilium implorando rogo [trahe me poſt te.] Nã ſm ꝙ chriſtus dicebat Joannis vi. Nemo poteſt venire ad me: niſi pater qui miſit me traxerit illũ. Et quia indiuiſa ſũt opera trinitatis vt dicit Aug⁹ pͥmo de trinitate capl'o. iiij. Et Damaſcen⁹ lib. iij. capi. xviij. iõ ſicut nullus accedit ad chriſtũ ſpõſũ niſi chriſt⁹ eũ trahat ita nullus accedit ad xp̄m ſpõſũ niſi xp̄s eũ trahat. Rñdicit ſpõſa. i. eccl'ia ſpõſo ſuo xp̄o [trahe me p⁹ te.] ¶ Deide cũ dī

Diuiſio

Joan. vi.

Aug.

## ¶ Curremus in odorē vnguentorũ tuorũ

¶ Spõſa ꝯfitet auxiliũ chriſti eē ſuaue ꝛ validũ. Cõtinuat aũt ſic. Nõ ad īſpiciẽtiã dico [trahe me p⁹ te] qꝛ tuus tractat⁹ ē ſuauis ꝛ validus. qꝛ ſi tu me traxeris nõ ſolũ mouebor qlitcũqꝫ: ſꝫ ēt currã [i odorē vnguētoꝝ tuoꝝ.] i. velocit mouebor: dũmõ poſſiꝫ ſuauit odorare ꝟtutē ꝛ bona tua. ¶ Notãdũ aũt ꝙ cum ſpõſa dīc ſe curſurã ad tractũ xp̄i: ꝯfitet ei⁹ tractum nõ eē violētũ ſꝫ ſuauē. nã currē ē volũtate moueri. Rurſũ ꝯfitet talē tractũ eē fortē: qꝛ ī curſu notat velocitas mot⁹: q̄ ſñ magna ꝟtute eē nõ põt. Nec mirũ ſi xp̄us trahit ſuauit ꝛ fortit: qꝛ xp̄s eſt dei ꝟt⁹ et dei ſapiẽtia ſm Aplm. i. ad Chorin. i. Et ſapẽtia vt

Suauis xp̄i tract⁹

Chriſti tract⁹ ē fortis

legitur. Sap. 8. Attingit a fine vſq; ad finem fortit ꝛ diſponit oīa ſuauiter. Et notandū ꝙ ſpōſa cū po= ſtulat ſe trahi noīat ſe ī ſingulari dicens[trahe me poſt te.] Cū dicit huius tractū ſe obedire noīat ſe in plurali dicens[curremꝰ ꝛc.] Cuiꝰ rō eſt qꝛ deus quantū eſt de ſe vno mō trahit. qꝛ ſm Dionyſiuȝ. 4 caplo de diuis noibꝰ. Sicꝰ ſol nō rōcinās neq; pҏeli= gēs īmittit radios ſuos ſenſibiles: ſic deꝰ immittit radios ſuos ītelligibiles: nō tñ trahimur vno mō: qꝛ lȝ deꝰ vno mō ſe hēat ad oīa: non tñ ſe hñt oīa vni formitꝰ ad ipȝ. qꝛ eadē influentia diuerſimode recipi tur in creaturis. Quō aūt itelligendū ſit dictū Dio nyſij: ꝛ quomō deus ſe hēat ad oīa vniformiter ali= bi declarauimus. ¶ Deinde cum dicit.

pma pte q. xxi. ar. iiii.

## Introduxit me rex in cellaria ſua.

¶ Ponitꝰ quō ſpōſus exaudiat petitiones ſue ſpōſe. Et circa hoc ſpōſa tria oſtendit. qꝛ pmo dicit ſe ad dulcedinē quā petierat eē introductā. 2. bonū qō de ſiderauerat gaudet ſe eē adeptā. 3. fatetꝰ ſe circa il= lud bonū nō eē deceptā. Primū cū dꝛ[itroduxit me rex in cellaria ſua]. 2. cū annectitꝰ[exultabimꝰ ꝛ leta bimur in te.] 3. cū ſbinfertur[memores v berū tuoꝝ ſup vinuȝ. recti diligūt te.] Cōtinuatꝰ aūt ſic. Non inuanū petū diuuȝ auxiliū: qꝛ ſpōſus meꝰ ꝙ eſt xps rex regū ꝛ dñs dominantiuȝ reſpiciēs humilem pe= titionē meam[itroduxit me in cellaria ſua.] i. ī dul cedinē ſuā dādo mihi grāȝ ſuā. Dicitꝰ aūt grā cella= ria in plurali: qꝛ ab ea fluūt ꝛ deriuātur ſingule vir tutes ſpūales pficientes diuerſas potentias: ꝛ ſm diuerſas virtutes diuerſarū potētiarū diuerſimo= de letamur ꝛ gaudemꝰ ī dño. Et pfecti ſȝ tales vir= tutes deriuatas a grā quodāmō potamꝰ vina ſpūa

Spōſa tria oñdit.

Cōti. textꝰ.

Ubi grā flu unt oēs vir= tutes. pma 2. ii. q. cx. ar. iii.

lis leticie de diuerſis cellariis. ¶ Deinde cū dicit.

**Exultabimus et letabimur in te.**

¶ Oſtendit ſponſā bonū q deſiderabat .ſ. ipm deuʒ eſſe adeptā. Naʒ ſm modū itelligēdi pus pficimur ꝑ grām diuinā ꝛ poſtea pfecti ꝑ grām adipiſcimur ipſū ad quē grā nos ordinauit: iō itroducti ꝑ grām in ſpūalem leticiā. [Exultabim⁹ ꝛ delectabimur i te.] Notādū autē q vlr oēs hoīes appetūt btitudineʒ. diuerſificāt autē in particulari. qꝛ qdā ponūt felicitatē i venereis: qdā i diuitiis: ꝛ ſic de aliis in qb⁹ nō eſt vera btitudo: qꝛ nō delectātur i ipſo ſūmo ꝛ vero bono: ſed in qdā pticipatiōe ei⁹: inquātū oia pticipāt pulchro ꝛ bono. Grā vero diuina facit nos ponere felicitatem i ſummo ꝛ vero bono ꝛ non in alio: ideo ſignanſ dicit [Exultabim⁹ ꝛ letabimur i te.] qui es ſummū ꝛ verum bonū. ¶ Deinde cum dicit. Oēs appetūt btitudinem. p.ꝗ.q. v.ar. viij. ꝛ i. eth. ca. viij.

**Memores vberum tuorum ſuper vinū. Recti diligunt te.**

¶ Oſtēdit ſe circa bonum qđ deſiderauerat nō eſſe deceptā. Ad cui⁹ euidētiā notādū hāc eē differētiā iter ſēſibilia ꝛ itellectualia bona: qꝛ ſenſibilia bona añq habeantur reputātur magna: habita autē vileſcunt vt pōt hēri ab aug. i lib. de doctria xpiana. et a phlo i pmo ethi. ppter qđ qlibʒ iuenit ſe deceptū cū adipiſcit ſēſibilia bona: qꝛ nō reputat ea tāta bona poſtq hēt quāta credebat. Sʒ i itellectualib⁹ bonis nō ſic ſe hēt: qꝛ hita maiora reputāt ꝛ potiſſia ꝛ pcipue ſūmū bonū qđ de⁹ eſt. Cā aūt qre bona ſēſibilia per modicum tempus delectant: ꝛ q non inueniuntur tanta bona ſicut credebanſ aſſignari poteſt: quia huius bona non ſūt delectabilia ſecundum ſe. ꝛ q delectēt hoc eſt ratione habentium appetitum Differētia iter bōa ſēſibilia ꝛ itellectualia. I. circa finē. Q nare bōa ſēſibilia parū delectāt.

corruptũ. Quia aut vnuſqſq; eſt talis ſibi finis vi- det. vt dr i. iij. ethicoꝝ. Et q2 hui⁹ appetit⁹ ſuat nãz vt transmutabilẽ ideo facta mutatione in nã. q̃ pus erãt delectabilia poſtea nõ ſũt. Vñ dicit ph̃us pri- mo rethoꝛicoꝛũ: i tractatu de diſceptatiõe: ꝙ tranſ mutare eſt delectabile: q2 in ipſa natura ſit trãſmu- tatio. In bonis aũt dei vel diuinis nõ ſic ſe hẽt. nã talia bona ꝓ ſe ſũt appetibilia: ⁊ ideo delectabilia ſm ſe: q2 ea deſideramus ſm illud qđ i nobis eſt ſu ꝑmũ et optimũ. vñ etiã deſiderãdo ea diſtrahimur ab huiuſmodi varietatibus: ꝓpter qđ talia adepta nunq̃ hñtur in faſtidio: imo ſemꝑ inueniunt eẽ ma ioꝛa bona q̃ crederent añ. Cõtinuet ḡ ſic lra [ Mes memoꝛes vberuꝫ tuoꝝ. ] i. memoꝛes qđ diximus de vberib⁹ ꝙ ſũt melioꝛa vino. nõ ſum⁹ decepti circa ta lẽ ſnſam: q2 recti. i. illi q̃ recte ſapiũt diligũt te ſuꝑ vinũ. ¶ Vñ poterat dicere iſta ſpõſa poſtq̃ introdu cta erat in cellaria ſpõſi: ⁊ guſtauerat dulcedinem ei⁹: id qđ dixit regina ſaba regi ſalomoni: que vt ha bet. ij. Paral. ix. Cũ audiſſet famã ſalomõis venit tentare eũ. Et cũ locuta eſt ei quecũq; erãt in coꝛde ſuo. Poſtq̃ expoſuit et ſalomõ oĩa q̃ pꝛopoſuerat: nec fuit vbũ qđ poſſet regẽ latere: vidẽs ſapiaꝫ ſa lomõis nõ erat ꝑ ſtupoꝛe i ea ſpũs. dixitq; regi. Ve rus eſt ſermo quem audierã in terra mea de vtuti- bus tuis. ¶ Notãdũ aũt ꝙ ſpõſa ꝑus loq̃tur in ſin- gulari dicens. [ introduxit me. ] poſtea in plurali cũ ſubdit. [ Exultabimur et letabimur in te: memoꝛes vberuꝫ ⁊c. ] ꝓpter eandeꝫ cãm cõtingit quã ſupius aſſignauimus. ¶ Põt tñ alia cã aſſignari: q2 ſpõſa que vnũ petijt: multis modis: ⁊ multis coĩcatũ et coĩcãdũ iuenit. In q̃bus ⁊ pro q̃bus gaudens dicit. [ Exultabimus ⁊ letabimur. ⁊c. ] Lcõ. iij.

Cap. viii.

Bona diuina appetuntur propter ſe.

Regina ſaba loquitur ſalomoni.

Nigra ſum ſed formoſa filie hie-
ruſalē ſicut tabernacula cedar.
ſicut pelles ſalomonis

¶ Poſtq̄ poſita ſunt deſideria ſponſe ſm̄ que deſiderabat adipiſci diuinā dulcedinē ſiue diuina bona. Hic ponunt deſideria eius ſꝫ q̄ deſiderabat fugere tribulationes ⁊ mala. Ad intelligentiā aūt dicēdoꝝ notādū ſpōſam chriſti eē eccleſiā. Eccl'ia aūt dupliciter pōt accipi. Primo pro tota ꝯgregatiōe fideliū. Scđo pro ipſis p̄latis: q2 qñ aliqđ nomē ꝯuenit toti cōgregationi tale nomē dicit de ſupiori pte totius. Sicut videmus q̄ hoc nomē hōieſt nomē toti⁹ ꝯiuncti. tñ q2 intellectiua pars in hoie eſt ſupior: nūcupam⁹ hoies ēt illā ptē ſupiorē q̄ dicit itellectiua: q2 q̄ facit hō ſm̄ itellectū dr̄ facere p ſeipſ. ppt qđ phūs in.9.li.ethicoꝝ dicit hoies eē magis intellectū q̄ ſenſū. Sic ēt q2 nomē eccl'ie dr̄ de tota ꝯgregatione fideliū: p̄lati q̄ ſupmū gradū in eccleſia tenent dicunt eccleſia. Et qđ p̄lati faciunt dicit eccleſia facere. Et dñs de eo q̄ noluit audire vnū aut duos aut tres. Mathei 18. ait. Dic eccleſie. i. p̄lato ſm̄ vnū modū exponendi. Sic ḡ accipiēdo eccleſiā p ipſis p̄latis melius poterimus cōtinuare ſeriē littere. Hoc viſo ſciendū eſt p̄latos pp curā quā hñt dupplicit turbari. Primo exteri⁹ ppt illatas tribulationes. 2. interius. q2 interiores tribulationes aliqñ mentē intātū diſtrahūt q̄ ſi poſt tribulationē q̄s ad mentē velit regredi īueniat ſe nō poſſe pcipere illā dulcedinem quā p̄us pcepat. Salomon ergo in narrando tribulationes eccleſie i. prelatorum duo facit. Quia primo exteriores tribulationes narrat. 2. interiores diſtractiones ibi. In lectulo meo queſiui quem diligit anīma mea. In

Eccl'ia dupl'r accipit.

Eccl'ia principal'r ſig̃t p̄latos.

Prelati dupliciter turbātur

Diuiſio textus.

Diuiſio tex tus

pñcipio ſcdi caplí. ¶ Propter primũ notãdũ ꝙ ec-
clia pmitiua de qua nunc agit: vt pꝫ ex textu habe-
bat quattuor gña tribulationũ: ⁊ ꝙ tũ ad duo cõue
niebat cũ eccleſia moderna ꝙ tũ ad alia duo differe
bat. Nam ecclia moderna ſiue prelati tpis hui⁹ du-
plr turbantur. Primo ex adminiſtratiõe filioꝝ. Ad-
miniſtrãtis ei nõ facile eſt ſine turbatione eẽ: vt ha
bet. ij. Corinth. xi. ca. Turbant ex iſidiatiõe hetico
rũ. qr adhuc hodie regnãt mlti falſi chriſtiani. Has
autẽ duas tribulatiões hẽbat pmitiua ecclia. Nã
plati tũc tpis habebãt curã ſubditoꝝ. ⁊ hetici iſidi
abant eis. ¶ Hẽbat etiã illa eccleſia duo gña turba
tionũ que nõ habet iſta. qr tũc tpis coiter chriſtiani
⁊ maxie plati ipugnabant a iudeis ⁊ gẽtib⁹: a qb⁹
nõ ipugnat modo. nõ eni ipugnat a gẽtib⁹: qr ple-
nitudo gẽtiũ iã itrauit eccliam: nec ipugnat a iude
deis: qr nõ ſunt illius auctoritatis ſup chriſtianos
cuius erãt tũc. Duo ergo facit Salomon: qa pmo
narrat turbatiões pmitiue eccle in qb⁹ differebat
ab iſta. Scdo illas etiã iquib⁹ ꝯueniebat cum iſta et
hoc i pricipio ſcdi caplí [ego flos cãpi.] Prĩa ps
diuidit in duas ptes. qr pmo narrat ſpõſa hui⁹ tur-
bationes. Scdo petit chriſti ſubuẽtionẽ. ibi [indica
michi quẽ diligi anima.] Turbatio autẽ quã hũit
primitiua eccleſia differens a moderna erat ſtimu
latio gentiũ ⁊ impugnatio iudeoꝝ. Ideo circa pri-
mũ duo facit. Quia pmo iſtruitur eccleſia quõ tur
babatur ex gẽtilium ſtimulatione. ſcdo quomõ im
pugnabatur ex iudeoꝝ vexatione. ibi [filij matris
mee.] Prima ps diuidit i duas. Quia pmo ponit
gẽtiliũ ipugnatio. ſcdo ex illa ipugnatione ſub i fer
tur filioꝝ iſtructio. ibi [nolite me ꝯſiderare.] Pro-
pter pmõ modũ ꝙ ipugnatio ecclie facit ad eius pul

Primitiua eccleſia qtuor gña tribulationũ paſſa eſt.

Salomon hic duo fac.

Primitiua eccleſia differt a moderna.

chꝛitudinē. ideo eccl'ia narrādo turbationē quā pa tiebať a gentilib⁹ narrat ēt pulchꝛitudinē ſuā: Cōti nueť ſic littera. [O filie hieruſalē.] quarū curā hēre debeo. ego eccl'ia niſ veſtra ſuȝ nigra: ſiē tabnacula cedar: ſȝ ſum foꝛmoſa ſicē pelles Salomonis. Cedar fuit ſecūdus filius iſmaelis. vt hʒ. Gen̄. capl'o. 25. ⁊ fuit pfugus ſup terrā: ſiē Iſmael pr̄ ſuus cui dictū fuerat manus tue ꝯtra oēs: ⁊ manus oīuȝ ꝯtra te. Ideo cedar q̄ſi habitus odio ab oīb⁹ gentibus nō moꝛabať iter gētes. ſed moꝛabať extra in tentoꝛijs cui⁹ tabernacula rōne pluuie denigrata erant. Sic eccl'ia deſpecta a gētilibus īter eos abſq; turbatiōe manē nō poterat. vt Glo. videť tāgere in quo notať ťbatio quā eccl'ia pmittiua patiebať a gētib⁹. ⁊ licȝ ſic eēt nigra pp turbatiōes illatas exteri⁹: attamē interius [foꝛmoſa ſum ſiē pelles Salomonis.] que fuerunt rubꝛicate ex q̄bus fecit tabernaculū ſiē glo. tangit: vel ex q̄bus texit archā dn̄i in quo notatur foꝛmoſitas ſm charitatem. ¶ Deinde cū dicit. Tribulatio eccleſie.

¶ Nolite me conſiderare q̄ fuſca ſim. qꝛ decoloꝛauit me ſol.

¶ Poſtq̄ eccl'ia narrauit ťbatiōnē ſuā: nūc ex turba tiōe illata ꝯuertit ſe ad inſtruendū filios ſuos ⁊ ꝯfir mādū eos dicēs. [O filie hieruſalē nolite ꝯſiderare me q̄ fuſca ſū.] qꝛ ſol. i. xp̄s decoloꝛauit me. i. deni- grauit me. Dꝛ aūt xp̄s denigraſſe eccl'iaȝ pmitiuā: qꝛ fuit cā finalis ſue denigratiōis: iquantū pp xp̄m de nigrata erat ſēriēdo ťbatiōes illatas a gētib⁹. Intē dit ḡ eccl'ia īſtruere filios ſuos p talē rōneȝ: qꝛ itētio ⁊ ꝯſideratio pncipalis nō eſt ponēda in his que ſūt ad fineȝ: ſȝ in ipſo fine. ſȝ turbatiōes mundi ſūt ea p q̄ venimus ad xp̄m. Chꝛiſt⁹ eſt finis noſter. Cū ergo Chriſt⁹ ſol

turbamur pp christũ nõ debem⁹ ↄſiderare nec curare de ipſis turbatiõib⁹. ſʒ tota intẽtio nr̃aꝝ poni ĩ xp̃o pp quẽ talia ſuſtinem⁹. ¶ Deide cuʒ ſequitur.

**℄ Filij matris mee pugnauerũt ↄtra me. poſuerunt me cuſtodẽ in vineis: Uineã meam non cuſtodiui.**

¶ Poſita illa pte in qua eccleſia narrauit turbationes gẽtiũ: narrat ſtimulatiões iudeoꝝ. ¶ Ad cuius euidẽtiã notãdũ eſt ꝙ iudei pſequẽdo apl'os ꝛ chriſtianos q̄ erãt in hierl'm fecerunt ꝙ dicti chriſtiani ↄuerterẽt ſe ad gẽtes. Iuxta illud Actuũ. xiij. Ecce cõuertimur ad gentes. ꝛ cõuertẽdo ſe ad gentes facti fuerunt cuſtodes vinearuʒ. i. gẽtiũ: pp q̄ ꝺ ſaltem occaſional'r iudei eccleſiã p̃mitiuã cuſtodẽ fecerũt in vineis gẽtiũ expellẽdo eaʒ de hierl'm. Propt' qḋ apoſtoli cuſtodiẽdo gẽtes non cuſtodierũt hierl'm que erat q̄ſi vinea propria ipſorũ. In numerando ğ eccleſia turbationes iudeoꝝ tria tãgit. Primo narrat pſonas ĩpugnãtes eaʒ cũ dic̄ [filij matris mee.] i. iudei pugnauerũt ↄtra me. Fuit eni ſinagoga q̄ſi mr̄ nr̄a: qꝛ ab ea aliq̄ modo ꝓceſſit eccl'ia. Et qꝛ iudei erãt filij ſynagoge: ideo eccl'ia vocat eos filios mr̄is ſue. Secundo ponit turbationis exceſſum cũ ſubdit [poſuerunt me cuſtodem in vineis.] quia tãtus fuit exceſſus turbationis ꝙ chriſtiani nõ valẽtes ſtare in hierl'm cõuerterũt ſe ad gentes: quaruʒ facti ſũt cuſtodes. Tertio põit ĩpugnatiõis effectũ cũ ſubĩfert [vineã meam nõ cuſtodiui.] qꝛ ex hoc ſecutũ ẽ vt relinq̃rẽt hierl'm. ¶ Deind cũ dicit.

Hic eccleſia tria tangit.

**℄ Indica michi quem diligit aĩa mea: vbi paſcas: vbi cubes in meridie:**

¶ Vidēs ecclīa ſe hēre tot turbationes petit chriſti auxiliuꝫ ⁊ ſubuētioneꝫ:⁊ diuidit in ptes duas. quia pmo ſpōſe petitio ponitur ſiue queſtio. ij. ſubiungit queſiti rō. ibi [ne vagari incipiā.] ptinuet ſic. o mi ſponſe domie ieſu chriſte quē diligit aīa mea tu vides me tot tribulationib⁹ circūuentā:⁊ qꝛ ſine te nō poſſuꝫ eas fugere. ergo [indica michi vbi paſcas: vbi cubes ī meridie.] volebat eccleſia ſcire domuꝫ xpī, qꝛ domus eſt ī qua paſcimur ⁊ refeſcim⁹. ⁊ ſciebat xpm nō eē vagabūdum. Immo qcūqꝫ ad domū ſuā iret eum qrere ⁊ ad eum recurrere ī ſuis tribulationib⁹. ſciebat ꝙ eum ſēp iueniret paratum ⁊ ꝓmptū. dixit [indica michi vbi cubes in meridie ⁊c.] hoīes cubāt ī nocte. Chriſt⁹ autē ī meridie cubat:⁊ ī plena luce qꝛ ipſe de⁹ verus qui ē vera lux ⁊ in eo tenebre non ſunt vlle. ¶ Deinde cum dicit. Joannis pmo.

¶ Ne vagari incipiam poſt greges ſodalium tuorum.

¶ Aſſignat rationeꝫ qſiti. nā iō eccleſia ī ſuis tribulationibus recurrit ad chriſtum ne vagari incipiat ⁊ ponit ſodales chriſti. Dicunt autē ſodales chriſti heretici q nolunt eē imitatores:ſꝫ ſocij ⁊ ſodales ipſi⁹ īquātuꝫ ꝓpria docere cupiunt ⁊ eſſe magiſtri vt chriſtus fuit. ¶ Deinde cum dicit. heretici dicunt chriſti ſodales.

¶ Si ignoras te o pulcherrīa īt mulieres

¶ Ponitur chriſti rñſio. Ad cuius euidētiam eſt ſciendūꝙ ſponſa increpanda erat dupliciter. Primo ex queſtione quā fecerat cuꝫ dicit [indica michi vbi paſcas.] videbatur enim velle querere deum abſcētē. nā ī ſeipſa debebat eū qrere iō ꝗtuꝫ ad qōnē quā fecerat icrepāda erat de ignorātia. ſꝫ quātuꝫ ad qōnis rōnē qdā modo increpanda erat de diffidentia.

Uidebat ei dubitare ne xp̄s ſemꝑ eſſet p̄ſens eā ad iuuās cū dicebat. [ne nagari icipiā.] Diuidit̄ ḡ hec ps ī duas: qꝛ p̄mo xp̄s icrepat ſpōſaꝫ de ignorātia. Scd̄o ne diffidat narrat q̄ mala eaꝫ ſequant̄ ex tali ignorātia. ibi [Egredere ⁊ abi] dicit ḡ [o pulcherria iter oēs mulieres] Jō q̄ris me abſētez. ⁊ dicis [Ubi paſcas: vbi cubes.] i. qꝛ ignoraste: nā ſi te cognoſceres q̄reres me ī te ipſa. ¶ Notāduꝫ ꝙ nolat eccliaꝫ pulcherrimā. qꝛ deꝰ querendus eſt in anima vt anima eſt imago eius. ⁊ qꝛ de tali ignorantia eam icre pat: iō appellat eā pulcherrimā: qꝛ vt eſt imago dei: pulcherrima eſt. ¶ Conſequenter cum dic̄.

Anīa dicitur pl̄cherrima rōne imagis dei.

Egredere ⁊ abi poſt veſtigia gregū tuoꝝ: ⁊ paſce hedos tuos iuxta tabernacl̄a paſtoꝝ

¶ Narrat mala q̄ ſequuntur ip̄aꝫ ex tali ignorātia. dicit duo. Primū eſt cecitatis intellectus. Scd̄ꝫ eſt malicia affectꝰ. Cōtinuat̄ ſic: qꝛ tu pulcherrima iter mulieres: ſi te ignoras. [Egredere ⁊ abi] i. egredieris ⁊ abibis. [poſt veſtigia gregū.] i. dogmata ⁊ exēpla hereticoꝝ. Nā de illis gregibꝰ nūc loq̄tur: d̄ quibus ſupra dixerat. [Ne vagari incipiā poſt greges ſodaliū tuoꝝ.] i. poſt hereticos: vt dictū fuit in quo notatur ignorātia intellectꝰ [⁊ paſce.] i. paſces: [hedos tuos.] i. carnalia deſideria tua adiplebis. Nā hedus eſt aīal fetidū: ī quo notant̄ carnales motꝰ. Et hoc iuxta tabernacl̄a paſtoꝝ qꝛ tu ibis poſt carnalia deſideria: ſicut ⁊ aliȷ̄ carnales vadūt: qui intelliguntur ꝑ paſtores hedorum. ¶ Deinde cum dic̄.

Cecitas intellectus et malitia affectus.

Hedi ſūt carnalia deſideria.

¶ Equitatui meo in curribus pharaonis aſſimilaui te amica mea.

¶ Quia ſpōſa videbat̄ diffidere: ne diffidat: ſꝫ plene cōfidat de xp̄o narrat bn̄ficia q̄ ei contulit. Et circa

hoc duo facit. Primo narrat bñficiū qđ ei cōtulit respectu inimicoꝝ quos suppeditauit .ij.bñficia que ei contulit respectu maioꝝ bonoꝝ que acq̄ſiuit.ibi [pulchre ſ̄t gene tue] Cōtinuaꝶ ſic Sāmica me a nōb ſ fidasq; ego[aſſimilaui te eq̄tatui meo.]i.pp̄lo i ꝛ a elitico q̄ fuit meꝰ pp̄lus peculiaris quē tanq̄ equū poſſidebā et regebā. Illi ergo pp̄lo te aſſimilaui. [In currib⁹ pharaonis.]q; ſicut curr⁹ pharaonis ꝛ eq̄tes eius ſubmerſi i mari rubro vt habeꝶ Exo. xiiij. Ita demones te īfeſtātes q̄ intelliguꝶ p curr⁹ Pharaonis.ego conculcabo ꝛ deprimam. ¶ Deīde cum dicit.

Chriſt⁹ narrat ſponſe ſue duo beneficia que ei contulit.

# ¶ Pulchre ſunt gene tue ſicut turturis.

¶ Tangit bona que ei ꝯtulit cū q̄b⁹ ad maioꝛa ꝓficere potuit: ꝛ enūerat tria bona maxīe neceſſaria q̄ ei cōtulit. Prīo charitatē. Scđo fidē ibi [collū tuū] Tertio ſpeꝫ.ibi.[murenulas aureas.] Cōtinuatur ſic. Nō ſolū de me debes ꝯfidē: q; tuos depſſi inimicos.ſed etiā q; cōtuli tibi multa bona ad merēduꝫ Dedi enī tibi virtutē charitatis qua me actoꝛē ꝛ factoꝛē diligeres.de qua dicit [pulchre ſūt gene tue.] i.affectiōes tue.[ſicut turturis.] Turtur eſt aīal valde dilectiuū.ꝛ poſtq̄ pdidit ſociū: aliū renuit. In quo notatur ardoꝛ charitatis. ¶ Deīde cum dicit.

Chriſt⁹ dedit ſponſe ſue fidem ſpem ꝛ charitatem.

Turtur amiſſo ſocio aliū renuit

# ¶ Collum tuum ſicut monilia.

¶ Oſtēdit q̄ ei ꝯtulit fidē. Et ꝯtinuaꝶ ſic. Nō ſolum dedi charitatē: q; feci q̄ gene tue eſſent ſicut turturis.ſꝫ etiā ꝯtuli tibi fidē: feci q̄ collū tuū.i.fides tua coꝛpoꝛi.feci[ſicut monilia.]monilia.i.oꝛnamētum nō habēs exterioꝛē amictū: q; purū ꝛ ſolū deum tenes in pectoꝛe. ¶ Deinde cum dicit.

De charitate et fide.

¶ Murenulas aureas faciem⁹ tibi vermiculatas argento

ii.ii.q.xvii. ar.ii. iiii.di.xii.q.i.ar.i.

¶ Oſtendit ꝙ ei ꝯtulit ſpem. Spes aūt eſt reſpectu p̄mij eterni. Hui⁹ aūt p̄miū ē duplex: Videlʒ eēntiale: vt gaudiū de bono icreato. Et accidentale. vʒ de bono creato. Et vtrūqʒ tāgit dicens. [nos faciem⁹ tibi murenulas aureas.] i. ifundem⁹ tibi ſpeʒ reſpectu premij eſſentialis. Nā premiū eſſētiale cōi noīe dr̄ aurea. ſic̄ accidentale dr̄ aureola: hi⁹ aurea ſiue p̄miū eſſentiale dr̄ murenula q̄ eſt catenula ꝯiūgēs ornamentū colli itus diuerſis colorib⁹ colorata. ꝗ p̄miuʒ eſſentiale eſt vn⁹ deus. ¶ Attameʒ ſꝫ diuerſitateʒ meritorū de illo vno deo: nō oms̄ hēbunt par gaudiū qꝺ declarat dn̄s. Joſt. 13. In domo p̄ris mei manſiōes multe ſūt. Hui⁹ aūt murenula aurea erit vermiculata argento. ꝓpter additiōeʒ p̄mij accidentalis. qꝛ ſic̄ argentū deficit ab auro ſic p̄miū accn̄tale deficit a ſuſtātiali. dr̄ aūt hui⁹ p̄miū accidētale ꝟmiculatū ꝓpt̄ diuerſitateʒ ei⁹: qꝛ nō ideʒ p̄miuʒ accn̄tale hēbunt oms̄. Notanduʒ aūt qꝺ ſignanter cū loquitur de ſpe premij dicit [faciemus] qꝛ ſpes reſpicit futurum tp̄s. ¶ Deinde cum dicit.

iiii.di.xlix.q.v.ar.i De aureola et aurea.

i.ii.q.ii.ar.v. In patria vn⁹ alio erit beatior.

De premio eſſentiali et accidentali. iiii.di.xlix.q.v.

i. rethorice, c.xi.

¶ Dum eſſet rex in accubitu ſuo nardus mea dedit odorem ſuum

Sponſa corripitur de ignorātia ⁊ diffidentia.

¶ Ponit̄ correctio ſpōſe. Et qꝛ dupl̄r erat icrepata ſ. de ignorantia: ⁊ de diffidentia. iō. duo facit. Prīo ei oſidit ſpōſa ſe nō diffidere: ſʒ cōfidere. vn̄ q̄ſi correpta ꝺ diffidentia ꝯfitetur bn̄ficia ſibi facta. Scđo q̄ſi correpta de ignorātia confitet̄ ſe nō debere deū querere abſenteʒ ſʒ p̄ſenteʒ. ſcđa ibi [lectulus noſter floridus.] Propter primum notandum ꝙ ſm̄ philoſophum p̄mo rethoricorum. Differentia eſt inter

correctionē ⁊ punctionē:qꝛ correctio ſiue caſtiga-
tio:eſt gr̃a patientis:vt bonus fiat.ſed punctio eſt
gr̃a facientis:vt ſanet.Ideo cū aliquis corrigitur:ſi pp
correctionē melioratur ⁊ acqeſcit corrigenti dꝫ cōmen
dari ⁊ laudari:vt i correctiōe ſua maneat.¶ Diuidi
tur ꝗ ps iſta in p̄tes duas qꝛ primo quantum ad dif
fidentiā ponitur ſpōſe correctio.2.eiuſdē cōmēdatio.
ibi[ Ecce tu pulchra es amica mea.]Correctio aūt
ſpōſe quātū ad diffidentiā ꝯſiſtit in bñficiorū reco
gnitione qꝛ ꝯfitetur auxilia ſibi facta.Hec aūt auxilia
vt dictū fuit:fuerūt q̃tuor q̃ de xp̄o notabiliter pre
dicantur.Nā oppreſſio inimicoꝝ pōt approp̄ari in-
carnationi.Licꝫ ei p paſſionem p̄nceps huius mūdi
ſit electus foras:hoc nō fuit niſi qꝛ hō ille qui patie
batur deus erat:⁊ qꝛ in incarnatione deus factus
fuit hō.Ideo inimicoꝝ oppreſſio nō incōgrue icar-
natiōi attribuitur.Donū autē charitatis pōt appro
priari paſſioni:qꝛ maiorē charitatē nemo hꝫ quā
vt ponat aīam ſuā qs p amicis ſuis.Donū aūt fidei
pōt approp̄ari reſurrectiōi:qꝛ xp̄o paſſo oēs apl'i ti
tubauerunt.Ipſe xp̄o reſurgens ꝯfirmauit eos in fi
de:qꝛ poſt paſſionē ſuā p̄buit ſemetipſū viuū in
multis argumentis p dies q̃draginta apparēs eis
⁊ loquens de regno dei:vt dr̄.Actu.i.Spes aūt po
teſt appropriari aſcēſiōi ⁊ miſſioni ſpūs ſcti.Quia
chriſtus aſcendens miſit eccleſie ſue ſpm̄ ſctm̄ quē
accipientes hn̄t pignus hereditatis eterne.pp qđ
ſolidata fuit ſpes reſpectu premioꝝ eternoꝝ.Qua-
tuor ergo facit ſpōſa:ſꝫ ꝙ q̃tuor beneficia cōfitetur.
Nā primo cōfitetur incarnationē p quā īimici de
primuntur.2.paſſionē qua charitas chriſti oſtēditur.
3.reſurrectionem p quā fides nr̄a cōfirmatur.4.et
vltimo cōfitetur ſpūs ſcti miſſionē,per quam ſpes

Correctio fit vt corre ptus bonus fiat.

Qui acquieſcit corrigēti cōmendari debet

Spōſe correctio ⁊ ei⁹ cōmēdatio.

Quatuor beneficia de chriſto predicantur

Primū ē inimicorū oppreſſio.ii.eſt donū charitatis.Ioannis.xiii.iii.ē donū fidei.Chriſti reſurrectōis apl'orū cōfirmatio.iiii.eſt ſpes

Spōſa quatuor ſponſi bñficia confitetur.

Primū eſt incarnatio.ii.eſt paſſio.

noſtra roborat. ſcda ibi[ faſcicul⁹ mirre. ]tertia ibi [botrus cypri ]qrta ibi.[i vineis engaddi.] ¶ Dicit ergo[ cum eſſet rex i accubitu ſuo. ]i. in ſinu patris in quo quieſcit.[ Nardus mea. ]i. humilitas mea Nardus eni eſt herba modica ⁊ odorifera: ⁊ ſignificat humilitatem q̄ dedit odorem: quando filius reſpiciens humilitatem eccleſie ſue incarnatus eſt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Faſciculus mirre dilectus meus michi: inter vbera mea commorabitur.

Mirra q̄d ſit

¶ Confitet paſſionem: dicēs.[ dilectus me⁹ eſt mihi faſciculus mirre. ]Mirra ſm gloſam eſt arbor arabie altitudinis cubitoꝝ q̄nqꝫ: cuius gutta eſt viridis ⁊ amara. Vn̄ ſignificat paſſionē xp̄i. Hec aūt paſſio fuit.[ faſciculus mirre. ]faſciculus dicit q̄d ꝯgregatū: ⁊ eſt nomē diminutiuū. Sic xp̄s per paſſionez reputabatur diminutus. Iſa. liij. Non erat ei ſpecies neqꝫ decor. ⁊ ſequitur. Unde nec reputauimus euz. Rurſum in eo fuit congregatio mirre. i. amaritudinis pp multas paſſiones ⁊ obprobria que ſuſtiuuit. Et ad litterā datum fuit ei i paſſiōe mirratū vinū. Et qꝛ tantū bonū xp̄s cōtulit ſponſe ꝙ voluit ꝑ ea pati ⁊ mori. iō ſponſa hec recognoſcēs ſubdit.[ qꝛtalis dilect⁹ ſuus inter vbera commorabit. ]i. inſ itellectum: quia nichil vult ſapere quod ei diſpliceat. ⁊ nihil vult amare q̄d ipe abhorreat. ¶ Deīde cū dr̄.

Paſſio chriſti fuit amara.
Math. xxvij
Chriſt⁹ pro ſpōſa ſua pati voluit.

¶ Botrus cypri dilectus meus mihi.

¶ Ideſt valde dulcis ⁊ ſuauis ⁊ iocūdus. Cypr⁹ enī eſt quedam iſula cui⁹ botri ſiue vue faciūt optimū vinū. Et qꝛ vinū letificat cor hoīs. iō hic itelligit reſurrectio. quia viſo dn̄o poſt reſurrectionez gauiſi ſunt diſcipli. Joh. xx. ¶ Deinde cum dicitur.

De vſo ſpiritualí. ps. c. i.

¶In vineis engaddi.

¶Cõfitetur ſpũſancti miſſionẽ. Cõtinuetur ſic. Tu dilectus meus nõ ſolũ es [botrus cypri.] letificãs alas per reſurrectionẽ: ſʒ etiã es michi botrus in vineis engaddi. i. botrus balſami: q2 ẽʒ gloſaʒ. [In engaddi.] ſũt arbores balſami: creſcentes in modũ vinearũ: vñ ſignificat miſſionẽ ſpũs ſcti: q2 dona ſpũs ſcti ſuſcipimus per vnctionem chriſmatis: qđ cõficitur ex balſamo et oleo. ¶Deinde cum dicitur. De balſamo

¶Ecce tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra: oculi tui columbarum.

¶Ponitur ſponſe cõmendatio. Et diuiditur in partes duas q2 pmo xp̃s ſpõſaʒ cõmendat: ⁊ q2 totũ bonuʒ noſtrũ a xp̃o eſt ſponſa hoc recognoſcẽs. Scđo hãc cõmendationeʒ ad xp̃m refert ⁊ ordinat. ibi [ecce tu pulchra es.] continuetur ſic. Ois pulchritudo tua ex eo eſt ꝙ acquieſcis motiõibus meis. ⁊ dic bis. [ecce tu pulchra] vt oſtendat eam pulchraʒ ⁊ iterius ⁊ exterius in opere ⁊ intentione: iõ ſubdit. [oculi tui columbarũ.] Duo enĩ oculi mei ſunt opus ⁊ ĩtentio: calũba ei eſt aĩal ſecunduʒ ⁊ ſimplex. Tũc ei hẽmus oculos columbarum quando opus nr̃m eſt ſecundũ rõne bonitatis: ⁊ intentio noſtra eſt ſimplex rõne rectitudinis. ¶Deinde cum dicit. Pulchritudo duplex. Duo oculi ſpũales.

¶Ecce tu pulcher es dilecte mi. ⁊ decor⁹.

¶Ordinat ſpõſa pulchritudineʒ ſuã i xp̃ʒ. Cõtinuetur ſic. Tu dilecte mi dixiſti mihi [Ecce tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra es.] q2 nihil hẽo qđ nõ acceperim a te: iõ nolo gl'iari: q̃ſi nõ acceperim. Cõfiteor ꝙ oĩs pulchritudo mea eſt a pulchritudĩe tua. Illa ergo duplex pulchritudo quã dixiſti eẽ in me ꝑ amplius ⁊ perfecti⁹ reſuatur in te. ꝑpter qđ dilecte Ale pl'chritudo ẽa pulchritudine chriſti.

mi ecce tu pulcher es et decorus. ¶ Deīde cū dicit.

**¶ Lectulus noſter floridus**

¶ Oſtendit ſponſa ſe eſſe correptā de eius ignoran
tia: ⁊ cōfitet̄ ſe habere deum p̄ſētem ⁊ nō abſētem.
Queſierat eni ſpōſa a chriſto vbi paſceret̄: vbi cuba
ret ꝑꝑ qd̄ dupliciᷓ ignorabat: iō duo facit. q: primo
ꝙ ꝯfitetur: paſcitur in ſeipſa. ſcdo ꝙ cubat in ſeipſa
Ubi paſcit̄ chriſtus. ibi [Tigna domorum nr̄arum.] Cōtinuat̄ ſic. ¶ Di
lecte mi ego q̄ſi ignorās querebā vbi paſceres mō
cognoſco ꝙ paſcis in me ip̄a. nā tu paſcis inter flo
res: iuxta illud qd̄ habetur īfra. [qui paſcit̄ inter li
lia.] ſiue int̄ flores. [⁊ q: lectulus noſter floridus ē.]
iō in meo lecto. i. in mea mēte ſiue mea cōſcientia
paſceris. ¶ Deīnde cum dicit.

**¶ Tigna domorū noſtrarum cedrina laq̄a ria noſtra cupreſſina**

¶ Cōfiteturꝙ cubat in ſeipſa. Nā requies chriſti eſt
vbi ſūt dona ⁊ ꝟtutes ſpirit⁹ ſcti. Cōtinuet̄ ergo ſic
Requies xp̄i ſūt dona ⁊ virtutes. Nō ſolum mi dilecte ꝯfiteor ꝙ tu paſceris in me: q:
lectulus noſter floridus. Sed etiā cubas in me. [q̄a
tigna domoꝝ nr̄arum.] i. mētis ⁊ cōſciētie nr̄e ſiue
potētiaꝝ nr̄arum [ſunt cedrina.] ꝑpter ꝟtutes ſpi
ritus ſcti. [⁊ laquearia cupreſſina.] ꝑpter eius do
na. Tigna eni dom⁹ dicunt̄ ligna erepta ī capite cō
iuncta ⁊ ſignificāt ꝟtutes ſpiritusſancti que ſunt in
diuerſis potētijs. ꝯiungunt̄ tm̄ in capite in quātum
fluunt a diuina gr̄a que eſt in eſſentia aīe ī qua po
i. pte. q. vij. ar. ij. tentie radicātur. Huius autē ꝟtutes dicunt̄ cedri
nē ꝑpter īcorruptibilitatem. Laquearia autem di
cuntur ligna cōiungentia ipſa tigna. vn̄ imediati⁹
i. ij. q. lxxvi. articulo. ij. laquearia adherent lateribus: ex quib⁹ tegitur do
mus quā faciāt ipſa tigna ꝑpter qd̄ dicta ſunt laq̄a

ria. vñ ſignificãt dona ſpiritus ſm que mouemur a ſpiritu ſctõ. Nã ſcdm tales motus ꝟtutes i nobis ſtãt magis firme. huiꝰ vero ⌊laquearia ſunt cupreſſina.⌋ ꝑpꝫ odorẽ: qꝛ ſpargũt odorẽ vſqꝫ ad ſpm̃ ſctũꝫ. i.ij.q.lxviij. ar.ij.

**Capitulum ſcdm Lectio.i.**

Ego flos campi

Poſtquam deſcripte ſunt turbationes qs patiebatur eccleſia primitiua: vt differebat a moderna. Hic narrat turbatiões quas patiebatur vt cõueniebat cũ ea. Huiꝰ autẽ turbationes ſũt due .ſ. adminiſtratio filioꝝ: ꝛ iſidiatio hẽticorũ. ¶ Diuiditur autẽ pars iſta in duas partes. qꝛ primo ponit incitatio chriſti kmꝙ iuitat eccliã ad flores ꝓducẽdũ ſiue ꝓcurandũ: ꝛ ad hereticos capiendũ. Scdo ponit famulatio ſpõſe que prompta eſt ad chriſto obediendũ. ibi ⌊dilectus meꝰ mihi.⌋ Prima diuidit in duas ꝑtes: qꝛ i prima chriſtus iuitat eccleſiã vt procuret filios: ſcdo vt capiat hereticos ibi. ⌊capite nobis vulpeculas.⌋ Prima i duas. Qꝛ primo iuitat eccleſiam ad officium ſuſcipiendũ. Secũdo ad officiũ exequẽdũ. ibi. ⌊vox dilecti mei.⌋ propter primũ. Notandũ ꝙ pmo chriſtus iuitat eccleſiam ad miniſtrãdũ filijs ꝛ habẽdã curã de eis. Scdo vidẽs ſpõſa ꝙ nõ ẽ bonũ repellẽ monitionem ſpõſi nõ rñdet ſponſo, innuẽs ſe aſſentire monitionibꝰ eiꝰ ſed cõuertit ſe ad filios declarans quõ itelligendũ ſit ſuſceptũ officiũ. ⌊ſicut malus.⌋ Tertio chriſtꝰ huiꝰ declarationem confirmat. ibi ⌊adiuro vos.⌋ Prima ps diuidit in ꝑtes tres ſcdm ꝙ tripl'r iuitat eccleſiaꝫ vt miniſtret filijs ꝛ eorum curam hẽat. Nam primo inuitat eccleſiam ratione exẽpli. Scdo rõne

Diuiſio textꝰ.

Chriſtus inuitat eccliã ad filiorum ꝓcurationẽ ꝛ ad hereticorum extirpationem.

Sponſa aſſentit monitionibꝰ ſpõſi.

premiſ.ibi[ vt lilium ].Tertio rône meriti.ibi[ ſicut liliũ inter ſpinas ].Continuatur ſic.Tu amica mea turbaris per gentiles:qꝛ nigra es ſicut tabernacula cedar.turbaris etiam per iudeos:qꝛ filij matris tue pugnauerunt contra te.Sed vltra hoc opꝫ te tribulationes ſuſtinere ꝓpter adminiſtrationem filiorum:ad qđ debes induci exemplo meo: qꝛ ego ſũ flos cãpi.Non ei ſũ flos anguli:ſꝫ in cãpo exiſtẽs po‑
Joan.x. ſui animam meam pro ouibus meis.Sic ꝛ tu exemplo meo debes hoc facere.¶ Deinde cuꝫ dicit.

**¶ Et lilium conuallium**

¶ Oſtendit hoc idem rône premiſ.Continuatur ſic.
i.ioan.x. Non ſolum amica mea debes ponere aĩaꝫ tuam ꝓ filijs tuis:habendo curam de eis: vt ſit flos cãpi ſic ego.ſꝫ debes etiam hoc facere:cõſiderando qꝛ ego
Chriſtꝰ ẽ ꝑmiũ hũiliũ. ſum lilium conuallium:ſiue decor ꝛ premium humilium:ideo ſi te humiliaueris ad hoc faciendum: hẽbis a me mercedẽ ꝛ premium.¶ Deinde cum dicit.

**¶ Sicut lilium inter ſpinas/ſic amica mea inter filias.**

¶ Oſtendit hoc idẽ rône meriti.Eſt ei modus loquẽdi ꝙ ſi aliquis vellet habere aliquem in amicũ ꝛ diceret eo audiente:ſi aliqs vult eſſe amicus meꝰ dꝫ eẽ purus ſicꝫ aurũ.Jlle aũt ſi eẽt ſẽſatus intelligeret ꝙ oporteret eũ eſſe talẽ ſi vellet eſſe amicus eiꝰ: ſic loquitur xp̃s eccleſie cũ ait[ ſicut liliuꝫ inter ſpinas: ſic amica mea inter filias ].Jdeo tu ſponſa ſi vis eſſe
Spõſa xp̃i tribulationibꝰ purgatur. amica mea opꝫ ꝙ tu exponas te ſpinis.i.tribulationibus ꝑ filios tuos et purgaris ſiue affligaris ꝑ huiꝰ ſpinas qꝛ ꝑ hoc mereberis.Jn quo iuitat eam ad ſuſcipiendũ offiñ rône meriti.¶ Deide cuꝫ dicit.

**¶ Sicut malꝰ iter ligna ſiluarũ/ ſic dilectꝰ**

**meus inter filios. Sub vmbra illius quem deſideraueram ſedi:et fructus eius dulcis gutturi meo.**

¶ Declarat eccl'ia filijs ſuis qualiteer ſe debeāt ha-
bere i ſuſcepto officio. Uult enim oſtēdere ꝙ prius
debet intēdere ſibi poſtea alijs. Et hoc oſtēdit dupli
ci ratione. Primo ex differētia vite actione ad con
templationem. ſecundo ex ordine charitatis. Pria
ratio talis eſt. Uita cōtemplatiua melior eſt ꝙ vita
actiua. iuxta illud domini ꝙ dixit mariā elegiſſe o-
ptimā partem. Luce. x. quia elegerat vitā contem-
platiuā. Sed ad maius bonū pri⁹ eſt intendēdum.
Cū ergo p̄latus per vitā ꝯtēplatiuā magis itēdat
ſibi. per vitā ꝟo actiuā magis videatur intendere
ſubditis. Pri⁹ deb; intendere ſibi ꝙ ſuis ſubditis.
Scda rō ſumit̄ ex ordine charitatis. Nā charitas
ordinate fert̄ i bonu;. Et qr quodlib; bonū magis
reſeruat̄ vbi eſt totū ꝙ vbi ē ſm ptē. iō bonū noſtrū
magis reſeruat̄ i deo vbi eſt ſm partē. Iterū queli
bet res magis reſuatur inſe ꝙ i ſuo ſimili. Iō ma-
gis debemus diligere deum ꝙ noſipſos: et nos ꝙ
proximū. ergo p̄lat⁹ ex ordine charitatis p⁹ d; dili-
gere ⁊ itēdere bonū ſibi ꝙ ſſbditis. iponēdo āt iſtas
rōnes ſic ꝓcedit: qr ꝓpōit media ſiue ꝟtutes rōnū
Scdo ex ipis medijs arguit. ibi [fulſite me florib⁹.]
Pria ps diuidit̄ i duas. Scdm ꝙ duo media ꝓpōit.
Nā primo ponit mediu; ex dulcedie ꝯtēplationis.
Scdo ex ordine charitatis. ibi [introduxit me rex.]
Eſt ḡ mediū p̄mū ꝙ ſpōſ⁹ eſt ſūme bonus. et ꝙ ipſa
ſedit ſub vmbra illi⁹. ſ. ſpōſi ſur⁊gnſtauit de fructu
ei⁹: i quo ſēſit magnā dulcedinē: iō ait. [ꝙ ſicut mal⁹
inter ligna ſiluarū.] i. ſilueſtris: non ꝙ ipſe ſit ſilue

Uita cōtemplatiā ē melior actiua.

De cura p̄latorum.

Sup noſipſos ⁊ ꝓrios diligēdus ē de⁹. i. ſ. q. xx. ar. i.

Sols xp̄s ē viridis ⁊ do mesticus.
Christ⁹ est ſūme deſi=derabilis.
Sols xp̄s ē filius dei naturalis
Qui ſedent ſub vmbra christi.

ſtris ſʒcōparatione: ſicut oīa ſūt arida: ⁊ ipſe ſolus viridis: ſic oīa ligna ſunt ſilueſtria: ⁊ ipſe ſolus do= meſticus ⁊ ſumme bonus: ⁊ ſumme delectabilis et deſiderabilis: [ſic dilectus meus inter filios. ]i. iter alios iuſtos eſt ſūme deſiderabilis qꝛ cūcti ſctī ſunt q̄ſi alieni a deo in cōparatione ad xp̄m: qꝛ nō ſūt fi= lijs naturales: vt ipſe. Et qꝛ talis eſt ſpōſus ſuus: iō ſb dit. [ꝙ ſub vmbra illius. ]i. ſponſi mei quā vmbrā deſideabā ſedi. [⁊ fructus ei⁹ dulcis gutturi meo. ] Tunc enim ſedemus ſub vmbra chriſti qñ ardor li= bidinis nos non vrit. Et tunc fructus eius eſt dul= cis gutturi noſtro: qñ relinqꝛentes terrena delecta mur diuine gracie. ¶ Deinde cum dicit.

**Introduxit me rex in cellam vinariam/ ordinauit in me charitatem.**

¶ Ponit. 2. mediū ex ordine charitatis dicēs. [ rex ] i. chriſtus. [ introduxit me in cellā vinariaꝫ. ]i. ī vber tatē ſpiritualis letitie que deſignatur per vinuꝫ. [ ⁊ ordinauit in me charitatem ]. i. contulit michi cha= ritatem ordinatam: ¶ Deinde cum dicit.

**Fulcite me floribus ſtipate me malis/ qꝛ amore langueo.**

¶ Arguit ex medijs ſupredictis ꝙ priusdꝫ prelatus intendere ſibi q̄ alijs. Et duo facit ſm ꝙ fuerūt me dia aſſignata. Primo ergo exarguit ex primo me= dio. Scdō ex ſecundo. ibi leua eius. ] Continuatur ſic. Dictum fuit eni ꝙ dulcedo dilecti mei eſt valde ſuauis. ⁊ iō primo querenda. propter ꝙ o filie hie= ruſalem ante q̄ ego intendā vobis. [ Fulcite me flo ribus ſtipate me malis. ]i. permittite me eſſe fulci= tā floribus. non impediendo delectationē meā quā hēo d xp̄o qui eſt flos. Et pmittatis me eſſe ſtipatā

Chriſt⁹ eſt flos ⁊ mal⁹.

malis non impediendo dulcedinez meam quā' hēo dedilecto meo q̄ eſt malus. ⁊ ſubdit cāz. [ q2 amore langueo ]. Notandū aūt q ſuperius chriſtus noīat' eſt a ſingulari. [ flos ⁊ malus. ] Hic aūt in plurali nominat ipſum dicens [ fulcite me floribus ſtipate me malis. ] q2 bonitas ⁊ dulcedo i chriſto eſt vnica. Cū aūt deriuatur ad nos multiplicatur ⁊ diuerſificatur ſm diuerſa doua gr̃arū. ¶ Itē notādū q aliquis dr facere ex eo quod permittit illud vel non impedit fieri. Et iſto modo loq̄tur eccl'ia filijs ſuis q ornent eā floribus ⁊ ſtipent eā malis. i. ſtip(t)ribus malorum eā circundent: q2 petit ab eis q eā ſic ſtipatam ⁊ fulcitā ꝑmittant nō impediēdo ipſā. cum ex ſuauitate odoris: ſiue ex dulcedine cōtēplationis debeat ꝑus intendere ſibi q̄ alijs filijs. ¶ Deinde cum dicit.

Dulcedo chriſti in ſe eſt vnica. ſz in nobis mltiplicat. Fideles debent eccleſiaz ornare virtutibus

**¶ Leua eius ſub capite meo: ⁊ dextera illius amplexabitur me.**

¶ Arguit hoc idē ex ſcdo medio. ⁊ continuatur ſic. Sicut ex dulcedine contēplationis ſi ex ordine charitatis. ꝑus debeo mihi intendere per vitā cōtēplatiuā q̄ vobis per vitam actiuam. [ ergo leua ei' ] ſiniſtra chriſti que denotat vitam actiuaz erit [ ſub ca pite meo. ] i. ſecundario intēta. [ ⁊ dextera illius ] i. vita contemplatiua per quaz intendo mihi. [ amplexabitur me. ] i. erit ſup caput meū q2 erit ad qd̄ primo intendam. Quia ꝑmo intendam mihi: ⁊ poſtea vobis. ¶ Deinde cum dicit.

Siniſtra chriſti eſt vita actiua. Dextera chriſti eſt vita contemplatiua. Primo intendas mihi poſtea tibi.

**¶ Adiuro vos filie hierl'm / ꝑ capreas / ceruoſq̄ cāpoꝝ: ne ſuſcitetis / neq2 euigilare faciatis dilectam: quoad uſq̄ ipſa velit.**

¶ Ponit̄ ꝯfirmatio ꝑdicte declatiōis. Sic ei declarauerat ſpōſa ſuſceptū offm̄: q2 volebat ꝑus ītēdere ſibi ⁊ hēre dexterā xp̄i ſup ſe. ⁊ poſtea volebat intē-

dere filiis ⁊ habere ſiniſtrā ſub capite. ⁊ nolebat ꝙ filij ſui impedirēt eā a dulcedine cōtēplationis. Jō chriſtus volēs hoc cōfirmare ait. ⌊ O filie hieruſalem. ⌋ qb⁹ ſpōſa mea preeſt. ⌊ adiuro. ⌋ obſecro et rogo. Nā licet poſſim pcipere volo ⌋ rogare. ⌊ vos p capreas: ceruoſqꝫ campoꝝ. ⌋ i. propter plātos ſiue pp ecclꝭie doctores qui ſūt capree que debēt ſubtilit̄ videre qd expediat ſubditis. Et ſūt cerui cāpoꝝ q̄ debēt ſollicite currē ad ſbditoꝝ defectū. Propt̄ hui⁹ plātos pp ſponſaꝫ meā. ⌊ rogo vos ne ſuſcitetis nec euigilare faciatis. ⌋ ipſam dilectaꝫ a ſomno cōtemplationis donec ipſa velit. qꝛ pus dꝫ itēdere p ſe et pro dulcedie diuia ⁊ poſtea actiōib⁹ nr̄is.

Capree ſūt eccleſie doctores Cerui ſunt prelati

## Lectio ii

Prius intēde tibi: deinde alteri.

Vox dilecti mei. Ecce iſte venit ſaliēs in mōtibus trāſiliens colles. ¶ Poſtꝙ̄ ſponſus inuitauit eccleſiam ad officium ſuſcipiēdum: vt ſuſciperet curā filioꝝ. Jn pte iſta iuitat ipſaꝫ ad tale offm̄ exequendū. Et circa hoc duo facit. qꝛ prio chriſt⁹ ad tale officiū exequēdū ecclīā iuitat. Scdo hui⁹ offm̄ declarat. ibi ⌊ ſurge amica mea ſpōſa. ⌋ Prīa diuidiur in tres ptes ſmꝙ chriſt⁹ triplicit̄ iuitat ecclīā ad dictū offm̄ exequēdū. qꝛ pmo iuitat eā ex pte ſua. ij. ex pte auditoꝝ. ibi ⌊ an dilectus me⁹. ⌋ Tertio ex pte auxiliorum. ibi ⌊ Vox turturis. ⌋ ¶ Circa primum notādū ꝙ prelatus in exequendo officium ſibi commiſſum quantum ad preſentia tria debet facere. Nam pmo ad ſupplendum ſubditorum defectum debet velociter currere. Secundo ad talem defectum cognoſcēdu m perſpicaciter ⁊ ardenter intendere. Tertio debet ſuos ſubditos diligenter inſtruere. Et quia hec

Chriſt⁹ tripliciter inuitat ſponſam ſuā eccleſiam ad exequēdūꝫ offm̄ ſuum.

oīa facit chriſtus: ideo p̄latus ex parte ipſius chriſti ⁊ exēplo ipſius motus debet circa ſubditos ſuos ſic ſe habere. Poſſet ergo ſic formari rō. Omnis chriſti actio eſt prelatorū inſtructio. ⁊ lȝ ſit inſtructio oīum chriſtianorum: eſt tamen potiſſime inſtructio prelatorum. ſed chriſtus ad ſubueniendū filijs velociter currit eorum defectum ꝓſpicaciter ⁊ ardēter ꝓſpexit ⁊ eos fideliter inſtruxit: ergo ⁊ tu eccleſia: tu ſponſa mea: tu prelate qui per ſponſam ⁊ eccleſiam deſignaris debes hoc facere. ¶ De hac aūt rōne non ponit niſi medium: ideo diuiditur pars iſta in ꝑtes tres ſ. ꝙ medium trahit. Nā primo oſtenditur ꝙ chriſtus ad ſubueniendum nobis velociter currit. Secundo ꝙ defectus noſtros ꝓſpicaciter ⁊ ardenter perſperit ibi. [Similis eſt dilectus meus]. Tertio ꝙ nos fideliter et vtiliter inſtruxit ibi. [En ipſe ſtat]. Dicit ergo primo. [Uox dilecti mei]. ſupple auditur in me: Ipſa enim audiebat in ſeipſa vocem dilecti ſui iuxta illud. Audiam quid loquatur in me dn̄s deus. Et qꝛ locutio interior quedam viſio dici pōt: vt dicit. Auguſtinus. 15. de trinitate. ideo ſi ſpōſa audiebat in ſeipſa dilectum ſuum aliquo modo videbat ipſū: ⁊ videns ipſum admirata de velocitate eius. et de ſollicitudine ipſius dicebat. [Ecce venit ſaliens in mōtibus tranſiliens colles. ]id eſt angelos patriarchas reges prophetas: de quorum ſemine deſcēdit chriſtus. In quo notatur magna et ſollicita velocitas chriſti ad ſubueniendum nobis. Qui tranſiens angelos venit in mundum deſcendēs ex ſemine patriarcharum regum et prophetarum: vt noſtro defectui ſubueniret. Quare autem angeli montes patriarche ⁊ reges colles dici poſſint de facili patet: ſi cōſiderentur altitudines angelorum patriarcharū ⁊

Oīs chriſti actio ē p̄latorū inſtructio.

Chriſtꝰ circa nos tria facit.

Ps. lxxxiiii. c. xi.

Chriſtus deſcēdit de ſemine ꝑriarcharū ⁊ prophetarum.

Mag̃ fuit xp̄i velocitas ad ſbueniendū nob.

Angeli dicūt mōtes ꝑriarche ⁊ ꝓ colles

regum.¶ Deinde cum dicit.

**¶ Similis ē dilect⁹ me⁹ capree hinuloꝝ ceruorum.**

Chriſtus ardēt defect⁹ nr̄os ītuet.

¶ Oſtēditur quomodo chriſtus defect⁹ noſtros ardenter ꝛ pſpicaciter intuetur. ꝛcōtinuatur ſic. Non ſolum audiui dilectum meū loquentē in me ꝛ audiendo ipſū: ſed vidi ꝙ tranſiliuit angelos| patriarchas| ꝛ reges| ꝛ venit ad nos. ſed etiam vidi ꝙ [ dilectus me⁹ ſimilis eſt capree. ] defectus noſtros ſubtiliter vidēdo. Rurſū [ ſimilis eſt hinnulo ceruorū. ] q2 ſecundum gloſam caprea ſubtilit̄ videt. Rurſum [ ſimilis eſt hinnulo ceruorum. ] defect⁹ noſtros ſubtiliter conſiderādo. Hinnulus eni ſm gloſam agiliter currit. vn̄ poteſt deſignari excellētia amoris xp̄i. Nā per amorem ferimur quocunꝙ ferimur: iuxta illud Auguſtini. xx. confeſſionum. Pes me⁹ amor meus: eo feror quocunꝙ feror. Et ſi mult⁹ ſit amor p ipſū agilit̄ ꝛ velociter ferimur. ¶ Deīde cū dicit.

Excellētia amoris xp̄i.

Pes animee ſt eius amor.

**¶ En ipſe ſtat poſt parietem noſtrum reſpiciēs per feneſtras: pſpiciēs p cācellos. En dilectū meus loquitur michi. Surge propera amica mea: columba mea; formoſa mea. ꝛ veni.**

Paries ē caro noſtra.

¶ Oſtenditur ꝙ chriſtus nos fideliter et vtiliter inſtruxit. vnde adhuc verba iſta ſunt verba ſponſe videntis ꝙ chriſtus [ ſtat poſt parietem noſtrum. ]. i. poſt carnem noſtram parat⁹ ad nos docēdū fideliter ꝛ vtiliter. Et ſtans poſt. [ parietem noſtrum ꝛ reſpiciens per feneſtras. ] id eſt per dicta prophetarū exponendo nobis. illa ſunt enim dicta prohetarum magis enigmatica ꝙ̄ ea que ſcribuntur in lege. iō

Dicā pphetarum ſūt magis obſcura ꝙ̄ legis.

talia dicta deſignantur[per cācellos.]Dicta vero legalia que ſunt magis aperta deſignantur[per feneſtras.]et tunc eſt ſupplenda ratio. Quia tu ſponſa videns me dilectum ſic feciſſe ꝛ habuiſſe diligentem curam filiorum: mei exemplo mota debes diligenter exequi officium tibi commiſſum ex parte auditorum. Et circa hoc duo facit. Quia primo ponitur blanda chriſti intentio. Secundo ſubiūgitur etiam viſitationis ratio ibi[Iam enim hyems abijt.] Dicit enim ſponſa[En dilectus meus loquitur michi.]ꝛ ait[Surge propera amica mea.]ꝓpter charitatem.[columba mea.]propter ſimplicitatem.[formoſa mea.]propter imaginis diuīe dignitateꝫ[propera.]ſcilicet[ꝛ veni.]exequendo officiuꝫ tibi commiſſum: habēdo curā filiorum tuorum. ¶ Deinde cum dicit.

Spōſāſponſo decet eſſe ſimilē.

**¶ Iam enim hyems tranſijt: imber abijt ꝛ receſſit.**

¶ Ponit rationem adhoc ex parte auditorum ꝛ intendit talem rationem. Quando materia eſt diſpoſita tunc eſt operandum: ꝛ tunc eſt inducenda ī eam forma debita: ſed auditores ꝛ filij tui ſunt nunc diſpoſiti ad audiēdum motionibus tuis. ergo debes ſurgere ꝛ properare ꝛ exequi officium tibi cōmiſſū circa eos: De iſta ratione ponit ſolūmediū oſtēdēs auditores eſſe diſpoſitos. Et duo facit ſecūdum ꝙ diſpoſitio dupliciter poteſt accipi ꝛ attēdi. Nam ꝑmo oſtendit auditores eſſe diſpoſitos ex contrariorum amonitione. Secunddo expoſitoruꝫ inductione ibi[Flores aparuerunt.]Continuatur ſic. Bene dico ꝙ debes ſurgere et miniſtrare filijs tuis: quia [hyems iam tranſijt]ideſt congelatio infidelitatis

Qñ materia ē diſpoſita inſtroducēda ē forma.

Diſpō pōt recipi duplr

Eccl'ia debꝫ miniſtrare filijs ſuis.

Hyems ē cōgelatio ī fidelitatis

que intelligitur per hyemem secũdũ gloſã receſſit a filijs tuis. propter quod filij tui habent diſpoſitũ affectum ad obediendũ. [Imber abijt ⁊ receſſit]. idest malitia intemperantie ⁊ voluptuoſitatis abijt ⁊ receſſit: propter quod filij tui habent diſpoſitum affectum ad obediendum doctrine tue. ¶Per imbrem enĩ qui eſt humidꝰ itelligitur voluptuoſitas: q̃ ſicut humidum vndiq̃ currit ⁊ non bene terminatur in termino proprio. ſic voluptuoſi ſm̃ quamlibet paſſionem currunt et non bene terminantur iudicio rationis: quod debet eſſe eorum frenum et terminus. ¶Deinde cum dicit.

Imber ſigt voluptuoſitatē.

Voluptuoſi nõ ſequũtur iudiciũ rationis

## ¶ Flores apparuerũt in terra noſtra: tempus putationis aduenit

¶Oſtendit auditores eſſe diſpoſitos ex parte conditionum propoſitorum. Et continuatur ſic. Bene dico ꝙ tu debes ſurgere: quia auditores ⁊ filij tui non ſolum ſunt diſpoſiti quia parati ſunt ad imitandũ: vel etiam dimiſerunt conditiones contrarias. Sed etiam videmus iam apparere in eis conditiones conuenientes et congruas. vnde [flores]. idest initia bonorum operum: vt exponit gloſa. [apparuerunt in terra noſtra.] idest ĩ filijs noſtris: quos quaſi terram debemus arare et colere. [tempus putationis aduenit.] quia ſunt in prompta diſpoſitione ad gaudium vel ad germinandum. ¶Et notandũ ꝙ nos dominus filios ſuos appellat terram ſuam: quia quod vni ex minimis fit ſibi reputat fore factum. In quo eius magna benignitas deſignatur. Deinde cum dicit.

Flores ſũt initia bonorũ operũ. Filij eccl'ie dicunt terra

Matth. xxv

## ¶ Vox turturis audita eſt in terra noſtra

¶ Adducit rōnē ex pte meritoꝝ auxilioꝝ. Intendit aūt talē rōnē. tūc hō dꝫ ſurgē ad opandū qñ videt ſi bi adeē mlta auxilia p quepōt cōſequi qđ intendit. Etqꝛ tu ſpōſa mea habes multa auxilia te auxiliātia ad miniſtrandū filijs tuis: ideo debes ſurgere ⁊ miniſtrare eis exequēdo officium tibi commiſſum. De iſta aūt rōne ponit ſolū virtutē medij: notās auxilia que habet eccleſia. Et circa hoc tria facit ſm φ talia auxilia tria ſunt videlicet auxilium diuinū ⁊ humanū. Humanū duplex. ſ. gētiliū et iudeoꝝ. qꝛ aliq ex iudeis cōuerſi erāt: ⁊ ad adiuuādū eccleſiaꝫ parati erāt de gētilibus ad hoc ideꝫ parati. ¶ Primo ergo narrat auxilium diuinum cum dicit Uox turturis. i. vox ſpiritus ſancti vt gloſa exponit audita eſt in terra noſtra. Nā ipſe ſpiritus ſanctus poſtulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus: vt dicitur ad Rom. viij. Et quia tantum auxilium habes ideo nō debes pigritare ad ſurgēdū. ¶ Scđo cū dit.

Tāgit rōq re ſpōſa dꝫ exequi officium ſuuꝫ.

Eccīa dꝫ miniſtrare filijs ſuis.

Spōſe auxilia ſūt tria

## ¶ Ficus protulit groſſos ſuos

¶ Oſtendit hoc idem ex parte auxilij iudeorum. Et continuatur ſic. Benedico φ tu debes ſurgere: quia ficus hoc ē ſynagoga: quo cōſueuit eſſe ficus propt dulcedinem diuini cultus. ptulit groſſos ſuos. i. protulit ficus ſuas: que licet non ſint mature omnino: ſed ſint groſſe: tamen prompti ſūt et parati ad te auxiliandum. ¶ Poteſt etiam hoc legi aliter ſed non mutatur exponendo proferre pro proijcere ⁊ abijcere: ſic ſinagoga protulit. i. proiecit groſſos ſuos. i. imaturitatē ficuū ſuarū. qꝛ iam habet aliqs ficus maturas promptas ad termināduin. Poteſt enim dici groſſus et groſſi fructus: qꝛ parent in ficu ante maturitatem. ¶ Deinde cum dicit.

Ficus ſigt ſynagoga.

Prelatꝰ circa offīm ſuū dꝫ tria facere.

¶ Vinee florentes dederunt odorē ſuum

¶ Oſtēdit tertio hoc idē ex parte gentiliū. Nam eccleſia debet ſurgere ꝛ exequi officium ſibi cōmiſſum. [Vinee florentes dederunt odorem ſuū.] q꞉ iam aliqui ex eis parati ſunt ad te inuandū. nulla igitur tibi remanet excuſatio q̄re tu nō debeas ſurgere ꝛ habere diligentem curā filiorū. Deinde cum dicit.

¶ Surge ꝑpera amica mea/ſpecioſa mea et veni. columba mea in foraminibus petre in caverna macerie

¶ Declarat chriſtus eccl'ie huius officiū exequēdū. Et duo facit. Quia primo oſtēdit ad q̄d eccl'ia debeat exequi officiū ſibi cōmiſſū: ꝛ ad q̄d debeat inducere filios ſuos. Secundo oſtendit quomō filios ſuos ad illud introducere debeat ibi[ oſtende mihi faciē.] Dicit ergo tu amica mea ꝑpter charitatem: ſpecioſa mea ꝑpter cordis ſimplicitatē. [Surge ꝛ veni in foraminibus petre.] i. in vulneribus chriſti. q꞉ ſcḋm Apl'm. 1. ad cori. 10. Petra aūt erat chriſtꝰ. Tūc ei venimus in foraminibꝰ petre quādo auditores inducimus ad conſiderationē paſſionis chriſti. Debet eccl'a venire[ in cauernam macerie ]. q꞉ debet filios ſuos inducere ad veritatem fidei. Nam ſcḋ glo ſam maceria eſt congeries lapidum compoſitoꝝ i muro ſine cemento. ſic fides nr̄a articulos ꝛ ſnīas cōtinet ſine cemēto rōnis. Et iō cām colligare nō pōt. Attamen omnes articuli colligantur in vnum: q꞉ vel ꝑtinet ad diuinitatē. vel ad humanitatē chriſti: ꝛ diuinitas ꝛ humanitas plene fuerūt in vna ypoſtaſi chriſti. ideo ſingulariter dicit[ in cauerna macerie.] Nam cauerna ſignificat locum imū ꝛ cauū: q꞉ humiliter debemus ſuſcipere veritatē fidei et ca-

Foramīa petre ſūt vl'nera xp̄i

Eccl'ia d3 īducē filios ſuos ad v̄itatem fidei.

Fides nō īnitiᵗ ratiōi naturali. ij. ij. q. pᵃ.

Ubi s. ar. vij Diuinitas ꝛ humanitas p̄ſe fuerūt in xp̄o

ptiuare i intellectū noſtrū in obſequiū chriſti. Pro= pter qđ apparet ad qđ debeat eccleſia ſuſcipere cu= rā filiorū q̄a ad duo. Primo vt inducat eos ad me= ditandā paſſionem chriſti: qz dicit Criſo. in quodaʒ ſermone de paſſione chriſti: ꝙ crux chriſti eſt phil'ia chriſtianorū: vt ſic recolēdo acerbitatem paſſionis chriſti nō vadat poſt laſciuias ſuas: in quo notatur bonitatis affectus. Secundo debet eos īducere ad veritatem fidei: ne vadant poſt errores ſuos. i quo notatur bonitatis intellectus. ¶ Deinde cum dicit.

ꝓme corīth.x
Paſſionē xp̄i meditāde bē mus.
Crux chri= ſti eſt philo ſophia chri= ſtianorum.

**Oſtende michi faciem tuam/ ſonet vox tua in auribus meis. Vox eniʒ tua dulcis/ et facies tua decora.**

¶ Oſtendit quomodo eccleſia ſiue prelatus poſſit in ducere filios ſuos ad ea que dicta ſūt. ¶ Ad cui⁹ eui dentiam notandum ꝙ prelatus dupliciter debet in= ducere ſubditos ſuos ad bonum. exemplo ſcilicet ꝛ verbo: iuxta illud Actuum primo. Cepit ieſus face= re ꝛ docere. Et inquantum prelatus dat bonuʒ exē plum ſubditis ſuis inducit eos ad bonum ꝛ ad bo= nitatis affectum ſiue ad foramina petre: qz inducit eos vt conſiderent paſſionem chriſti: ꝛ non vadant poſt affectiones malas. Sic faciebat Ap'l'us. i. Co rin. II. Imitatores mei eſtote ſicut ꝛ ego chriſti. In= quantum vero predicat eis inducit eos ad verita= tem fidei ſiue ad cauernam macerie: qz oſtendit eis quid credendum: et quid non credendum. Nam etſi verbo inducitur quis ad bonos mores: hoc eſt in= quantum predicatio preſupponit bonam vitā pre dicantis. Quia vt dicit Gregorius. Cuius vita deſ picitur neceſſe eſt vt eius predicatio contemnatur. Unde apparet ꝙ ea que dicuntur conſonāt eis que

Prelat⁹ dʒ īducere ſub ditos ſuos ad bonū ex= plo ꝛ verbo prio exēplo
Scđo v̄bo
Predicatō p̄ſupponit bonā vitaʒ p̄dicantis.

prius dixerat. Dicit dominus ipſi eccleſie vel prela
to. [Oſtende michi faciem tuam.] i. oſtēde filijs me
is quos tibi cōmiſi faciem tuam. i. bonū exēplū
de te bene viuendo. Dicitur autē ipſum bonū exē=
plum facies: quia ſicut facies eſt in aperto: ita bōa

Bonū exē plū dr̄ faci es.

opera prelatorum debēt eſſe in aperto: vt inducant
filios ſuos ad bonum: iuxta illud Math. v. Sic lu=
ceat lux veſtra corā hoībus vt videāt opera veſtra
bona ⁊ glorificent patrem veſtrum qui in celis eſt.
Et addit: [Sonet vox tua in auribus meis.] ideſt fi
lij mei audiant tibi commiſi vocem predicationis
tue. Quod enī eccleſia facit filijs ſuis ſibi commiſ
ſis chriſtus reputat ſibi factum. Addit autē cauſā
ei⁹ quod dixerat dicēs. [Vox enim tua dulcis. quā=
do ꝓponis filijs meis verbū. [⁊ facies tua decora.]
quando tribuis eis bonum exemplum. ¶ Deinde
cum dicit.

## ¶ Capite nobis vulpes paruulas q̄ demoliuntur vineas. Nā vinea noſtra floruit.

Chriſtus inuitat eccl'iā ad quatuor

¶ Inuitat xp̄s eccleſiā ad hereticos extirpādos: et
quatuor tāgit. Nā primo dicit hereticos capiēdos
cum ait. [Capite nobis vulpes.] ꝓpter fraudulēti=
ā qꝛ latēt inſidiāt doctrine ſane. Secūdo aſſignat
tēp⁹ captionis cū ait [paruulas.] qꝛ quādo heretici
īcipiūt pululare ⁊ ſūt paruuli tūc ſūt capiēdi. i. ſunt

Heretici ſūt ꝯuicendi p doctrinam.

cōuicēdi p doctrinā ſanam. qꝛ poſtq̄ cōfirmati ſunt
ī errore ſuo nō ita de facili ꝯuertūt. vel ſūt capiē=
di ad lrā: qꝛ ſūt tollēdi de medio ne eccl'iā deſtruāt.
Et iō tertio ſubdit captiōis rōnē cū ait. [que demo

Hętici eccl'iam dſtruūt

liūt vineas.] Nam ꝓpterea capiēdi ſūt ꝓpter dam
na q̄ īferūt: qꝛ eccl'iā deſtruunt. Quarto addit com
moditatē dānificandi cū ſubdit. [nam vinea noſtra

floruit.] Eſt enim hec cauſa quare heretici habent commoditatem ad damnificandū: q2 vinea ideſt eccleſia primittiua de qua ſapiēs loquitur. Pōt etiā verificari adhuc quantum ad eos qui non ſunt in fide ſolidati. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Dilectus meus mihi: et ego illi**

¶ Poſtq̄ poſita eſt multiplex chriſti imutatio: hic vt dicebat ponit eccl'ie famulatio. Et diuiditur pſiſta in tres ptes. Quia p̄mo ponit eccl'ie famulatio. Secūdo ſubdit famulatiōis rōnem: ibi. [Qui paſcit inter lilia.] Tertio ne eccleſia ī tali famulatu poſſit deficere implorat ab ea chriſti ſubuētio: ibi. [Reuertere dilecte mi: ſilis eſto.] Cōtinuet ſic. [Dilect⁹ me⁹ mihi]. ſupple loq̄tur vt meis filijs adminiſtrē: et vt hereticos capiā. [et ergo illi]: ſupple ſū parata obedire. in quo notat eius famulatio. ¶ Deinde cum dicit. — *Hic ponit eccleſie famulatio.*

**¶ Qui paſcitur inter lilia donec aſpiret dies et inclinentur vmbre**

¶ Aſſignat rōnem ſue famulationis. Eſt ei xp̄o obediēdū: q2 obedientes ei ſunt lilia hn̄tes cādorē mūditie. Cōtinuat igitur ſic. ideo ſponſo meo obedire volo: q2 ipſe eſt. [q̄ paſcitur inter lilia]. i. inter mundas mentes ſibi famulātes: ppter qđ vt munda ſim ſemp illi obedire volo. [donec inclinent vmbre]. i. donec ceſſet enigmata cognitio que eſt in hac vita. [et aſpiret]. i. illuceſcat. [dies]. ſ. eternitatis: in quo deſignat q̄ qui ſemp deſiderat mūdus eē ſemper dz chriſto obedire. Nā ſupple ſemp paſcitur inter lilia et diligit mūdas mentes q̄diu durat preſens vita: multomagis hoc vult in futura vita: ita q̄ li donec ibi teneat īcluſiue nō excluſiue. ¶ Deinde cū dicit. — *Chriſto eſt obediēdum pp mūdiciā.* — *Lilia ſūt mētes munde.* — *Chriſtus diligit mūdas mentes.*

¶ Reuertere: ſimilis eſto dilecte mi capree hinnuloq; ceruorũ ſuper montes bethel.

¶ Implorat eccl'ia chriſti auxiliũ ⁊ ſubuẽtionem vt poſſit aſſidue famulari. Et cõtinuat ſic. Tu dilecte mi [q̃ habitas ſup mõtes bethel.] i. ſuper angelos. Bethel enĩ ĩterpretatur dom⁹ dei: vel habitaculum dei. vnde mõtes bethel ſignificãt eos q̃ in domo dei tenẽt altũ gradum. Tu autẽ dilecte mi qui es ſuper eos. [reuertere.] i. ſi p aliquã negligẽtiã ↄtigat me ad te diuertere: tu tñ reuertere ad me: ⁊ me adiurãdo vt ad te redeã et tecũ maneam. [ſimilis eſto capree.] habet acutũ viſum nr̃os defectus miſericorditer aſpiciẽdo. Et etiã [eſto ſimilis hynnuloq; ceruorum.] qui mouetur agiliter. ita tu meis defectib⁹ ne vltra procedant ſuccurre velocit'.

Eccl'ia implorat xp̃i auxilium.

Caprea hz viſũ acutũ

## Capitulũ tertium Lectio i.

IN lectulo meo per noctem queſiui quẽ diligit aĩa mea. Queſiui illum et non inueni.

SIcut dictũ eſt ſupra eccleſia reſpectũ filiop duplicit' turbatur Primo q̃tum ad exteriores turbationes ſcdo quãtũ ad ĩteriores diſtractiões: finita pte illa vbi egit de exterioribus tribulationibus: nũc determinat d' interioribus diſtractionibus. Et diuidit' pars iſta in tres ptes. q2 p̃mo ponit' huius diſtractio. ſeccunda ſubiungit' chriſti cõpaſſio ibi [Adiuro vos.] tertio ĩponit' finis iſti tractatui in quo determinat' de primitiua eccleſia: vñ ſubĩfertur dicte eccl'ie cõmẽdatio: ibi [Que eſt iſta.] Diſtractio autẽ eccl'ie ſiue plati ſic eẽ habet: q2 ipſe exteriores ſollicitudines quibus curã filiorũ gerit: ita eã occupãt q̃ qñ vult

Eccl'ia dupl'r turbat'.

De diſtractiõibus interioribus

Prelat⁹ pp exteriores occupatiões

redire ad cõſciam multotiẽs inuenit ſedeficere ab il la dulcedine quã prius hẽbat. vñ querit ĩ lectuloſuo chriſtũ et nõ inuenit. Et qñcũqꝫ hoc ei ꝯtingit debꝫ ſurgere ⁊ eũ querere per vicos ⁊ plateas ciuitatis. .i. ꝑ oĩa deſideria ⁊ opa que fecit ⁊ que concupiuit. vtrũ aliquid ꝯcupierit vel egerit qḋ chriſto diſplicuerit ꝓpter qḋ ſentiat ſe ad diſtractũ in ꝯſcientia. Et cũ hoc agit vigiles ciuitatis. .i. vane cogitationes iuenerũt ipm: q̃s debet ꝑtranſire quia ĩ talibus cogitationibꝰ nõ iuenitꝛ chriſtus. Et talibus pertrãſitis ipſe iuenit chriſtũ: ⁊ hoc qꝛ ſe hñt ꝑ ordinẽ. Ideo ꝑsi ſta diuiditꝛ in ꝑtes q̃ttuor. Quia pͥmo ponitꝛ ad cõſciam reuerſio ſcḋo ponitꝛ chriſti iq̃ſitio ibi ſurgã ⁊ circuibo. Tertio variarũ cogitationũ currẽtiũ occupatio. ibi iuenerũt me vigiles. quarto chriſti iuẽtio ibi paululũ cũ ꝑtrãſirẽ eas. Cõtinetꝛ ſic. Ego p̃latus vel eccl'ia poſt adminiſtrationẽ ⁊ vitã actiuã volẽs redire ad dulcedinẽ cõtẽplationis in lectulo meo. .i. cõſcĩa mea. queſiui per noctẽ. .i. tpe ꝯgruo. videlꝫ tpe ſilẽtij: cuiuſmodi eſt tempus noctis. Queſiui quẽ diligit aĩa mea queſiui illũ ⁊ eũ iueni. .i. ꝗa iueni me diſtractũ ⁊ ꝯturbatũ in cõſciẽtia mea ꝓpter exteriores occupatiões. In q̃ habetur ad cõſciẽtiam reuerſio: quõ p̃latꝰ poſt actionẽ redit ad cõſciẽtiã vt ibi chriſtum [illegible]itat. ¶ Deinde cum dicit.

aliqñ amittit dulcedinem chriſti

In vanis cogitationibus non inuenitꝛ xp̃us

Perturbata ꝯſcia nõ inuenit xp̃m.

**¶ Surgam ⁊ circuibo ciuitatem per vicos ⁊ plateas querã quem diligit anima mea.**

¶ Ponitꝛ ſpõſe iq̃ſitio ad iueniendũ. Et ꝯtinuatꝛ ſic. Rediẽs ad ꝯſciaꝫ meã q̃ſiui xp̃m ⁊ nõ iueni. vñ vt vt eũ iueniã adhuc q̃rã. Surgã ⁊ circuibo ciuitatẽ. .i. ꝑactualẽ ꝯſiderationẽ ꝑq̃rã ꝯſciaꝫ meã. ⁊ per

vicos ꝛ plateas ]. i. per oi̅a dicta deſiderata ꝛ fctá q̄ egi dixi ꝛ ꝯcupiui: vtrū aliq̄d egerim qḋ diſplicuerit ſibi: ꝛ ſic faciendo chꝛiſtū [ querā quez diligit anima mea ]. Nā ſiquis poſt actionē non pōt redire ad dulcedinē cōtemplatiōis dz cogitare ꝙ forte i̅ aliquo d̄liquit: ꝑpter q̄d ſolitā dulcedinez nō ſentit. Et iō dz ciuitatē. i. ꝯſciaz totaliter ſcrutari. ¶ Notandū autē ꝯſciam eē lectulū in quo chꝛiſtꝰ requieſcit: qꝛ ſtratum coangustatū eſt q̄a nō pōt iacere niſi vnus. ſ. chꝛiſtꝰ vel diabolus. Iſa. 28. Coāguſtatū eſt ſtratū vt alter decidat ꝛ paliū breue vtrū q̄ opire nō pōt. Sed ſi cōſideremus cōſciam ꝛ coꝛ nr̄m quantū ad gn̄a pctōꝝ quę ibi eē pn̄t: ſic eſt ciuitas diſtincta per vicos ꝛ plateas. i. per delicta maioꝛa et per minoꝛa. ¶ Deinde cum dicit.

Qui dulcedinē ꝯtēplatiōis amittit cogitet ꝙ forte contra deū aliq̄d cōmiſit. Cōſciā bona eſt ſtratū chꝛiſti. Coꝛ hoīs xp̄m ꝛ diabolū tenere nō poteſt.

**C Queſiui illum ꝛ nō inueni. Inuenerunt me vigiles qui cuſtodiunt ciuitatez. Num quem diligit anima mea vidiſtis?**

¶ Ponit̄ vanaꝝ cogitationū occupatio. Continuetur ſic. Ad ꝯſciam meā redij: chꝛiſtum [ per plateas ꝛ vicos queſiui. Queſiui illū ꝛ nō inueni ]. ꝛ eſt cauſa quare. [ Quia vigiles ciuitatis ]. i. vane cogitationes [ qui cuſtodiunt ciuitatē me inuenerūt ]. ideo eis occupata c[hꝛi]ſtū non inueni: qꝛ vix poſſimus dicere vnū pater nr̄: quin vane cogitationes nos non inueniant. q̄re tales cogitationes dicuntur vigiles ciuitatis: qꝛ ſemꝑ ſunt parate ad capiendū ꝛ occupandū nos. Sed qn̄ tales vigiles ſeu cogitatiōes occupāt nos debemus eas derelinquere: quia in talibus cogitationibus non inuenitur chꝛiſtus. ideo yronice talibus vigilibꝰ dicitur [ nunquid vidiſtis ]. chꝛiſtuz: [ quem diligit anima ]. ¶ Deinde cum dicit.

Uix vnum pr̄ nr̄ dicere poſſumus abſq̄ cogitationibus vanis.

¶ Paululum cum pertranſiſſem eos: inueni quem diligit anima mea.

¶ Ponitur primo chriſti inuẽtio. Secũdo eius apprehẽſio: ibi [ tenui eum. ] Cõtinuetur ſic. Ita iuenerũt me vane cogitatiões ſeu vigiles ciuitetis. Sed cũ ptrãſiſſez eas. ſcilicet dereliquẽdo. [ inueni. ] chriſtum. [ quem diligit anima. ] ¶ Sciat enim quilibet ꝙ ſi ad ↄſcientiã ſuam redit ⁊ eam diligenter inqrit ⁊ vanas cogitationes dimittit: ꝙ his peractis chriſtum inuenit. ¶ Deinde cum dicit.

Dimiſſis vanis cogitatiõib⁹ iuenit xp̃s.

¶ Tenui eum nec dimittam: donec ĩtroducam illum in domum matris mee/ ⁊ in cubiculum genitricis mee.

¶ Ponit xp̃i apphẽſio. Et oſtẽdit p̃mo ſe apphẽdiſſe fortier cũ dicit [ tenui eũ. ] q̃ſi dicat nõ q̃litercunqȝ recepi ipſũ: ſed fortiter apphendi ip̃m: tenẽdo illũ. Sc̃do oſtẽdit ꝙ eũ apprehẽdit pſeuerãt cum ſubdit [ nec dimittã. ] q.d. inceſſanter tenebo ipſuȝ. Tertio innuit ꝙ apprehẽdit eũ vtiliter cũ ſubinfert [ donec introducam illum in domum matris mee. ] quantũ ad maiores. [ ⁊ in cubiculum genitricis mee. ] quantũ ad minores. Sic debet facere eccl'ia q̃ſi bona mater: ꝙ poſtꝙ iuenit chriſtũ dȝ eum tenere ⁊ nõ dimittere donec ĩtroducat eum in corda filiorum maiorꝝ: qui ſũt dom⁹ m̃ris ſue. i. dom⁹ gr̃e: q2 gr̃a ẽ mr̃ oiuȝ cũ ab ea habeam⁹ eẽ ſpũale. Dicunt eni maiores filij eccl'ie: dom⁹ gr̃e: q2 pl⁹ hñt de gr̃a. Sic etiã dȝ eccl'ia ĩtroducere xp̃m ĩ corda filiorꝝ minorꝝ: q̃ dicũtr cubiculũ genitricis. i. cubiculũ gr̃e: q2 min⁹ hñt de gr̃a. Cubiculũ eni ẽ domũcula pua. ¶ Notandũ aũt ꝙ eccl'ia nõ ĩtendit chriſtum ĩtroducere in maiores ⁊ in

Spõſa apphendit xp̃m ĩtiplr. p̃mo fortir. ij. pſeuerãt. tertio vtilr.

Eccl'ia dȝ face circa fideles ſuos ſic mr̃ circa filios ſuos.

Gr̃a dat eſſe ſpũale aie. i.ij. q.i ij. ar. ij. ⁊ i q̃õnib⁹ d v̄itate. q. xxvij. ar. vi.

Qui nō hȝ dei grãȝ nō ē chriſti habitaculum.

minores quaſi chriſtuȝ non habeant. qꝛ ſic non eſſe domus ꝛ habitaculū grē: ſed vt ipſa in contemplatione gaudeat de donis grē maiorum atqꝫ minorū. Pōt etiam intelligi vt per talem introductionē aliqui fiant domus grē: ꝛ ſic maiores. ꝛ aliqui habitaculum: ꝛ ſic minores. ¶ Deinde cum dicit.

**℄ Adiuro vos filie hieruſalē p capreas ceruoſqꝫ cāpoꝝ: ne ſuſcitetis neqꝫ euigilare faciatis dilectam: donec ipſa velit.**

Chriſti cōpaſſio erga prelatos.

¶ Ponit xpi cōpaſſio. Nā videns chriſtꝰ ecclaȝ ſiue prelatū per exteriores occupationes aliqn̄ diſtrahi i cōſcientia ei cōpatiēs ait [adiuro vos] .i. obſecro [filie hieruſalē] q̄rū curaȝ hēt prelatꝰ. [per capreas ceruoſqꝫ cāpoꝝ] .i. propter ipſos p̄latos vt ſupra expōſitum eſt. [ne ſuſcitis a ſōno] .ꝯtemplatiōis. [nec euigilare faciatis] .a quiete dulcedinis: [dilectaȝ] eccleſiam. [donec ipſa velit]. ¶ Notandū āt bis adiuraſſe filias hieruſalem ne euigilare faciant a ſomno contemplationis eccleſiam matrē eoꝝ. ¶ Dupliciter pñt errare ſubditi circa curā prelati. Primo ſi crederēt qꝫ p̄lati p̄mo deberēt itēdere eis q̄ ſibi: ꝓpter hoc dictū fuit p̄mū. [adiuro] .2. ſi crederent qꝫ poſtq̄ p̄latus incipit itēdere eiſqꝫ nō deberet redire ad cōtēplationē intēdendo ſibi: ꝛ ꝓpter hoc xp̄s ſecundo filias hierlꝫ adiurat vt ꝑmittant matreȝ ſuā in contemplatione perſiſtere. ¶ Deinde cum dicit.

Subditi dupliciter errant iudicādo p̄latos ſuos.

**℄ Que eſt iſta que aſcēdit per deſertū ſicut virgula fumi ex aromatibꝰ mirre ꝛ thuris, ꝛ vniuerſi pulueris pigmentarij?**

Laus i fine canēda eſt

¶ Nolēs imponere finē huic tractui i quo deſcribit ſtatꝰ primitiue ecclie. Et qꝛ laus eſt potiſſime i fine

canēda iō ſponit finē tractui in cōmēdatione eccľie p̄mittiue q̄tupľr. Primo ab aſceſu. eſt eni laudabile aſcendere: ꝛ quātū ad hoc admirās ait.[ Que eſt iſta que aſcendit.] Scđo cōmēdat a loco aſcēſus cuꝫ ſubdit[ per deſertū.] Nā ſi laudabile eſt aſcēdere qlitercūqꝫ: laudabilius tñ eſt aſcendere ꝑ deſertū: vbi ſunt ſpine ꝛ ipeditiua. qꝛ ſūme laudis eſt bene cōuerſari in medio nationis praue ꝛ ꝑuerſe. Tertio cōmēdat eā a mō aſcēdēdi cū ait[ ſicut vⁱgula fumi ]. Virgula ei fumi eſt eccleſia agilis ad aſcēſū lꝫ ſit nigra ꝛ obſcura. Sic eccľia p̄mitiua obſcura erat exteriꝰ: erat tñ agilis ꝛ erecta iterius. Quarto cōmendat eā a carnis mortificatione cū ait[ ex aromatibꝰ mirre.] Mirra enim amara eſt ꝛ ſignificat mortificationem carnis: vt dicit gloſa. Fumus ergo cui aſſimilatur eccľia ſurgit ex aromatibꝰ mirre: q̄ a deo placē nitiť cū carnis mortificatione. Gal.5. Qui ſūt xp̄i: carnē ſuā crucifixerunt cū vitijs ꝛ ꝯcupiſcētijs. Quinto cōmēdat eā ab orōnis deuotione ꝛ vⁱtutū plenitudine cum dicit[ ꝛ thuris ꝛ vniuerſi pulueris pigmētoꝝ ]. vt gloſa exponit. Jta vt odor thuris referatur ad orōnē. vniuerſitas vō pulueris aromatici ad plenitudinem virtutum Lectio. ij.

Chriſtꝰ cōmēdat eccleſiā p̄mittiuā q̄ntupliciť. i. ab aſcēſu. ij. a loco aſcēſiōis

iij. a mō aſcēdendi.

iiij. a carnis mortificatione.

Deo placēre nititur q̄ carnis mortificatione ſequitur.

v. ab orōis deuotione.

**S**ꝑ lectulū ſalomōis ſexagīta fortes ambiūt ex fortiſſimis iſrael

¶ Finito tractatu i q̄ determinať de eccleſia p̄mitiua Hic icipit tractatꝰ i quo determinať de eccľia moderna. Et ſič i p̄mo tractatu p̄mo deſcribebať eccľia p̄mittiua ꝛ poſtea finiebať dictꝰ tractatꝰ in laudē eccľie cū dicebať.[ que ē iſta que aſcēdit ]. Sic i ꝑte iſta p̄mo deſcribiť ſtatus eccľie moderne. ij. finiť tractatꝰ eiꝰ in laudē ipſius

Hic tractatur de eccleſia moderna

ibi.[Que e iſtaq̃ ꝓgredit.]Pria ps diuidit i ptes duas.qꝫ pmo deſcribit pñs eccl'ia q̃tũ ad ei⁹ diuerſitatẽ.ſecũdo quantũ ad ei⁹ ꝟitatẽ ibi.[pulchra es amic a mea.]circa pncipiũ ſexti capituli. Pria ps diuidit in duas.qꝫ.pmo deſcribit ſtat⁹ eccl'ie quãtũ ad vitã cõtẽplatiuã.ſecũdo quãtũ ad vitã actiuam [Ego dormio et cor meum vigilat.]Pria ps diuidit in duas.qꝫ pmo deſcribunt ea que reqrunt ad cõtẽplationẽ.ſecũdo vidẽs eccl'ia per ſeipſam non poſſe in ipſisꝑſiſtere implorat chriſti ſubuẽtionem ibi[veniat dilect⁹ meus.]in pncipio.v.capl'i.¶Cõtẽplatiua autẽ vita tria debet habere. Nã pmo debet ꝯuerti ad deũ.ſecũdo dꝫ relinquere mũdũ.tertio dꝫ patiẽter ſuſtinere tẽtationes.Jdeo ps iſta diuidit in ptes tres.qꝫ pmo oſtẽdit eccl'ie ad chriſtũ cõuerſio.ſecũdo ꝙ ei ꝯuenit mundi derelictio ibi.[Quã pulchra es.]in pncipio q̃rti capl'i.tertio ꝙei cõgruit tẽtationũ tolleratio ibi.[ꝙpulchre ſũt mãme tue.]vltra medietatẽ dicti capl'i. ¶Propt pmũ notãdũ ꝙ totũ bonũ qꝺ eſt i eccl'ia quãtũ ad icipientes ꝛ proficientes totũ eſt a chriſto:ꝛ ideo dignũ eſt vt conuertamur ad ipm a quo tãta bona habem⁹. Poteſt ergo ſic formari rõ.Quilibet dꝫ ad illũ cõuerti a quo habet oĩa ſua bona. ſed eccl'ia oĩa ſua bona hẽt a xp̃o ergo ad ipm dꝫ ꝯuerti. Jn iſta rõne ſic ꝓcedit.qꝫ pmo oſtẽdit xp̃m oĩa ſua bona ꝯtuliſſe eccl'ie ꝓpter filias hierl'm.ſcꝺo ex hoc ꝯcludit ꝙ ipẽ filie ſyon ꝯuertant ad chriſtũ ibi[Egredimini filie ſyon ꝛ videte.]Pria ps diuidit in tres ptes. qꝫ primo oſtẽdit eẽ a chriſto bona icipiẽtiũ:et hoc ſub figura ibi[Lectulũ ſalomonis ꝛc.]ſcꝺo oñdit eẽ ab eo bona ꝓficiẽtiũ:ꝛ hoc ſub figura ferculi ibi.[Ferlũ ſibi fecit.]tertio oñdit eẽ ab eo bona ꝑfectorũ ꝛ

Pulchra diuiſio ſequẽtis textus.

Vita ꝯtemplatiua tria debet hẽre.

Totum bonũ qꝺ eſt in eccleſia eſt in chriſto eius ſpõſo

Quilibꝫ debet ad chriſtum cõuerti a quo ſũt oĩa bona.

hoc ſub methaphora reclinatoriũ aurei:ibi[reclina toriũ aureũ.]¶Notandum autẽ incipiẽtes in eccleſia potiſſime idigere cuſtodib⁹ ne diabol⁹ ⁊ male tẽtationes eos inuadãt: ⁊ q̃ſi imbecilles ſugent: ppt qđ apparet maxima benignitas chriſti:⁊ ꝙ ipſe multũ diligit bonũ incipientiũ qñ dignat eis dare cuſtodes.¶Et q̃z tria ſũt gñā hui⁹ cuſtodientiũ:ideo diuidit ps iſta in ptes tres.Quia p̃mo oſtẽdit hui⁹ incipiẽtes eẽ cuſtoditos per annũciantes veritatẽ vite.2.per annunciantes veritatẽ doctrine ibi[Oẽs tenentes gladios]3.per annunciantes veritatẽ iuſticie: ibi[vnicuiuſq₃ enſis].Continuat ſic.Primitiua eccleſia multũ vexata fuit:ſed modernã eccleſiã videm⁹ eẽ in tranquillitate q̃z[en]pro ecce ipſos de quibus minus videt vidẽm⁹ eẽ[lectulũ ſalomonis].q̃z i eis quieſcit chriſt⁹.Et huiuſmodi lectulũ.[ambiunt]. i.cuſtodiũt.[ſexaginta fortes ex fortiſſimis iſrael.] i.annunciantes veritatẽ vite:q̃z fortes ⁊ nõ molles per tẽtationes debẽt eẽ qui volũt p̃dicare de moribus.¶Et notandũ ꝙ nũerus iſtorũ cuſtodũ.ſ.nũer⁹ ſexagenari⁹ bñ cõpetit officio.Nã ſexagenarius numerus cõſtituat ex ſenatio ducto per denariũ: p qđ intelligitur veritas vite hoc mõ:q̃z vere ⁊ iuſte viuimus ſi per ſex dies qbus opari debemus.i.per totũ tẽpus vite nr̃e qđ intelligit per nũerũ ſenariũ q̃ eſt nũer⁹ pfectus:obſeruamus decẽ p̃cepta decalogi.¶Signãter aũt eſt notãdũ ꝙ ſalomon incipiens tractare de moderna eccleſia: incipit a lectulo. i.a quiete: q̃z iam ceſſauit perſecutio. ¶Deinde cum dixit.

Incipiẽtes idigent cuſtodibus.

Chriſt⁹ multũ diligit incipientes.

Tria gñā cuſtodiẽtiũ icipientes. Annunciãtes veritatem vite. annũciãtes veritatẽ doctrine: Annũciantes veritatẽ iuſticie.

Predicantes de moribꝰ debẽt eẽ fortes in tẽtationib⁹.

## Oẽs tenẽtes gladios/⁊ ad bella doctiſſi;

¶Oſtẽdit hui⁹ icipiẽtes eẽ cuſtoditos p annũciãtes

veritatem doctrine. ⁊ cōtinuat ſic. Huiꝰ fortes nōſo lū ſūt ſexagita ſm ꝙ annūciāt ỽitatē vite. [ſʒ oēs ſūt ad bella doctiſſimi tenētes gladios. ]doctrie ſacre. Juxta illud Eph. vlt. Et gladium ſpiritus quod eſt verbum dei. ¶ Deinde cū dicit.

**℄ Uniuſcuiuſqꝫ enſis ſuꝑ femur ſuum. ꝓpter timores nocturnos.**

¶ Oſtendit ꝙ incipientes cuſtodiūtur per eos qui annunciant ỽitatem iuſticie. Naʒ non ſufficit ꝙ aliquis ꝑdicet de moribus annūciādo ỽitatem vite: vel ꝙ predicet de fide annunciādo ỽitatem doctrie. Sʒ oportet eum annūciare veritatē iuſticie eſſe: vt faciat qđ dicit ⁊ credat quod docet qꝛ iuſtum eſt vt aliquis talis ſit in ſe. q̄lem predicat aliū debere eē. Ideo ꝑdicatores qui debent cuſtodire lectulū ſalo monis ſiue incipiētes debēt tenere enſē non in ore tm̄ vt dicant et non faciāt. [ſed vniuſcuiuſqꝫ enſis.] debet eē. [ſuper femur ſuuʒ. ]ꝯſtringēdo femora ſua viuendo caſte ⁊ obſuādo que predicant. Addit aūt cauſam q̄re lectulum ſuum chriſtꝰ vult ſic cuſtodiri. cū ſubdit. [ꝑꝑ timores nocturnos. ]i. ꝑꝑ īpugnationes diabolicas et alias tentationes malas. ¶ Dei de cum dicit.

Predicator faciat que ꝑdicat.

Predicator caſte viuē dʒ

**℄ Ferculū fecit ſibi rex ſalomon de lignis libani. Columnas eiꝰ fecit argenteas.**

¶ Oſtendit bonuʒ proficientiū eſſe a xp̄o. Ad cuius euidentiam notandum: ꝙ incipiētes dicuntur lectu lus. quia in eiſdē q̄ſcit chriſtus. nō tamē ſunt ferculū qꝛ nō ferūt xp̄m ad alios gn̄ando ip̄m ī cordibꝰ alio rū. Proficientes autem ſunt ferculum. i. portatorium: qꝛ chriſtū portāt ⁊ deferunt vſqꝫ ad alios. Tāguntur autem tria bona proficiētium, quorum primuʒ

Proficiētes portāt xp̄m.
Tria bona ꝓficientiuʒ.

ſumitur in ordine ad deum.q̄ uod notatur cuȝ dicit.[ Ferculum fecit ſibi rex ſalomon.] .i. ordinatum ad ſeipſum qui eſt verus deus. Secundo tāgitur bonū quod habent proficientes in ordine ad ſeipſos: cum ſubdit.[ de lignis libani.] i. de lignis albis: quia in ſeipſis debent eſſe mundi. Tertio tangitur bonūq̄ꝺ habent in ordine ad proximos: cuȝ ſubdit.[ Columnas fecit argenteas.] Nam qui ſunt proficiētes debent habere columnas argēteas alios ſuſtētando ⁊ eis veritatem annūciādo: qꝺ notatur per argentuȝ qꝺ ē metallū ſonoꝝ. ¶ Deinde cum dicit. Proficiētes debent ꝟitatē alijs nunciare.

**Reclinatorium aureum: aſcenſum purpureum: media charitate conſtrauit: ꝓpt filias hieruſalem.**

¶ Deſcribit perfectos. Adcuius euidētiā notādū ꝙ ferculūꝺꝛ in quo magis aliquis portaꝛ et ꝺꝛ a fero fers: qꝛ quieſcenteȝ fert. Reclinatorium autē eſt ſuprema ps huiꝰ ſedis in qua reclinaꝛ et q̄eſcit caput ſedentis. vn̄ ꝑ reclinatoriuȝ deſignaꝛ ꝑfecti qui tenēt ſupremū gradū in eccleſia. Bonum auteȝ iſtoꝝ deſcribitur tripl'r. Primo quantū ad ſitū quē tenēt qꝛ altum ⁊ clarum ſiue ſplēdidum. qꝺ notaꝛ cuȝ ꝺꝛ. [Reclinatoriū aureum.] Secūdo deſcribitur quātū ad viā ꝑ quā ad talem ſitū aſcēdūt: cū diciꝛ [aſcēſuȝ eiꝰ purpureum.] Purpura eniȝ ex ſāguie piſcis cōficiꝛ. vnde gloſa īfra. viij. ait. Cōche maris ferro circūciſe lachrymas purpurei coloris emittūt: quibꝰ collectis ticturapurpurei coloris efficiꝛ. vn̄ ꝑſignāt paſſionē xp̄i rōne effuſiōis ſāguinis: que paſſio eſt via deueniēdi ad ſtatū ꝑfectū qꝛ incedētes ꝑ eam ꝑfectiōis ſtatū acq̄rūt. Tertio deſcribiꝛ ꝑfectorū bonū. Quātū ad ꝟtutē ꝑ quā moti ſunt ad talē ſitū cū

Deſcriptio ꝑfectorum.

Bonuȝ ꝑfectoꝝ tripl'r deſcribitur.

Ex q̄ fit colorpurpurēus

Paſſio xp̄i ē via peuniēdi ad ſtatuȝ ꝑfectiōis.

ait.[Media charitate cōſtrauit.q charitas eſt vꝫtus media:per quā cōſtratū ſiue conſtitutū eſt huiꝰ reclinatoriū inquātū vtute eiꝰ perfecti aſcendūt ad talem ſtatū.Addit aūt cāſqre huiꝰ ordo eſt in eccl'ia cū ait[pp filias hierl'm].q pp nos xp̄s pati voluit: ꝛ eccleſiam ſuam ordinauit. ꝛ diuerſis pfectionibꝰ dotauit.¶Deinde cum dicit.

Opuſculo xviii.c.pꝛio ꝛ ſecundo.

Chꝛiſtus diuerſis pfectionibꝰ dotauit eccleſiam ſuam.

## ¶Egredimini filie ſyon/ꝛ videte regē ſalomonē in diademate: quo coꝛonauit illū mater ſua in die deſponſationis illius ꝛ in die leticie coꝛdis eius.

¶Cōcludit ex hītis q exiſtētes ī eccl'ia ꝛ potiſſime plati debeāt ꝯuerti ad xp̄m. Nā ſi tāta bona xp̄s cōtulit eccl'ie pp eos qui ſūt in eccl'ia:dignū eſt exiſtentes in eccl'ia ꝯuerti ad xp̄m.iō ait.[O filie ſyō:egredimini ꝛ videte regē ſalomonē ī diademate quo coronauit eū mr̄ ſua.]i.conuertimini ad xp̄m ꝛ conſiderate paſſionē eiꝰ nō tm̄ vidētes: ſed ēt imitātes affectu.In qua.ſ.mr̄ ſua.ſ.ſynagoga coꝛonauit euꝫ diademate:q ad lr̄am.Coꝛonauerunt iudei in paſſione xp̄ꝫ coꝛona ſpinea.que lꝫ ex eoꝝ pꝛeuaricatione xp̄o impoſita fuerit ad cōfuſionē:t ſi ſꝫ veritateꝫ titulus eſt referēs maieſtatis honoꝛē:q pp hoc deꝰ eū exaltauit ꝛc.Ideo affixus eſt titulus cruci.Joannis.19.Rex iudeoꝝ qd̄ fuit in die deſpōſatiōis illiꝰ i.chꝛiſti:q in paſſione ſua vniuit ſibi eccl'iaꝫ dās ſanguineꝫ ſuū in pꝛeciū:ꝛ introducēs latroneꝫ in paradiſū.Luce.23.[Et in die letitie eius coꝛdis eius.]i. ſynagoge q ad lr̄aꝫ iudei ꝛ ſynagoga gaudebant ꝛ letabamu de paſſione chꝛiſti. Capitulū.iiij.

Pꝛelati debent cōuerti ad chꝛiſtū

Chꝛiſti paſſionē nō ſolū itellectu debemꝰ videre ſꝫ etiā affectu imitari

Joan.xix.

Ad philip.ſcdo.

Chꝛiſtꝰ ſuo ſāgnie ſibi eccleſiaꝫ deſponſauit.

Judei gauiſi ſūt d chꝛiſti paſſione

Lectio.i.

Quam pulchra es amica mea q̄ȝ pulchra es.

Postquam oñſū ē q̄ exiſtētes in eccl'ia debēt cōuerti ad chriſtū. Hic oſtēdit q̄ debēt reliq̄ mūdū. Nec ē pp hoc puerſo ordinis. Q2 lȝ via gñatiōis pus ſit reliq̄ mūdū q̄ adherere deo. via tn̄ pfectionis ⁊ cōplemēti pus ē adherē deo. Ita ī bono formalius eſt puerti ad ipm.

Tripliciter eccleſia debet relinq̄re mūdum.

¶ Diuidit autē hec ps in partes tres ſm q̄ tripl'r oñdit q̄ eccl'ia dȝ relinquere mundū. Nā pmo hoc oñdit ex ſtatu eccl'e. ſecūdo ex fine ei⁹. tertio ex dilectiōe quā hēt xp̄s ad ipſā. ſcđa ibi [coronaberis de capite.] tertia ibi [vulneraſti cor meū.]

Tangit ratio q̄re eccleſia dȝ mūdū reliquere.

In pma parte intēdit talē rōnē. Ille cui⁹ ſtat⁹ reqrit totalē pulchritudinē dȝ ſe auertere ab imūditia: ne ɔ̄hat ſordes ⁊ derogeṫ ſuo ſtatui. Sȝ ſtat⁹ eccl'ie reqrit totalē pulchritudinē. ḡ debet ſe auertere a mūdo vbi eſt imunditia ne coinquineṫ. In hac autē rōne ſic pcedit. q2 pmo oñdit eccl'iam quātum ad oīa bona ſua debere hēre pulchritudinē. Scđo ex hoc infert q̄ ſtatus eccl'ie reqrit pulchritudinem totalē. ibi. [vadā ad mōtē mirre.] Tertio oñdit ex habitis q̄ eccleſia dȝ recedere a mūdo. ibi [veni de libano.]

Eccl'a q̄ntū ad oīa debȝ eē pulchra

Stat⁹ eius dȝ hr̄e totalē pulchritudinem.

Dȝ recedere a mūdo.

Propter pmū notādū q̄ ī quolibet tria reqiruntur. ſ. ſubſtātia virtus ⁊ operatio. In oñdendo vero ſtatū eccl'ie debere quantū ad oīa reqrere pulchritudinē tria facit. q2 pmo hoc cōmēdat: et oñdit de ſbſtātia. ſcđo de virtute. ibi [oculi tui.] tertio de operatione. ibi [capilli tui.] Dic ergo. [q̄ pulchra es amica mea.] quantū ad ſubſtātiā interiorē. [q̄ pulchra.] quātū ad exteriorē: quia in quolibet homine eſt duplex homo: exterior et interior. Duplex ſubſtā

In quolibet tria requiruntur ſubſtantia: virt⁹ ⁊ operatio.

Eſt hō interior ⁊ hō exterior

Primitiua eccleſia fuit formoſa interius ſ; exteri⁹ nigra. Moderna eccl̄ia ē pulchra interi⁹ ⁊ exterius.

tia ſpiritualis et corpalis. Primitiua eccleſia fuit formoſa interius:ſ; nigra exterius.vñ ad differentiam illius eccleſie:moderna eccleſia dicit̄ pulchra interius ⁊ exterius:q̄ ceſſauerūt pcuſſiones gentilium ⁊ iudeorum.¶ Deinde cum dicit.

## ¶ Oculi tui columbarum/abſq; eo quod intrinſecus latet.

De hoc vide in prima pte ſumme q.xiiii.ar.ii.

Intellect⁹ et affectus ſunt oculi anime.

Intellect⁹ d; eē ſñ errore et affectus ſine malitia.

¶ Oſtendit eccleſiā requirere pulchritudinē quātū ad ꝟtutem ſiue quātū ad potentias. vñ ait.[Oculi tui].i.intellectus ⁊ affectiones ſūt colūbarū hñtes ſimplicitatē ⁊ rectitudinē:vt colūbe.abſq; eo qd intrinſec⁹ latet].i.abſq; actionibus intellect⁹ ⁊ affect⁹ que latent intrinſecus:q̄ nō ſūt tranſeūtes in exteriorē mām. Uult enim dicere q̄ pp pulchritudinem actionum de qua ſtatim dicet̄ hēt eccleſia pulchritudinē oculorū.i.potētiarū vł virtutū. Dicunt̄ enī potentie vł virtutes aie: vt intellect⁹ ⁊ affectus oculi ei⁹:q̄ oculus eſt illud quo mediāte tēdim⁹ in aliqd vt in finē qd fit per intellectū ⁊ affectū:per intellectū inquātū dirigit in finē:per affectū inquātū inclinat in ip̄z. Hui⁹ aūt oculi ſunt colūbarū: qn̄ intellectus eſt ſimplex ⁊ rect⁹.i.ſine plica erroris ⁊ affectus ſine plica malitie.¶ Deinde cum dicit.

## ¶ Capilli tui ſicut greges caprorum / que aſcēderunt de monte galaad.

Capilli aie ſūt ei⁹ affectiones.

¶ Oſtendit eam habere pulchritudinem quantū ad operatiões. Et duo facit.q̄ primo oſtēdit hoc quātū ad opationes affectus.2.quantū ad opatiões intellectus ibi.[dicentes tui.]dicit ergo.[capilli tui] i.affectiões tue que dicuntur capilli q̄ radicantur in sup̄ma p̄te aie.[ſūt ſicut greges caprarū que aſcē derunt de monte galaad.] In quo tria tāgit. Prio

ꝙ affectiones debent eē greges.qꝛ debent eſſe con-gregate non ſparſe:cuiuſmodi ſunt affectiones malorum que querūt bona ſparſa ꝛ particularia.2. debent eſſe capꝛarum.1.debent eſſe alte: ſicut capꝛe q̄runt in altum paſtum.3.debent.[aſcendere de monte galaad.] qui interpꝛetatur acervus teſtimonij: qꝛ ad litterā moderna eccleſia ꝛ quelibet ſcā aīa de qua nunc agitur aſcendit cogitationibus ſuis in montem galaad.i.in aceruum teſtimonij.ſ.in exempla que pꝛeceſſerunt ꝛ in altitudinem teſtimonij ſcripturarum.¶ Deinde cum dicit.

Affectiōes aīe debent eſſe cōgregate

Debēt eſſe alte.

Debent in altum aſcēdere.

Galaad aceruus teſtimonij.

Aīa nō paſſibus ſꝫ affectionibus aſcēdit.

**¶ Dentes tui ſicut greges tonſarum/que aſcenderunt de lauacro.Dēs gemellis fetibus/et ſterilis non eſt inter eas.**

¶ Deſcribit pulchꝛitudinem actionum intellectualiu3.ꝛ facit.5.& ꝙ huius actiones quinqꝫ modis pn̄t accipi. qꝛ pꝛimo oſtendit quales debent eſſe huius actiones:vt ſūt i itellectu.ij.q̄les debēt eſſe vt ſignificantur per verba ibi.[ſicut vita coccinea].3.vt implentur per opera ibi. [ſicut fragmen].4. vt oꝛdinantur ad cōfuſionem aduerſarioꝛum ibi[ſicut turris.]5.vt oꝛdinētur ad documenta paruuloꝛum.ibi [duo vbera tua].Dīc ḡ[dentes tui].i.cogitationes intellectus q̄ dicuntur dentes:qꝛ ſicut per dētes frāgitur qđ eſt vnitum:ita hō per intellectū qđ intelligit vno conceptu frangit aliis per plures cōceptus. vnde diuinus Dionyſius.25.capite eccleſiaſtice hierarchie.dicit angelos ſuperioꝛes dentes:qꝛ qđ intelligunt vno canceptu diuidunt in inferioꝛes per plures cōceptus.Huiꝰ aūt dentes ſiue cōceptus eſſe debent.[ſicut greges tōſarum que aſcendūt de lauacro].qꝛ debēt eſſe tōſi a lana terrena. Et debēt aſcendere de

Actiones intellectꝰ q̄nqꝫ modis recipi poſſūt.

Cogitationes intellectus dicuntur dentes.

Angeli ſuperioꝛes dicūtur dētes

Cogitatio neonon debet eſſe ſteriles ſʒ fructum promereri.

lauacro pro munditiam. et debent eſſe huius conceptus cum [gemellis feribus] propter conſilia ⁊ precepta. Et inter illas conceptiones non debet eẽ ſterilis. quia debent promereri aliquem fructum.

¶ Deinde cum dicit.

## Sicut vitta coccinea labia tua ⁊ eloquium tuum dulce.

Duo e loquia requirũtur.

¶ Oſtendit quale debet eẽ eloquium exprimẽs huius cogitationes et tangit duo ſecundũ q̄ eloquium duo habere debet. Primo dʒ eſſe moderatuʒ. ⁊ quantum ad hoc dicit [labia tua ſicut vitta coccinea.] qr ſicut vita capilos tenet: ſic eloquiũ moderatũ tenet verã ſniaʒ. Hec autẽ vitta dʒ eẽ coccinea: qr coccus habet colorem rubeũ. Et verba ↄtẽplatiua debẽt eẽ potiſſimũ de paſſione xpi. ij. eloquiuʒ debet eſſe ordinatũ ⁊ ↄpoſitum. ⁊ quantũ ad hoc ait. [eloquiũ tuũ dulce.] iuxta illud Prouerb. xvi. Fauꝰ mellis verba cõpoſita. ¶ Deinde cum dicit.

## Sicut fragmen mali punici: ita gene tue: abſq; eo quod itrinſecus latet.

Opa nr̃a de bẽt coreſpõdẽ affectiõibꝰ ĩtioribꝰ.

¶ Oſtendit quales debent eſſe opationes ĩtellectu ⁊ vt adimpleantur per opera. Nam talia debent eſſe opera q̄ reſpondeant ĩterioribus affectiõibus: ⁊ exterioribus qr nõ debemus habere fictam ſãctitatẽ ideo ait. [gene tue.] i. opra tua que ſũt ĩ apto: ſi cut [gene.] ſunt [ſicut fragmẽ mali punici.] i. ſicut malũ punicum fractum. In fractura tale apparet quale erat interius. Sic opera noſtra tales nos debent oſtendere quales ſumus. Eſt autem malum punicũ: malum granatum. quod quando frãgitur apparẽt in eo grana rubea plura. Sic etiam ex vna charitate plura bona opa debent ꝓcedere, ⁊ qr ſit cum pul-

Opa nr̃a tales debent nos oſtẽdẽ q̃les ſumus Malũ punicũ qd.

chritudine exteriori oꝫ adesse pulchritudo interior: ideo additur. [absq; eo qđ intrinsecus latet]. ¶ Dein de cum dicit.

¶ Sicut turris dauid collū tuū q̄ edificata est cum propugnaculis. Mille clypei pendent ex ea: omnis armatura fortium.

¶ Ostendit q̄les sunt hi⁹ cōceptus vt ordinantur ad resistendū aduersarijs dicēs [collū tuū], doctrīa tua ⁊ boni cōcept⁹ tui ꝑ quos isigeris mihi capiti: sic ꝑ collū caput vnitur corpi. Hui⁹ aūt collū est: sicut turris dauid: que edificata est cū ꝑpugnaculis]. q: sufficiens est ad repellendū oēs ipugnationes aduersariorum. iō addit: [⁊ mille clypei]. i. ꝑfectus nūerus auctoritatū. [pendent ex ea ⁊ ols armatura fortiū.] Auctoritatibus eni ⁊ articulis fidei munitur fides nostra: quasi per quosdam clypeos noti i lumine diuino. [ī quo est omnis armatura fortiū]. q: q̄cquid virtutis est in oī intellectu ꝑamplius ⁊ perfect⁹ cōtinetur in lumine diuino. ¶ Deinde cum dicit.

Per cogitationes bonas anima vnit christo

De hoc in pīa parte q.i.ar.ij.

¶ Duo vbera tua sicut duo hinuli capree gemelli / qui pascuntur in lilijs done c aspiret dies et inclinentur vmbre.

¶ Determinat de operationibus intellectus vt ordinantur ad instructionem paruulorum ⁊ tāgit quatuor: Nam actiones intellectus siue doctrina. Primo oꝫ eē ꝑportiōata auditoribus ꝑuulis: iō dicit. [duo vbera tua.] q: ꝑuuli non pn̄t masticare dura: sugunt vbera. Juxta illud prima corinth. 3. Tanq̄ ꝑuulis in xp̄o lac dedi vobis potū non escā. et dit. [duo vbera.] ꝑꝑ duo testamenta: vel ꝑꝑ sensum lrāles quē significāt voces et mysticū quem significant

Quattuor doctrīa requirit quelli oio i. s. thoma fuere vt ex suis monumentis appet.

Primo de
bet eſſe pro
portionata
auditorib⁹.
Scdo dz eē
charitati a
Tertio de
bet eē regu
latiua.
Quarto p
ſeuerantia.

res.ſecūdo hec doctrina debet eſſe charitatiua:quia doctor debet docere ardenter.ideo ſubdit.[ſicut hinnuli capree gemelli.] in quo deſignatur geminatio charitatis.tertio doctor debet docere regulariter q2 debet docere ſm ordinē ſacre ſcripture:ideo ſubdit.[q2 paſcuntur in liliis.]i.in candore diuinarum ſcripturarū:q2 ſm ꝙ eſt in ſacris ſcipturis:ſic alios docere debemus.quarto pſeuerant.ideo addit.[donec inclinetur vmbre.]i.donec ceſſent enigmata qđ tēpus eſt totius vite preſentis.[et aſpiret dies ]ſ.eternitatis quod erit in futura vita:vbi non indigebimus ea doctrina qua indigemus.modo. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Vadam ad montem mirre ꝛad collem thuris Tota pulchra es amica mea et macula non eſt in te.**

Mir ra ſigt
mortificati
onem.
Turris ſi
gnificat ora
tionem.

¶ Concludit ex habitis ſtatum eccleſie reqrere talē pulchritudinē.et ꝯtinuat ſic.dixi o eccleſia te eē pulchram ſecundum oīa tua.iō [vadam ad mōtem mirre.]i.ad te que es mons mirre. pp carnis mortificationē.[ꝛ ad collē turris.]i.ad te que es collis turris:pp aſſiduam ꝛmultiplicem orationem et ſupple dicam[tota pulchra es amica mea:ꝛmacula nō eſt in te.]Nam ſi eccleſia ſecundum omnia ſua reqrit pulchritudinem:pulchritudo ſua debet eē totalis.¶ Eſt autē diligenter notandum ꝙ pulchritudo dicta de eccleſia:ipſa non debet referri ad actualē actum:vt talis ſit:ſed ad ſtatum:nō q2 talis ſit:ſed q2 talis debet eſſe:vt ſemper proficere debeat: pp qđ oportet eam mundum reliquere.¶ Deide cū dicit.

**Veni de libano ſponſa:veni de libano veni**

¶ Infert ex habitis ꝙ debet relinquere mundũ. ⁊ cõtinuatꝫ ſic. Habitũ ẽ ꝙ ſtatus tuus reqrit totalẽ pulchritudinẽ ſpõſa mea. ergo ne iſficiaris a mũdo. [ veni de libano. ] i. veni de mũdo ⁊ recede de mũdo. [ veni de libano veni. ] Dicit aũt ter Ueni. pp fidem trinitatis ad quã alios inducere debet vt dicit gloſa. Uel q2 derelinqui mundus nõ poteſt niſi pater educat ſua potentia. pſalmiſta. Eduxit iſrael de medio eiꝰ in manu potẽti ⁊ brachio extẽto. Niſi filius dirigat ſua ſapiẽtia. Sap. x. Eduxit illum ſapiẽtia. i. pͦmũ hominẽ cum oĩbus ſaluãdis a delicto ſuo a q̇ nullus poteſt educi: niſi educatꝫ de mundo. Jacobi quarto. Qui voluerit amicus eſſe huius ſcl̃i inimicus dei cõſtituetꝫ niſi ſpũs ſctũs attrahat ſua bonitate ⁊ clemẽtia. Jſaie. lxiij. Spiritus domini eius ductor fuit. Uel ter dicit veni. quia ſicut peccamus cogitatione locutione ⁊ opere. Jta his tribus ad chriſtũ ire debemus. Dicitur autẽ mũdus libanus. i. cãdidus p contrariũ quia in eo nõ eſt candor: ſicut lucus quia caret luce et piſcina q2 caret piſcibus. ſic dicitur mundus quia caret mũditia. ¶ Deĩde cũ dicit

Quĩ nõ vult inſici a mũdo adhereat xpo.

Pater trahit nos ſua potentia ps cxxxv.

Filius ſua ſapientia.

Spũs ſanctus ſua bonitate

De hoc prima ij. q. lxx ij. ar. vij.

**C Coronaberis de capite amana/ de vertice ſanir et hermon/ de cubilibꝰ leonum/ de montibus pardorum.**

¶ Adducit iſtã rationẽ ad hoc ſumptã ex fine. ⁊ intẽdit talẽ rationẽ. Homo debet relinquere illud quo relicto poteſt adipiſci ſuam coronã ⁊ ſuum finem: ſꝫ ſi tu relinquas mũdũ coronaberis. ergo debes mũdũ relinquere. De iſta ratione nõ ponit plus: niſi ꝙ ſi relinquat coronabitur. ⁊ vt intelligantꝫ verba eiꝰ: ¶ Notãdũ ꝙ mundus quadruplr̃ inficit. Primo inficit iraſcibilẽ per timoroſitatem. ſcδo inficit cõcupi

Nõ q̄rebe bemꝰ mundum relinquere.

Mũdus q̄drupliciter inficit

Iraſcibilez p timoroſitatem. Cōcupiſcibilez per feditatem. Uolūtatem p iniuſticiā. Intellectū per infidelitatem. Amana: coanguſtat'. Mūdus coanguſtat. Relique intemperantiam ſi vis habere coronam. Sanir fetor. Dimitte in iuſtitiā ꝛ coronaberis. Hermō anathematizatio. Hō differt a beluis per prudentiā.

ſcibi lē per intēperantiā ꝛ feditatē. 3. īficit volūtatē per iniuſtitiā. 4. īficit itellectū ſpeculatiuū p infidelitatē. Ideo ait. [coronaberis de capite amana.] i. ḋ mundo: reliquēdo timiditatē que infecit iraſcibilē. Amana enī interpretaꝛ coanguſtat' ꝛ ſignificat mūdū: qui ſeipm coanguſtat ꝛ ꝯſtringit. Iteꝝ [coronaberis ſi veneris de ṽtice ſanir] i. de feditate ꝛ intēperantia relinquēdo ipſā: qꝛ īficit cōcupiſcibilē. Nā ſanir ꝫ gloſā idē eſt ꝙ fetor. Iterū [coronaberis de ṽtice hermon.] i. de iniuſticia relinquendo ipſaꝫ qꝛ inficit appetitū ītellectus ſiue volūtatē. Interp̄taꝛ enim hermō anathematizatio ſiue diuiſio a deo qḋ maxime fit per iniuſticiā ꝛ potiſſime vt eſt vitiū generale. Iterū [coronaberis ſi veneris de cubilibus leonū] i. de iprouidētia q̄ inficit intellectū practicū. Nā differt hō a beſtijs ferocibus qꝛ eſt aīal politicū per māſuetudinē quā nō hn̄t alalia ferocia q̄ intelliguntur per leones qui non refrenant motus ſuos p prudentiam ſicut homo. Iterū [coronaberis de mōtibus pardorū] i. de infidelitate que inficit intellectū ſpeculatiuum. Heretici enī ꝛ infideles inſidiantur vt pardi: ꝛ ſupplendum eſt. Relinquēdo hoc perfecte relinques mundum. Et qꝛ nō coronaberis niſi iſta relinquas debes perfecte mundum relinquere vt coroneris. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Uulneraſti cor meuꝫ ſoror mea ſponſa: vulneraſti cor meum in vno oculorū tuoꝝ/ et in vino crine colli tui.

¶ Ponit tertiā rōneꝫ ſūptā ex amore diuino. Congruū eī eſt vt amātes nos amem'. ꝛ qꝛ xp̄s nos maxime diligit debem' eū diligere. Cuꝫ ꝗ nō poſſimus eius amori inherere niſi mūdū relinq̄mus: debem'

mundum relinquere. De iſta ratione non ponit niſi medium. videlꝫ ꝙ xp̄s maxime nos diligit. Hoc eſt ergo quod a te volo [ſoror mea.] pp nature ꝯformitatem. [ſpōſa mea.] ꝓpter fidē. [vulneraſti cor meū um.] Sagitta amoris. [in vno oculoꝝ tuoꝝ.] id eſt in vanitatē cogitationum tuarū. [ꝛ in vno crine colli tui.] i. in vnitate affectionum tuarum. Nā per oculos per quos ꝯſpicimus debemus intelligere actiones itellectus. qꝛ tunc placēt deo quādo ſunt vnite per fidē. [p capillos.] vt ſupra dicebatur: debem⁹ itelligere affectiōes que tūc placēt deo cū ſūt vnite per charitatē ꝛ et p alias ꝑfectiones affect⁹. ꝛ qꝛ talē vnitatē hēre nō poſſum⁹ niſi mūdum relinquamus debemus mundū reliquere. Lectio. ij.

Actiōes itellect⁹ iō tūc placent qñ ſūt p fidē vnite.

Affectiōes tūc deo placēt qñ ſūt vnite p charitatē.

Quā pulchre ſunt māme tue ſoror mea ſponſa. Pulchriora ſunt vbera tua vino: ꝛ odor vnguentorum tuorum ſuper omnia aromata.

¶ Superi⁹ oñſū eſt ecclīam precipue vt reſpicit ſtatum contēplatiuorum debere conuerti ad chriſtum pp ſuſceptam ab eo bonitatem ꝛ debere relinquere mundū: ne p ipſū ꝯhat feditatē. Hic oſtendit eā debere ſufferre tētatiōes: vt adipiſcaꝛ finē ꝛ mereaꝛ ampliorē bonitatē. ꝛ intēdit talē rationē. Quicūqꝫ poteſt de facili aliqͣs turbationes ſufferre: ſi p eas pōt ꝯſequi finem ꝛ augmentum in bono: vt talia adipiſcaꝛ dꝫ ſufferre libēter. Sꝫ ecclīa potiſſime vt reſpicit ſtatum cōtēplatiuū pōt de leui tētatiōes ferre: ꝛ cū p eas mereaꝛ finē ꝛ augeaꝛ ī bono dꝫ eas patienꝛ ſufferre. In hac rōne ſic ꝓcedit. Qꝛ viri ꝯtēplatiui pñt oēs tētatiōes de facili vicere oñdit. Sc̄do ex hoc ꝯcluditꝛ ꝙ vult eos ꝑmittere tētari vt ex hoc eiꝫ.

Nō q̄re ecclīa dꝫ tētatiōes ſufferre libenter.

Cōtēplatiui de facilē vicūt oēs tētatiōnes.

adipiſcaꝛ finē ꝛ gloriā ibi.[ſurge aqlo]. Prima ps diuidiꝛ in duas.qꝛ primo oñdit viros cōtēplatiuos tētationes vincere.2.oñdit ꝙ hoc pñt de facili. ibi [emiſſiones tue]. Prima diuidiꝛ in duas.qꝛ primo oñdit de quolibet gñe tentationū: ꝙ pñt ipſas vincere. Scdo ex hoc concludit ꝙ vliter pōt eccleſia vt

Tria ſt genera tentationum: ſ. Diaboli. Mundi. Carnis.

reſpicit ſtatū contēplatiuorū oēm tētationem ſugare.ibi[Hortus concluſus ſoror mea.] Prima pars diuidiꝛ in tres ptes ſm ꝙ ſūt tria genera tētationū. Nā pmo oñdit eccleſiā poſſe ſugare tētationes diaboli.2.oñdit vincere tētationes mundi.ibi[ fauus diſtillās.]3.oñdit eā poſſe ſugare carnis tētatiões

Diabolus dupliꝛ nos ſuperat.

ibi[ꝛ odor veſtimentoꝝ.]¶ Circa primū notandū ꝙ diabolus dupliꝛ nos vincit. Primo decipiēdo nos cū ſe transformat in angeluꝫ lucis. Et cōtra hoc valet doctrina quā maxime hñt viri cōtēplatiui:qꝛ ſeparati a mūdo magis pcipiūt diuinū influxum. Nā

Lectio

philoſoph⁹ in lib. de bona fortuna. oñdit aliquos ſimplices eē bñ fortunatos qꝛ amoti a ſenſibilibus magis pcipiūt de cognitione ſubſtātiarū ſeparatarū ꝛ dei:ſic ceci nō intēti viſibilib⁹ magis memorātur.ꝛ ꝙtū ad hoc ait.[O ſoror mea ſpōſa:ꝙ pulchre ſunt mamme tue].i.ꝙ pulchra eſt doctrina tua:q̄ dr māme ꝛ vbera:qꝛ ſe cōtēperat ſm pportionem auditorū.ꝛ iō ſubd t.[pulchriora ſūt vbera tua vino] i.doctrina tua preualet doctrine philoſophorū que non temperat ſe pportioni audiētiū:ſꝫ cōſiſtit ī quadam auſteritate et excellētia verbi:carens ponderoſitate ſnie. Ideo huius doctrina dr vinū non lac. qꝛ caret dulcedine. Secundo vincit nos diabolus ſi in

ſ.denudando nos a vtutibus.

ueniat nos denudatos virtutib⁹:ꝛ quātū ad hoc ſb dit.[ꝛ odor vnguentorū tuorum].i.fama virtutum ſpūaliū, vt gloſa exponit, ſup oia aromata].i.ſugat

oēm humanā ſcientiā.ꝑ ꝗđ ſupplēdū eſt nō debes time re:ne diabolus te vincat decipi. ¶ Deinde cū dicit.

**℄ Fauus diſtillās labia tua ſponſa: mel et lac ſub lingua tua. Et odoꝛ veſtimentoꝛū tuoꝛum ſicut odoꝛ thuris.**

¶ Oſtēdit eccl'iaꝫ ſupare īpugnationē mūdauā. Nā maxime mundū ſupamus:q2 cū diuidať iter fideles ꝛ in fideles. ſi fidelib⁹ effūdim⁹ doctrinā ꝛ eam celamus infidelibus:ne capiāt nos in verbo. Jdeo ait. [fauus diſtilās labia tua.] quantū ad infideles quibus non debes cōmunicare dulcedinē doctrine ſacre. ſꝫ tenere eā ſub lingua tua. ¶ Deinde cum dicit. [odoꝛ veſtimentoꝛū tuoꝛū]. i. odoꝛ carnis tue. Eſt eī caro quaſi quoddā veſtimentū aīe: cui⁹ odoꝛ eſt [ſicut odoꝛ thuris]. Thus enim cum igne crematur redolet. ſic caro cōtemplatiuoꝛum: cū tentationib⁹ ſtimulatur. Sꝫ eas vincūt cū continentia: redolent ꝛ merentur. Ex qͥbus haberi pōt ꝙ eccl'ia vt reſpicit vitam contemplatiuam pōt ſuperare tentationes carnis. ¶ Deinde cum dicit.

Mundus diuiditur per fideles ꝛ in fideles. Infidelib⁹ non eſt cōicanda dulcedo ſacre doctrine. Caro eſt ſicut aīe veſti mentum. Caro ꝯtemplatiuoꝛuꝫ tētationib⁹ redolet.

**℄ Hoꝛtus concluſus ſoꝛoꝛ mea ſponſa: hoꝛtus concluſus: fons ſignatus.**

¶ Infert ꝙ oēs tētationes viliter pōt ſupare. ꝛ continuatur ſic. Tu eccl'ia (vt oñſuꝫ) ſupare potes oēs tentationes diaboli mundi ꝛ carnis. igiť tu es [hoꝛtus concluſus]. Soꝛoꝛ mea: ſponſa tu es hoꝛtus cōcluſus: ꝛ diť bis hoꝛt⁹ cōcluſus. q2 tētationes mundi ꝛ carnis nō pñt intrare ad ipſam. Addit ēt ꝙ eſt [fōs ſignatus]. q2 ēt tentationes diaboli nō pñt ad eā ingredi. Eſt igitur eccl'ia hoꝛtus cōcluſus in quā tū continet poma munda a ſpurcitijs carnis. Eſt

Eccl'ia pōt oēs tētationes ſupare

hortus cõcluſus inquantum continet poma vera non ſophiſtica vanitatibus mundi. Eſt fons ſignatus. inquãtũ ↄtinet aq̃s nõ amaricatas per verſutias diaboli. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Emiſſiones tu e paradiſus malorũ punicorum cum pomorum fructibus.**

¶ Oſtẽdit ecclı̃ã: vt reſpicit ↄtemplatiuos de facili poſſe ſupare tẽtatiões ſingulas. Nam minima gr̃a ſufficit ad ſupãdum oẽs tẽtationes. Si igiẽ q̃s habeat gr̃az ſuperabundantẽ de facili eas ſuperabit. Gr̃a ſuperabũdans in hoc cognoſciẽ inquãtũ alios inducit ad gr̃az. Nam perfectum eſt vnũquodq; cũ po teſt ſibi ſimilẽ gñare. oñdere ergo eccl̃iam de facili poſſe ſupare tẽtationes ſingl̃as eſt oſtendere eꝙ deriuationes gr̃arũ prout fluũt ab eccleſia ad ſuas filias ſũt ſufficiẽtes ad ſuperãdũ tẽtationes ſingulas. deriuanẽ enĩ dona gr̃arũ diuinarũ a ꝑfectioribꝰ ad imperfectos. Nõ ꝙ ꝑfecti ipſã grãz cauſent ſʒ a ſolo deo ipſa gr̃a cãtur. Sed q2 ꝑ predicationes et bona opera et exempla ꝑfecti ducunt imperfectos ad gratiã ſuſcipiẽdã. Et vlterius aliq̃ñ ꝑ ſuas orationes gr̃az ĩpetrant ⁊ miniſtrando ſacramẽta aliquid efficiũt in illa: quo facto ni ſi q̃s ꝓbeat obicere grãz ſuſcipit. Duo ergo facit. Nã p̃mo oñdit ꝙ ꝑ huius deriuationes poteſt quodlibet genus tentatiõis ſupari. ſcd̃o ex hoc ↄcludit ꝙ vl̃iter oẽs tẽtatiões ſupare poſſit. ibi [fons hortoꝝ.] Circa p̃mum tria facit. q2 p̃rio oñdit ꝙ ꝑ tales deriuatiões pñt ſuperari tẽtatiões mũdi. ij. ꝙ diaboli. ibi [cypri cũ narſto.] iij. ꝙ carnis. ibi [mirre ⁊ aloe.] dic̃ ḡ [emiſſiões tue.] i. dona gr̃arũ deriuata a te ad alios ſũt. [paradiſus maloꝝ punicoꝝ.] i. illarũ arboꝝ. [cũ fructibꝰ

Minĩa gr̃a ſupat oẽs tẽtatiões. Hoc habetur ẽt. iij. ſẽ. tẽtiarũ diſt. xxxi. q. i. ar. iij.

Hoc habeẽ. vij. phiſicorũ tex. cõmẽti xvi. de ctione. v.

Gr̃e deriuãtur ab eccleſia.

Perfecti cõmunicant gr̃az ꝑfectis

De hoc vide. i. ij. q. cxij. ar. p̃rio

Unꝰ hõ aliq̃ mõ põt alteri grãz ĩpetrare.

pomorum].i.cū fructib⁹ dictaruȝ arborū. Fructus enim malorū punicorū hn̄t corticem aſperum ſȝ intus hn̄t grana rubea: ⁊ ſignificāt doctrinā eccleſiaſticā: cuius ſenſus committitur his qui ſūt intra ipſam. Exterioribus aūt monſtrat cortex tm̄. vnde ps iſta reſpōdet illi parti vbi dicebat̄ ſupra.[fauus diſtillans labia tua: mel ⁊ lac ſub lingua ſua]. Sicꝫ p illa verba oñdebatur eccleſiā poſſe ſuperare inpugnationē mūdi: Sic per iſtā habet̄ ꝙ per dona graciaruȝ deriuata ab eccleſia ad filios pn̄t alios ſupare. ¶ Deīnde cum dicit.

**Cypri cū nardo/nard⁹ ⁊ croc⁹/fiſtula et cinnamomū cū vniuerſis lignis libani.**

¶ Oñdit per tales emiſſiones poſſe ſuperare diaboli tentationes. Legitur ergo ſic. [emiſſiones tue.] non ſolū ſunt.[paradiſus malorū].ſȝ ēt hui⁹.[emiſſiones].ſunt emiſſiōes.[cypri]. Cypriusc̄i ſ̄ȝ gloſā arbor eſt aromatica habens ſemen candidum, ⁊ pōt ſignificare perfectionem intellectus ſpeculatiui qꝛ huius intellectus eſt candidus qui illuminatur lumine fidei vel lumine intellectus agentis. Ex quo apperet ꝙ hoc nomen cyprius eſt equiuocum ad inſulam et arborem: et huius emiſſiones ſunt.[nardo]. Nardus enim eſt herba redolens ⁊ calida. vn̄ pōt ſignificare pfectionem affectus: qꝛ dat intelligere charitatē: vt dic̄ gloſa. Huius[emiſſiones] nō ſolū ſunt.[nardus].ſȝ ēt[crocus] Crocus enim eſt aurei coloris ⁊ pōt ſignificare prudētiam cui deſeruit eubulia ad quā pertinet dare conſiliū lucidū ⁊ mūdū. Prudētia aūt eſt i intellectu practico. vn̄ ſignificat pfectionē intellect⁹ practici. Sunt ēt hui⁹ emiſſiones.[fiſtula ⁊ cinamomum] per que deſignantur

Cypr⁹ dā.

Nard⁹ dā

Crocus ſignificat prudentiam. prima .ij.q.xvij.ar.vi. ij.ij.q xlvij ar.i.

pfectiones iraſcibilis ⁊ ꝯcupiſcibilis. Nã cinamomũ habet virtutem ſuam extra ĩ cortice:⁊ ſignificat pfectionem iraſcibilisque perficitur fortitudine: q̃ conſiſtit in aggrediendo. Caſia autem habet bonitatem ſuã interius ⁊ ſignificat pfectionem ꝯcupiſcibilis:que perficitur per temperãtiã cuius bonitas videtur ꝯſiſtere intriſec⁹. quia bonitas magis eſt in retrahẽdo q̃ in aggrediẽdo. habet eñi quodãmodo modũ ꝯtrariũ fortitudini. ⁊ ide eſt ꝙ inſẽſibilitas q̃ dicit defectũ min⁹ opponit tẽperãtie q̃ĩtẽperantia. Et audacia que dicit exceſſũ min⁹ opponit fortitudini q̃ timiditas vt dr. ij. ethicoꝝ. Et hui⁹ emiſſiones ſunt cũ vniuerſis lignis libani. i. cũ oĩbus aliis perfectionibus deſignatis per ligna libani rõne cãdoris ⁊ munditie. Et qui habet perfectum ĩtellectũ ſpeculatiuũ ⁊ praticum ⁊ iraſcibiles ⁊ ꝯcupiſcibiles ⁊ alias perfectiones debitas: poteſt reſiſtere dyabolo. Ideo per hec dicta ẽt intelligitur ꝙ emiſſiones ſponſe pñt ſuperare dyabolicas tẽtationes. vnde iſta pars ꝯcordat cũ illa pte ſuperiori: ꝙ vbera ſpõſe erant pulchriora vino que reſpiciũt intellectum. Et odor vnguentorum erat ſuper omnia aromata ratione ṽtutum reſpicientium potẽtias alias. Ve rumetiã per illa. ſ. cyprum ⁊ nardum poſſumus intelligere perfectiones potentiarum per quas ſuperamus diabolum. ¶ Deinde cũ dicit.

Fortitudo pficit iraſcibile ꝫ. i. ij. q. cxxiij. ar. iij.
Tẽpãtia pficit vi ꝯcupiſcibilem. ij. ij q. cxl i. ar. ij. ⁊ iij.
ij. ethicoꝝ ca. viij.
ij. ij. q. cxlij. ar. i. ⁊ iij.
ij. ij. q. cxxv. artic. ij. ⁊ q. cxxvi. ar. ij.
Plen⁹ pfectionib⁹ ſpũaлib⁹ reſiſtẽ põt demonibus.
Unguẽta ſignificãt ales ṽtutes.

## Myrra et aloe cum omnibus primis vnguentis.

¶ Oñdit quõ p tales emiſſiões ſupãt tẽtatiões carnis: qꝛ ſũt myrra ⁊ aloe. i. ꝯſuant a putrefactione. ⁊ hoc cũ oĩb⁹ vnguẽtis p̃mis. i. cũ oĩb⁹ vnguent. ſpci puis ꝯſuãtib⁹ a putrefactione. mirra ẽt a putrefa-

ctione cõſeruat. vt dic̃ gloſa. Et aloe ẽt hoc facit. l3 nõ tãtu3 vt in gloſa dr̃. Et ẽt vnguẽta p̃cipua habẽt hoc efficere. ⁊ q2 vitando tentationes potiſſime ſeruamur a corruptione. ideo per hoc datur intelligi: ꝙ pp deriuationes predictas ſuperantur tentationes carnis. ¶ Deinde cum dicit.

Mirra ⁊ aloe ꝯſuãt a putrefactione. Uirtute ꝑfectiõis ſupãt tẽtatio carĩs

**¶ Fons hortorum puteus aquarum viuentium que fluunt impetu de libano.**

¶ Cõcludit ꝙ vlter tẽtationes oĩu3 ſuperantur. Jõ ait. ꝙ hui9 emiſſiões ſũt fõs hortoꝝ iquãtũ valent ad ꝓducẽdũ fruct9. [maloꝝ punicoꝝ.] reſiſtẽdo tẽtatiõib9 mũdi. Sũt ẽt [pute9 aq̃rũ viuentiũ.] q2 aque q̃s ꝯtinẽt nõ pñt mortificari per tẽtatiões dyaboli. ⁊ hui9 aque ſũt [que fluũt impetu de libano.] ideſt de candore: q2 non maculantur immũditia carnis. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Surge aq̃lo ⁊ veni auſter: perfla hortũ meum: ⁊ fluent aromata illius.**

¶ Concludit chriſtus ꝙ vul permittere tẽtari ſponſam: vt ex hoc mereatur finem et gloriam. Cõtinuatur ergo ſic. Tu ſponſa potes ſuſtinere omnes tentationes: et potes eas ſuſtinere de facili: cum ipſe deriuationes et dona gratiarum deriuata ad alios hoc poſſit. Jdeo [ſurge aquilo ⁊ veni auſter.] i. volo ꝑmittere ꝙ ſurgant ⁊ etiã diuerſa genera tẽtationũ ⁊ [ꝑflent] i. ſtimulẽt. [hortũ meũ.] i. ſpõſã meã. [⁊ fluent aromata illi9.] q2 p tales ſtimulationes tu mereberis ⁊ edolebis ꝯgruo mõ. Aq̃lo eĩ ẽ vẽt9 frigid9. Auſter võ ẽ vẽt9 calid9: ⁊ ſignificãt oĩa gñra tẽtatiõu3 ⁊ oĩa q̃ poſſũt iclinare ad malũ. Quia q̃cunq3 male agit: vl̃ hoc facit ex timore ifrigidãte: vl̃ ex amore male iflãmãte. ¶ Capitulũ. v. Lectio. i.

Per tẽtatio nẽ acq̃rim9 finẽ ⁊ gl'ia3.

Aq̃lo ẽ vẽt9 frigid9. Auſter ẽ vẽt9 calid9. Quilibet aũt ꝯ timore aut amore male agit.

Ueniat dilectus meus ī hortū ſuū/ vt comedat fructū pomorū ſuorū. Quoniā videtur per ſeipſam non poſſe ad deum conuerti: ⁊ mundum relinquere: ⁊ tentationes tolerare: ideo conuertit ſe ad ſponſum ſuum petens eius auxiliū et ſubuentionem. ¶ Diuiditur autem hec pars in duas. qr primo ponitur ſponſe petitio. 2. ſubiūgitur chriſti rñſio ibi. [veni in hortum meū.]. Continuatur autem ſic. Sponſus meus me hortatur vt conuertar ad ipſum relinquendo mundū ⁊ ſuſtineā tentationes: ⁊ ꝙ hoc de facili poſſum: ſꝫ vt video inixa meo auxilio modo ſum potens ad talia. Et ſi dicit hoc me poſſe de facili: recognoſco hoc verum eſſe per eius auxilium. Ideo rogo vt [dilectus meus veniat in hortū ſuum]. i. veniat in me q̄ ſū hort⁹ eius [vt comedat]. i. beniuola acceptione recipiat. [fructū pomorū ſuorū]. qr cognoſco ⁊ cū grarū actiōe cōfiteor ꝙ fructū quē ego facio: poma que ꝑduco bonarū cogitationū: affectionū: orōnū: ⁊ opuꝫ a me ipſa non facio: ſed eius auxilio: ideo non ſum mea ſed ſua. ¶ Deinde cum dicit.

Nullus pſe cōuerti pōt ad deum.

Diuiſio text⁹

Nō ſuo auxilio nō pt reſiſtere diabo o.

Auxilio xpi ſupat tentatio diaboli.

Poma ſunt bona opa.

¶ Ueni ī hortum meum ſoror mea ſponſa ¶ Ponitur xpi rñſio Duo aūt notanda poſuit ſpōſa in petitione ſua. Primū ꝙ auxiliū a xpo petebat 2. ꝙ bona ſua ab ipſo recognoſcebat. Chriſtus autē rñdendo ſponſe ſue tria facit. Primo oſtendit ꝙ petitionē preuenit. 2. bona ſponſe a ſe eſſe cōſentit ibi [meſſui mirrā meā]. 3. eam ad ſecure contēplādū inducit ibi [comedite amici]. Et cōtinuatur ſic. Tu ſponſa mea petis a me auxiliū vt veniā in te que es hort⁹ ꝯcluſus. petitionē tuā iam ꝓueni: hoc ē qd ait

Duo notāda ponſe.

Chriſt⁹ rñdēdo ſpōſe tagit tria.

[ ſoror mea ſpōſa veni i hortū. ]vt.ſ. veni ſit tēporis pteriti.vñ eſt ſenſus. Ego iā veni in hortū meū pre ueniēdo petitionē tuā:patus ad auxiliū tuū. Poſſet autem legi q.ſ.ſit impatiui modi:ſ3 q2 non bene cōtinuaret pcedentibus:iō de tali ſenſu non eſt nobis ad preſens curandum.¶ Deinde cū dicit.

Spōſus pueuit petionē ſponſe.

¶ Meſſui mirrā meā cū aromatib⁹ mēis Comedi fauū cū melle meo et bibi vinum meum cum lacte meo

¶ Oſtēdit chriſt⁹ quō aſſentit bona ſpōſe eſſe a ſeipſo.vñ ꝯtinuatᷓ ſic. Tu ſpōſa mea times ne deficiaſ i certaminib⁹.ne timeas q2 ego[ meſſui. ]i.ſecaui vl' recollegi[ mirra mea ]ppter carnis mortificationē ſm quā potes tētatiōes vitare.⁊hoc[ cū aromatib⁹ meis. ]q2 vt tactū fuit ſuſtinendo tentationes ex te fluebant aromata prout mereberis finem et gloriam. Dicitur enim chriſtus metē mirram cum aromatibus inquantum ſponſa hoc facit vincendo auxilio ſuo. In quo chriſtus aſſentit ꝙ hoc bonum qđ eſt tentationes vincere ſponſa non habet a ſeipſa ſ3 a chriſto. Poſtea ſubdit [ comedi fauum meum cū melle meo. ]i.ꝙ conuerteris ad me: ſecundum quā conuerſionem guſtas contemplationis dulcedinem [ bibi cum lacte meo. ]i.feci ꝙ tu biberes [ vinū cū lacte meo. ]ꝙ relinques mūdum quem relinquendo biberes vinū ppᷓ ſpūalē letitiā:⁊ biberes lac ppᷓ cādorē ⁊mūditiā:ex quo appet xp̄m ꝯfiteri ſpōſā nō ſolū hēre ab ip̄o ꝙ tentationes vincit:ſ3 etiam habere ab ipſo ꝙ ꝯuertiᷓ ad ip̄3 ⁊ relinꝗt mūdū Et notādū ꝙ q2cā pria ē pl⁹ iſluēs i ſuū cātū ꝙ cā ſcđaria: ſi ſpōſa metit mirrā vīcēdo tētatiōes. Et comedit fauū cū melle ꝯuertēdo ſe ad deū ⁊bibit vinū cū la-

Uinū ſigt letitiā ſpūalem.
Lac ſignificat mundiciam.
In pncipio libri de cauſis.
Pl⁹ pōt cā pria ꝙ ſcđa
Qđ ſponſa facᷓ m̄lto fori⁹ xp̄s dr facere.

ete relliquēdo mūdū: ſi hoc facit īuocato auxilio xpī q̄ eſt caput ecclie. ꝛ principiū perampliꝰ ꝛ ꝑfectiꝰ dicitur chriſtus hoc facere. ¶ Deinde cum dicit.

## Comedite amici et bibite: et inebriamini charıſſimi.

Mat. xxvij
Ebrietas ē cōtinua ſpūs ſcı̄ ſatietas
Quare xp̄s loq̄t ſpōſe aliq̄n in ſingłari aliq̄n in plurali.
Spōſa xp̄i eſt vna.
Dulcedo ꝯtēplationis cātur ex diuerſa diꝯſideratione.

¶ Hortat̄ eccłiam ad ſecure contēplādū: iō ait vos [amici] mei: qꝛ ego ſemꝑ ſum vobiſcū vſqꝫ trepidatione [comedite]. ſpiritualem dulcedinē. [bibite vinum] .ſpūalis leticie: [ ꝛ inebriamini chariſſimi.] ebrietate ſpūs in contēplatiōis dulcedine ꝑſiſtēdo. ¶ Notandū aūt ꝙ xp̄s ꝑus locutꝰ eſt eccłie in ſingulari cū dixit [veni in ortū meū ſoror mea ſpōſa] Nūc aūt loq̄tur ei in plurali dicens. [comedite amici]. Cuius rō eſt: qꝛ lꝫ eccleſia in comparatione ad xp̄m cuius eſt ſponſa ſit vna. qꝛ vniꝰ ſpōſi dꝫ eē vna ſponſa. tñ qꝛ dulcedo chriſti nō vniformiter recipitur in tota eccleſia: qꝛ dulcedo cōtēplationis aliq̄n in vno cātur ex maieſtate: aliq̄n in alio ex pietate: ı̄ alio ex ſapientie ꝓfunditate. ꝓpter hoc dicitur eccleſia in plurali comedere ꝛ bibere. Lectio. ij.

Hic deſcribitur ſtatꝰ ecclie quantuꝫ ad actionem.
Chriſtꝰ inuitat eccłiam vt filiūs ſuis miniſtret.

EGo dormio/ ꝛ cor meum vigilat. ¶ Poſtq̄ deſcriptus eſt ſtatꝰ eccłie moderne quantum ad cōtēplationem. Hic deſcribitur quantum ad actionem: ſiue quātum ad filiorū miniſtrationē. ¶ Et notandum chriſtū ſic hortari eccleſiā ad ꝯtemplandū. ꝙ tamen eam inuitat ad filijs miniſtrandum. et ideo dixit [ comedite amici ꝛ inebriamini chariſſimi]. in quo hortat̄ eccłia ad cōtēplationeꝫ. Hic aūt tanq̄ bonus ſponſus habēs curā filiorū eaꝫ inuitat ad miniſtrandum filijs. ¶ Et diuiditur pars iſta in duas. Quia p̄mo ponit̄ eccłie ꝯtēplatio. Secundo

ſubiūgit xp̄i exhortatio:ſm quā inuitat eccl'iaz ſurgere a contēplatione ad actionem ibi.[Vox dilecti mei.]cōtēplatio eccleſie deſignat cuz dicitur[Ego dormio ꝛ cor meū vigilat.]Viri enim contēplatiui dicūtur dormire q2 quieſcūt a ſenſibilib' ꝛ exteriori bus:tamē ſm cor vigilant:quia magis ſunt apti ad ꝑcipiendū intrinſecus inſpiratiões ꝛ diuinos influxus. Quia vt ſupius tactū eſt:ſicut ceci nō intētivi ſibilibus melius memorātur:ſic viri contēplatiui nō intenti exterioribus magis percipiunt interiores inſpirationes.¶ Deinde cum dicit.

Cōtēplatiui quō dn̄r dormire.

c.iiij.lec.ij. Ceci meli' memorant.

## ¶ Vox dilecti mei pulſantis. Aperi mihi ſoror mea/ amica mea/ columba mea/ immaculata mea.

¶ Ponitur chriſti inuitatio. Et diuidit pars iſta i partes duas. Quia primo ponitur hui' inuitatio. Secundo ponitur ſponſe excuſatio: ibi [expoliaui me.].¶ Circa primum duo facit. Quia primo ponitur predicta inuitatio. Secundo ſubiungitur inuitationis ratio ibi[caput meū.]Continuet ſic:me exiſtēte in contēplatione audita eſt in me[vox dilecti mei].i.vox xp̄i pulſātis ꝛ docētis.[o ſoror mea] ꝑꝑ nāe cōformitatē.[amica mea].ꝑꝑ charitatē.[columba mea].ꝑꝑ cordis ſimplicitatē.[ſurge.]a ſtatu contēplationis.[aꝑi mihi.] p̄dicando filijs meis: aꝑiēdo corda eoꝝ vt poſſim itrare ad eos.¶ Notādū aūt ꝙ eccl'ia per vitā actiuā exercendo predicationis offm̄ dupl'r aꝑit chriſto in ipſis fidelibus: q2 qđ vni ex minimis meis feciſtis (dič chriſtus) mihi feciſtis. Rurſū ēt ipſi chriſto aperimus qn̄ ꝑ predicationē cor alicui' aperit:per quā apertionem ipſe chriſtus intrat ad illum.¶ Deinde cum dicit.

Math.xxv. Uerbo predicatoris aperitur cor peccatoris.

¶ Quia caput meum plenum eſt roꝛe/ ⁊ cīcini mei guttis noctiuꝫ.

Pꝛedicāda eſt fidei veritas ⁊ moꝛuꝫ honeſtas.

¶ Aſſignat rationēꝫ dicte inuitationis. Rogo ſponſa mea vt mihi aperias pꝛedicādo fidei veritatēꝫ ⁊ moꝛum honeſtatem. [quia caput meum.] i. itellect⁹ meus. [plenum eſt roꝛe.] infidelitatis. [⁊ cincini mei.] i. capilli: ſiue affectiones mee ſūt. [plene guttis noctium.] i. frigiditate ⁊ obſcuritate pctōꝛum que ꝑ noctes intelliguntur ratione priuationis que eſt eſſentialis cuiuſlibet malitie. Et quia q̄ male agit odit lucē. ¶ Notandum autem ꝙ intellectus poteſt dici

Joā. iij. itellect⁹ ⁊ volūtas caput dici pōt.

caput: ⁊ volūtas poteſt dici caput ratione dominij ſecūdū quē modū qui dominatur alijs: caput eoꝛum eſſe dicitur. Quia voluntas in regno aīe dominari

Anſelmus

videtur: quia cetere potentie exeūt in actiones ſuas

Voluntas ē dn̄a i regno aīe.

ſecundum imperium voluntatis. ⁊ ſic volūtas dicit̄ caput. Si vero nos ꝯſideremus caput pꝛout i eo viget cognitio ⁊ ſenſus. ⁊ qꝛ cetera mēbꝛa diriguntur in actiones ſuas per caput. Cū dirigere ſit itellect⁹

Dirigere ꝑtinet ad rōnē.

et ratiōīs. Sic ratio ⁊ itellect⁹ merētur nomen capitis. Pꝛopter qđ nō eſt icōueniēs ꝙ ꝑ caput itelligat̄ itellect⁹. ⁊ ꝑ capillos radicatos ī capite deſignē

Capilli ſignificāt affectiōes aīe.

tur affectiones radicate i volūtate. Vn̄ nō ſolū itellect⁹ ſꝫ ēt volūtas pōt dici caput. ¶ Deīde cuꝫ dicit.

Expoliaui me tūica mea quomodo īduar laui pedes meos quō īq̄nabo illos.

¶ Ponitur ſponſe excuſatio. ⁊ diuiditur in partes tres. qꝛ pꝛimo ponitur hui⁹ excuſatio. ſecūdo ſubdit̄ xp̄i attractio. ibi [dilectus meus.] tertio per huius attractionem ponitur ſponſe famulatio ibi [ſurrexi vt aperirem.] Continuatur autem ſic. Tu dilecte mi inuitas me vt habeam curaꝫ filioꝝ: vt a ſtatu cō-

templationis ꝑ quē dimiſi tpalia redeā ad ſtatum actionis ſm quē de tpalibus curā habuerā.[ ſ3 ego expoliaui me tunica mea ].i.dimiſi iſta tpalia.[ quō induar illa ].i.quō reuertar ad mūduʒ iterū curā tēporaliū.q.d.graue eſt mihi.[ Laui pedes meos ].i. affectiones meas que dicuntur pedes:qꝛ ſm eas vehitur ad te:huius affectiones laui.qꝛ nō ſolū dimiſi tpalia ſ3 ēt dimiſi voluntatem mūdi ea.[ quō inqnabo illos ].i.quō iquinabo pedes meos.i.affectiones meas volendo iterum habere curam tpalium. ¶ Deinde cum dicit.

Tunica ſignificat tēporalia

Pedes ſūt aie affectiones.

**℃ Dilectus meꝰ miſit manū ſuā ꝑ foramē/ ⁊ venter meus intremuit ad tactum eius.**

Chriſti attractio.

¶ Ponitur xp̄i attractio. Nā lꝫ ſponſa ſe excuſaret. tñ tanta fuit potentia xp̄i ꝙ virtute ſua eā attraxit voluntatem ſuā inclinando vt velit hēre curā filiorū. Continuatur ſic. Ego ſpōſa me excuſabā ne redirē ad actiuā vitā.[ ſ3 dilectꝰ meꝰ. ]xp̄s qui eſt potentie infinite.[ miſit manū ſuā per forame ].i.itellectū vel affectum:qꝛ intellectus vel ēt affectus ſūt quaſi quedā foramina ⁊ rimule ꝑ q̄s ad nos xp̄s ingredit.[ ⁊ ad tactū eius ].i.ad iſtam imiſſionē virtutis ſm quā me xp̄s tetigit.[ venter meus ].i.mollior ꝑs.[ i me intremuit ].i.pre timore obſtupuit non audens renuere qđ ſponſus vult.q.d.tanta fuit ꝟtus xp̄i ꝙ non ſolū fortiores ptes aie fuerūt parate ad obediēdum xp̄o ſ3 etiaʒ debiliores.¶ Deinde cum dicit.

Intellectꝰ et affectus ſūt foramina quibus chriſtus ad nos ingreditur

Uitiꝰ xp̄i tanta ꝙ trahit non ſolū fortiores ſ3 etiā debiliores aie vires

**℃ Surrexi vt aperireʒ dilecto meo. Manꝰ mee ſtillauerunt mirram:⁊ digiti mei pleni mirra probatiſſima.**

¶ Quia dictū eſt. Tāta fuit ꝟtus xp̄i ꝙ totaʒ ſpon=

ſam cõuertit ad ſuã voluntatem. Jõ hic ponit ſpõſe confeſſio ⁊ officiũ ad qđ inuitata fuit deuota ſuſceptio.ſ.cure filioꝝ. Et quia vt ſuperius tangebat ex adminiſtratione filiorũ circa exteriora fit diſtractio i mẽte. Jõ duo facit q2 primo ponit ſponſe famulatio. ſcđo addit mẽtis diſtractio. ibi[peſſulum oſtij mei.] Cõtinuat ſic. Jta ſpõſus attraxit me. vñ nõ volẽs vel valens reſiſtere ei. [ſurrexi.] a cõtemplatione. [vt aperirẽ dilecto meo.] p pdicationem ⁊ nõ ſolum aperui ei pdicando verbo ſ3 etiam pdicãdo exẽplo. Jdeo ſubdit. [manus mee.] i. operationes mee. [ſtillauerũt mirrã] i. carnis mortificationẽ: que per mirram intelligit: vt ſuperius dictũ eſt: inquantũ aliqñ exẽplo mearũ operationũ moti egerũt pñiam mortificando carnẽ ſuam quia ſic alios v... us inducere ad penitentiã: ꝙ etiã nobis penitentiam ſeruare debemus. Jõ ſubdit. [⁊ digiti mei pleni mirra ꝓbatiſſima.] q.d. manus mee ſtillauerũt mirrã. quia alij q̃ſdam ſtillas: q̃ſdã guttas ꝑceperunt penitẽtie mee. portãdo in carne ſua. [ſ3 digiti mei.] i. diuerſe operationes mee: que dicuntur digiti ꝑ diſcretionẽ vt gloſa tangit: Remanſerunt [pleni mirra probatiſſima.] quia excellentiorẽ penitentiam in corpore meo portaui: quam alijs oñderem. ¶ Deinde cum dicit.

Confeſſio ſpõſe.

Famulatio ſponſe ei⁹ diſtractio.

Uerbo ⁊ exemplo eſt pdicandum.

Non ſolum alijs eſt pdicanda penitẽtia ſ3 ẽt in ſe ipo eſt ſeruanda.

Digiti ſignificant operatiões.

Serua maiora minora precipe.

Diſtractio mẽtis ſponſe.

¶ Peſſulum oſtij mei aperui dilecto meo. at ille declinauerat atq3 tranſierat.

¶ Narrat ſponſa mentis ſue diſtractionẽ. Et notandum ꝙ quando homo eſt in mente diſtractus ⁊ non poteſt guſtare illam dulcedinẽ quam pus ſen ſit: d3 reuerti ad itima cordis ſui inquirendo chriſtum diſcutiendo cogitationes ⁊ affectiones, ⁊ quia in tali

inquiſitione ⁊ diſcuſſione occupat hō aliqñ vanis ⁊ varijs cogitationib⁹ que dicunt vigiles ciuitatis debet huius vanas cogitatiões abijcere: ⁊ chriſtū diligenter inquirere. Et ſi nō põt ipm̄ p ſeipſū inueni-re debet alioꝝ auxiliū expoſcere. ¶ Scḋm hūc ordi nē ps illa diuidit in partes q̄ttuor. qr pmo ponitur mētis diſtractio. ſcḋo addit duplex chriſti iquiſitio ibi. [anima mea] tertio innuit vanarum cogitatio nū occupatio. ibi [adiuro vos.] Continuat ſic: ego ſpōſa poſtq̄ aperuerā oſtiū alijs predicando ⁊ inuē ta fueram circa alioꝝ ꝓfectū volui intendere ꝓfe ctui meo redeūdo ad ſtatū contemplationis: ꝑꝑ qḋ a pui dilecto meo. i. chriſto. [peſſulū oſtij mei.] peſſu lum dicimus nectem cū quo oſtiū claudit. Poteſt hoc ſignificare curam temporalium quā debet p̄la tus ad tēpus remouere a ſe: vt poſſit redire ad con tēplationē aperiēdo oſtiū ſuū chriſto. Verū qr ꝑꝑ tēporaliū curā vt plurimū p̄lat⁹ diſtrahit ⁊ mētem ⁊ chriſtū nō inuenit ait. [at ille.] i. chriſtus. [decliua-uerat atq; trāſierat.] qr diſtracta in mēte nō inueni ſpōſū meū chriſtū vt volebā. ¶ Deinde cum dicit.

**Anima mea liquefacta est vt dilectus locutus est Queſiui ⁊ non inueni illum vo caui ⁊ non reſpōdit mihi**

¶ Ponit chriſti inquiſitio. Notandū autē q cū a ſta-tu actiōis quis ad ꝯtēplationē redit: ſi chriſtū nō iue nit vt vult inter cetera que ſtimulat ipſū vt chriſtū querat eſt memoria priuate dulcedinis. Nam cum homo ſentit ſe aliquādo in oratione guſtare diuinā dulcedinem: ſi poſtea ad orationem rediens nō põt tātā ſentire dulcedinē q̄ntā prius: ex memoria talis dulcedinis ſtimulat ad diſcutiēdū tales ſuas cogi-

Qñ hō non põt ſpūalē dulcedinē guſtare dꝫ redi . e adſe ipm̄ ⁊ chri-ſtū q̄rere.

Vigiles ci-uitatis ſūt cogitatio-nes vanita tis

Qui nō põt per ſeipſū xp̄m inueni re dꝫ alioꝝ auxiliū ex-poſcere.

Quid ſit peſſulum.

Spōſa nō dꝫ añ alioꝝ ꝓfectū q̄re re vt dimit tat ſuūm.

Memoria amiſſe dul-cedinis eſt ſtimulus q̄-rendi chriſtū

tationes et affectiones. vtrum ſecundum eas diſ=plicuerit chriſto vt poſſit inuenire cauſam quare nunc non poſſit ſentire illam dulcedinem quã prius ſenſerat. ideo ait. [anima mea liquefacta eſt]. pro=pter dulcedinem contemplationis. [vt dilectus lo=cutus eſt]. i. quando dilectus in oratione loquebat mihi: et ego ſibi. Et quia talem liquefactionem modo nõ ſentio rediens ad cõſciam chriſtum non inueni: vnde memorata dicta dulcedine. [queſiui] chriſtum diſcutiendo cogitationes intellectus[. et non inue=ni illum: vocaui eum.] per deſideria affectus. [et nõ rñdit michi]. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Inuenerunt me cuſtodes q̃ circuierũt ci uitatẽ: percuſſerunt me et vulnerauerũt me/ tulerunt pallium meum cuſtodes murorum.**

¶ Poſtq̃ narrauit xp̃i inq̃ſitionẽ et nõ inuẽtionem. narrat variarũ cogitationũ occupationẽ. ¶ Ad cui' euidentiã notandũ eccl'iam p̃mittiuã habuiſſe aliq̃ modo maiores turbationes: et aliquo modo mino res quas moderna. Nam quantum ad perſecutio=nem plus turbatur illa q̃ iſta: quia modo ceſſaue=runt ſeuities tyrannorum. Sed quantum ad diſtra ctionẽ pl' turbat iſta q̃ illa: quia mõ eccl'ia maximis diuitijs eſt dotata. ideo plus diſtrahitur interius p pter curam tp̃alium q̃ diſtracta fuerit primitiua ec=cl'ia. Jõ ſupius qñ narrabat diſtractio eccl'ie p̃miti ue ſimpl'r dicebat q̃ i lectulo ſuo queſiuit xp̃m. Hic aũt dictum eſt[ peſſulum oſtij mei apui dilecto meo] quia ad lr̃am cure temporalium faciunt quoddam ob ſtaculum. et peſſulum in oſtio mentis qđ opꝫ amo=uere ſi xp̃m iuenire volum'. Rurſũ ibi dicebatur[ q̃ſi ui illũ et non inueni]. hic aũt dꝫ q̃ ſponſus declina=

De cõpatione turba=tiõis p̃mitiue et modernae eccl'ie. Moderna eccl'ia ppt diuitias ma=gnas patit anguſtias.

Cure rerum tp̃alium ſũt obſtaculum mẽtis hũa=ne ipediẽs xp̃m in ip=ſam intrare.

tiſt atq; tranſiuit: ⁊ q̄ queſiuit ⁊ nō ſuenit: vocauit eum ⁊ nō rn̄dit. In quo oſtēdit ſe eccleſia modernā eſſe magis elongatam a chriſto q̄ fuerit primitia. tertio ibi dicebatur ſimpliciter q̄ inuenerunt ſpōſā vigiles qui cuſtodiebant ciuitatem. hic autē dicit [inuenerunt me cuſtodes q̄ circuierunt ciuitatē.] i. inuenerunt me varie cogitatiōes. huius varie cogitatiōes [percuſſerūt me vulnauerūt me ⁊ tulerūt pallium michi.] huius cogitationes que ſūt [cuſtodes murorum.] In quo oſtendit moderna eccl'ia ſe magis īuolui vanis cogitatiōib⁹ q̄ fuerit p̄mitiua qd ēt deſignat q: p̄mitia eccl'ia per ſeipſam īueniebat: vn̄ dicebat [paululū cū ptrāſiſſē eu; ineni quē; diligit aīa.] Hic autē eccl'ia moderna vt poſſit xp̄m īuenire expoſcit auxiliū filioꝝ cū dicit [adiuro vos filie hieruſalē.] ¶ Notandū aūt bn̄ q̄ cogitatiōes ſiue vigile ciuitatis nos percutiūt qn̄ eis dam⁹ aditū: nos vulnerāt qn̄ i eis delectamur. ſz nobis accipiunt palium expoliando nos virtutib⁹ ⁊ donis quādo eis ꝯſentimus. ¶ Deinde cū dicit.

Moderna eccl'iae magis a xp̄o elōgata q̄ fuerit p̄mitia.

Cogitatiōnes vane ꝑcutiūt nos dādo eis aditū.

Vlnerātqn̄ i eis delectamur.

Expoliant nos v̄tutib⁹ qn̄ eis ꝯſentimus.

## ¶ Adiuro vos filie hierl'ez ſi inueneritis dilectum meum vt nuncietis ei quia amore langueo.

¶ Spōſa vt poſſit īuenire xp̄m expoſcit auxiliū filiarū hec aūt petitio ē ad ꝑfectū eccl'ie ⁊ ad ꝑfectū filiarū. Ad ꝑfectū eccl'ie ī q̄tū ꝑp̄ p̄ces filiaꝝ ſpōſus aliq̄ bona largit̄ eccl'ie. Ad ꝑfectū filiaꝝ ē: q: ꝓpter adiurationē m̄ris mouēt̄ filie vt ardēti⁹ xp̄m q̄rāt. Iō duo facit. q: p̄mo ponit̄ hui⁹ adiuratio. ij. ſubiūgit̄ ardētioꝛ filiaꝝ inq̄ſitio ibi [q̄lis ē dilect⁹ tuus.] Cōtinuat̄ ſic O filie hierl'm q: ꝑp̄ nos cām veſtrā ſuſcepi ex qua cura: diſtracta cōſcia: queſiui chriſtū

Petitio ſpōſe ē filiaꝝ et eccleſie.

ſponſum meum ⁊ non inueni.ideo[adiuro vos.]ob
ſecro vos[ſi inueneritis dilectum meum.]q₂ forte i
orationibus veſtris loquitur vobis:q₂ non eſtis tan
tum intente exterioribus qui non loquitur mihi eo
ꝙ ſum magis intenta vobis:ſi ergo cõtigat hoc[ro
go vt nuncietis ei q₂ amore langueo].i.ꝓpter amo
rem deficio : volo in amorem eius rapi:⁊ dulcedinẽ
contemplationis eius ſentire:⁊ non valeo ſed defi-
cio. Lectio.iij.

Chřs loq̄-tur nobis i orõnibus.

Qualis eſt dilectus tu⁹ ex dilecto/ o pulcherrima mulierum:[

¶ In parte iſta ponitur filiarum ardens inquiſitio.Et diuiditur pars iſta in par-tes duas. Quia primo filie hieruſalē inquirunt a mře ſua.i.ab eccleſia qualis ſit chriſtus ſponſus ei⁹ vt cognoſcant eius bonitatem.2. querunt vbi ſit vt habeant eius ſocietatem ibi.[Quo abijt dilectus tuus].Habent autem ſe hec due qõnes per ordinẽ. q₂ prius eſt cognoſcere quare aliquid ſit:vt cogno-ſcens eius bonitatem eam deſideret eius deſiderio motus.2.querit vbi ſit eius bonitas vt eam adipi-ſci valeat.¶ Prima pars diuiditur in partes tres. Quia primo querit qualis ſit chriſtus ẽm diuinita-tem ibi[qualis eſt dilectus tuus ex dilecto].2.que-rit qualis eſt chriſtus ẽm humanitatem ibi[q̄lis eſt dilectus tuus].3.aſſignat rõnem qõnum factarum ibi:[q₂ ſic adiuraſti nos].Continuat̄ ſic.O pulcher rima mulierũ.[o ſponſa] chriſti [qualis eſt dilectus tuus ex dilecto.]Nã pater nõ eſt dilect⁹ ex dilecto: q₂ a nullo:ſpũs ſctũs eſt dilect⁹ ex dilectis q₂ a pluri bus vt a patre ⁊ filio.ſolus aũt filius eſt dilectus ex dilecto.¶ Deinde cum dicit.

Inquiſitio duplex filia rum eccľe.

Quare ſol⁹ fili⁹ dei xp̄s dr̄ dilectus ex dilecto.

**¶ Qualis eſt dilectus meus ex dilecto**

¶ Querit qualis eſt chriſtus ſꝫ humanitatem. vnde non addit ibi [ ex dilecto ]. qꝛ ſicut naſcendo ſm diuinam naturam eſt ſine mr̃e: ſic quodã mõ naſcendo ſꝫ hũanaꝫ naturam eſt ſine pr̃e. Nã cũ filius debeat eẽ ſilis patri in nã: cum nullus homo fuerit pr̃ xp̃i: dicere poſſumus aliquo mõ xp̃m ſm ꝙ homo non habuiſſe patrem. ¶ Deinde cum dicit.

Chr̃s ſꝫ diuinitateꝫ ẽ ſine mr̃e: ⁊ ſꝫ hũanitatem eſt ſine patre.

**¶ Quia ſic adiuraſti nos**

¶ Aſſignat cauſam dictarum queſtionum. Continuatur ſic. Ideo querimus qualis ſit dilectus tuus vel ſponſus ſecundum diuinitatem: ⁊ qualis ſit ſm humanitatem: qꝛ tu mouiſti deſiderium noſtrum ad hoc: qꝛ ſicut adiuraſti nos: ſic nos obſecraſti. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Dilectus meus candidus ⁊ rubicũdus/ electus ex millibus**

¶ Ponitur ſpõſe rñſio: in qua facit quatuoꝛ. Quia primo oſtendit q̃lis ſit xp̃s ſm diuinitatẽ. 2. q̃lis ſit ſm humanitatem ibi. [ caput eius aureum ]. 3. qualis ſit ſecunduꝫ vtrumqꝫ ibi [ ſpẽs eius vt libani ]. 4. epilogat dicta ibi [ talis eſt dilectus meus ]. Declarat ergo p̃mo q̃lis ſit xp̃s ſꝫ diuinitatẽ. xp̃s eniꝫ ſm diuinitatẽ tripl'r põt ꝯſiderari vel declarari. Pꝛio in cõparatione ad patrẽ. 2. in cõparatione ad ſpiritũ ſctm̃. 3. in cõparatione ad nos. Pꝛout aũt cõparatur ad patrem eſt genitus ab eo ⁊ pꝛocedit per modum intellectus ⁊ dicitur lux ⁊ candoꝛ ⁊ quantum ad hoc ait. [ dilectus meus candidus ]. ꝓut ṽo cõparatur ad ſpũm ſctm̃ ſic ſpirat ignem amoꝛis: et quantũ ad hoc ſubdit. [ ⁊ rubicundus ]. amoꝛe charitatis ⁊ amoꝛis pꝛocedentis ab ipſo. Pꝛout ṽo cõ

Sponſa tãgit q̃tuoꝛ. Chꝛiſt⁹ ſꝫ diuinitatẽ tripl'r põt ꝯſiderari p̃ma pte. q. xiiij. art. ij. Fili⁹ dei ꝓcedit a pr̃e ꝑ modum intellectus. p̃ma pte. q xxxvi. ar. ij ⁊. q. xxxvij ar. pꝛimo. Spũs ſanctus ꝓcedit a filio ꝑ modũ amoris.

Qualis eſt chrs ſm humanitatē.iiij pte.q.viij ar.i.ij.ziij
Chriſtꝰ ſcḋz humanitatē ē caput nrm
Oēs pter chrm ſunt ꝯceptiinpctō originali. pma i.q.lxx ri.ar.ij.ziiij qgēti.c.lxxx iij.
Solus xp̄s ꝯceptꝰ ex ꝟgine de ſpiritu ſancto.
Mēbra chri duplr pñt ꝯſiderari.
Dria doctrine i mēbris chri ē qdruplex.
Spōſa hic qttuoꝛ facit.
Qualeſt apoſtoli.
Palme pñt duplr accipi.

parat ad nos ipſe eſt filius nālis: nos aūt adoptiui. ideo ſubdit electꝰ ex milibꝰ. ¶ Dende cum dicit.

¶ Caput eius aureum optimum:

¶ Oſtendit q̄lis ſit xp̄s ſm humanitatē: ⁊ duo facit. Quia pmo oſtendit q̄lis ſit chriſtꝰ in ſe. ſcḋo q̄lis ſit in ſuis membris ibi. [come eiꝰ.] Chriſtꝰ aūt ſm humanitatē eſt caput nrm: qꝛ caput dꝫ eſſe eiuſdē nature cū mēbris: qḋ nō cōpetit xp̄o ſm diuinitatē: ſꝫ ſcḋm humanitatē. Hoc aūt caput eſt aureū optimū qꝛ contagione pctī nō fuit maculatū. naꝫ in oēs ſꝫ cōmunē legē naſcentes trāſit originale peccatū p̄terq̄ in ipſū: q̄ nō cōmuni lege cōcupiſcētie ſꝫ ꝟgine ſpiritu ſancto ꝯceptꝰ eſt et natꝰ. ¶ Deidecū dicit.

¶ Cōe eiꝰ ſic elate palmaꝝ nigre q̄ſi coruꝰ

¶ Declarat qualis ſit chriſtus ſm mēbra eius. Mēbra autē chriſti duplr poſſunt diuidi. ſ. ſm mām doctrine ⁊ vite. Duo ergo facit. Nā pmo declarat mēbra xp̄i rōne doctrine. Scḋo rōne diuerſitatis vite ibi [manus eius.] Differentia autē doctrine in mēbris xp̄i eſt quadruplex. qꝛ pmo ſūt apoſtoli. ſecundo pphete qui magis procul viderunt xp̄m q̄ apoſtoli. Tertio ſūt doctores qui accipiētes dicta apoſtoloꝝ ⁊ pphetarū docēt. Quarto et vltimo ſūt predicatores: qui vt audiunt a doctoribus ſic referunt populo. ¶ Quattuoꝛ ergo facit: quia primo declarat quales ſunt apoſtoli ibi [Come eiꝰ ⁊c.] Secundo quales ſunt pphete ibi [oculi eius.] Tertio q̄les ſunt doctores ibi [gene illius]. Quales ſunt p̄dicatores ibi [labia eius.] ¶ Dicit ergo primo [come eius.] i. apoſtoli qui dicuntur come vel capilli quia immediate adheſerunt chriſto capiti. [quaſi elate palmarū.] qꝛ erecte ſūt ſupiushuiꝰ come idest

apl'i ſicut palme. vñ ſunt ad modũ elate palmarũ: vel elate palmarũ ſunt quedã arbores ad modum palmarũ & ſunt aromatice: & ſignificãt apl'os ꝑpter odorem bone fame. Vñ alia tranſlatio vt dicit gloſa hẽt. [crines eius abietes]. ita ꝙ per abietes itelligamus arbores aromaticas nõ illas vñ edificia fiunt. Et addit ꝙ hui' come ſunt [nigre q̃ſi coruus] qđ põt eẽ dictũ rõne ꝑſecutionis quã paſſa fuit eccleſia tp̃e apl'oꝝ. ¶ Deinde cum dicit.

**Oculi eius ſicut columbe ſup riuulos aq̃rum: q̃ lacte ſunt lote/ & reſidẽt iuxta fluẽta pleniſſima.**

¶ Oſtẽdit q̃les ſunt prophete qui dicunt oculi rõne viſionis: iuxta illud p̃mi Regũ. ix. Qui enĩ dicitur propheta hodie olim dicebatur videns. Hi [oculi] ſunt [columbe de ſup riuos aquarũ]. propter enigmaticam cognitionem. Nã ſicut colũbe iuxta fluẽta aquarũ vident in aquis ſpecieꝫ ancipitris veniẽtis ſic ꝓphete in aq̃s q: p enigmata videbãt iſidias diaboli & p̃cauẽda pp'lo annunciabãt. Addit aũt ꝙ hee [colũbe ſunt lote lacte]. propter mundiciaꝫ. Nã lꝫ cognitio prophetarum eſſet enigmatica erat tñ munda ab omni cogitatione erroris: & ſubdit. [Et reſident iuxta fluenta pleniſſima.] rõne reuelationis. Qđ enim viderunt prophete habuerunt per inſpirationem diuinam in quo ſunt fluenta pleniſſima ſcripturarum. ¶ Deinde cum dicit.

Quales ſũt ꝓphete.

Prophete diaboli iſidias videbant.

Cognitio ꝓphetarũ erat obſcura ſꝫ mũda

**Gene illius ſicut areole aromatuꝫ: cõſite a pigmẽtarijs.**

¶ Ideſt doctores qui ſunt gene maſticãtes cibũ doctrĩe. hee aũt gene ſunt [ſicut aureole]. i. pue aree.

Quales ſt doctores

[aromatum.]qui in doctoribus quaſi i q̃buſdã ꝑ uis arcis ſcripturarũ aromata triturãtur ⁊ ꝯfri guñt:iquãtum doctores ea que ſunt i ſacro canone: quaſi in magna area docent alios ſecunduꝫ moduꝫ eis ꝓportionatũ ⁊ hui⁹ pue aree ſtructe ſiue[conſi cte.]i.cõſtitute ⁊ ordiãte[a pigmẽtarijs.]i.a ꝓphe tis ⁊ apl'i : a quib⁹ accipiẽtes doctrinã alios docẽt Dicunt aũt apl'i ⁊ ꝓphete pigmẽtarij rõne plenitũ diuĩe ſciarum.¶ Deinde cum dicit.

Mirra ſigt penitẽtiã ⁊ paupertateꝫ. Mirra du plex.

¶ Labia eius lilia diſtilãtia mirrã ꝑ mam ¶ Ideſt predicatore qui ſunt labia referẽtia q̃ a do ctoribus audierũt.hec[labia.]ſunt[diſtilantia mir rã.]i.ꝑdicãtia volũtariam paupertatẽ vel volũtariã pniam q̃ dr mirra rõne amaritudis.vt dicit[mirrã ꝑmã.]qr ad litterã ex arbuſta mirre fluit q̃dã gutta vel q̃dã liquor ſpõte.⁊ hui⁹ liquor dr ꝑma mirra ⁊ ſi gnificat penitẽtiã volũtariam.Et poſtq̃ deſiſtit ta lis liquor fluere a dicta arbuſta icidit ⁊ fluit ide rõ ne ſciſſõis.Ali⁹ liquor q̃ dr mirra ſcđa q̃ nõ ẽ adeo electa.¶ Deinde cũ dicit.

Ueritas vite triplex in iſtis guit. Quidaꝫ ſũt actiui : q̃dã ꝯtẽplatiui. q̃dã vtrũqꝫ hñt.

¶ Manus illius tornatiles aurec plene hiacinthis.

¶ Declarat mẽbra xp̃i vt diſtiguũt ſcꝫ ꝟitatẽ vite:qđ ẽ triplr.qr q̃dã ſũt actiui q̃dã ꝯtẽplatiui:q̃dã ꝟo hñt vtrãqꝫ vitã vt ꝓlati.Ideo tria fac.Primo deſcribit acti uos.ij. ꝯtẽplatiuos ibi[vẽt ei⁹.]iij.ꝓlatos ibi[cru ra illi⁹.]Dicit ꝑ ꝑmo[man⁹ ei⁹.]i. actiui q̃ dicunt man⁹ q̃ ſũt ꝑncipale inſtrm ad agẽdũ vl' operãduꝫ: ⁊ ſũt[tornatiles.]ad opãdũ facilr bona.rotũdũ eĩ ẽ facile mobile.⁊ ſũt auree qr nõ ſuffic vt ea ſiãt q̃ ſũt de gñe bonoꝝ:niſi ſiãt ex hitu charitatis q̃ deſignat ꝑ aurũ qđ hẽt colorẽ rubeuꝫ ⁊ ignitũ. Rurſum he

Opa in fanõ ſũt bõa niſi ſint ideicha ritate facta i.ij.q. cxuij. ar.iiij.

[man⁹ ſūt plene hiacīthis.] ꝑꝑ rectā itēſſionem que reqritur ad qòlibet op⁹ bonū. Hiacithus eniz eſt lapis precioſus hñs colorē celeſtē ꝛ ſignificat rectitudinē itētionis: qꝛ ſurſū ad celū trinitatis debemus itētionē nſam erigere in q̄libet bono ope. ¶ Deinde cum dicit.

Intētionez nſaz dirigē debem⁹ ad celuz.

Venter eius eburne⁹ diſtict⁹ ſaphyris.

Oſtendit q̄les ſūt ꝯtēplatiui dicēs [vēter ei⁹.] i. ꝯtēplatiui q̄ ſūt venſ plen⁹ ſpūali cibo qꝛ ipſe potiſſie repleſ ſpūali dulcedīe. hic eni [venſ eſt eburne⁹.] rōne mūditie: qꝛ ipſi maxime ſūt ſeꝑati a terrenis coīnq̄natiōibus hoīum. Et hui⁹ venſ ē [diſtictus.] i. artificiat⁹ celat⁹. vł [diſtict⁹ ſaphyris.] ꝑꝑ diuinam adheſionē. Saphyrus enim eſt lapis precioſ⁹ hñs colorē celeſtē: ſicut hyacitus: qð maxime ꝛ potiſſie competit cōtemplatiuis igitur maxime adhererēt ſupremo cibo. ¶ Deinde cum dicit.

Quales ſūt ꝯtēplatiui. i Uēter ſigt ꝯtēplatios.

De natura ſaphyri.

Crura illius colūne marmoree/q̄ fūdate ſūt ſuper aureas.

¶ Declarat q̄les ſūt p̄lati dicēs [Crura illi⁹.] i. p̄lati q̄ dicunſ crura qꝛ alios portāt. hec. [crura] ſūt [colūne.] ꝑpſ rectitudinē. ſūt [marmoree.] ꝑꝑ firmitatē. [ſunt fūdate ſuper baſes aureas.] ꝑꝑ charitatē. vnde ſi iueniātur p̄lati carentes iſtis magis ſūt crura dyaboli q̄ ſint crura xp̄i. ¶ Deīde cum dicit.

Mali p̄lati ſūt crura diaboli.

Spēci⁹ vt libani/electus vt cedri gutt illi⁹ ſuauiſſimū/ꝛ totus deſiderabilis. Talis ē dilectus meus ꝛ ipſe ē amicus meus filie hieruſalem.

Qualis eſt xp̄s ſm̄ diui nitarē ꝛ hūa nitatem.

¶ Oſtēdit q̄lis ſit xp̄s ſm̄ hūaitatē ꝛ diuīitatem ſilꝛ tāgit tria q̄ ꝯpetunt ei ſm̄ vtrāq natură. Et p̄mum

eſt ſpecioſitas.nam inquantum homo eſt ſpecioſus iuxta illud pſal.Specioſus forma pre filijs hoium.

Tria cōpe-tūt.xp̄o ſm vtrāqꝫ nāz. Primaꝫ eſt ſpecioſitas ſ.eſt incoꝛ-ruptibilitas ps.xiij.

Inquantum deus eſt ſpecioſus:qꝛ eſt ſplendoꝛ glie Heb.pzimo.ꝛ qꝛ eſt vera ſapia.de qua Sap.7.Eſt ſpecioſioꝛ ſole:ꝛ ſuper omnem ſtellarum diſpōnem. Scḋm qḋ competit ei eſt incoꝛruptibilitas:ꝛ hoc ē vt eſt homo.iuxta illud pſal.Non dabis ſctm̄ tuū videre coꝛruptionē.ꝛ inquātū deꝰ ē vt eſt vera ſapia. Sap.9.Clara enim ꝛ nunq̄ marceſcit ſapia.Tertiū qḋ cōpetit ei ſm humilitatem ꝛ diuinitatem eſt dulcedo ꝛ ſuauitas:qꝛ homo in celeſti patria ingredie

3.ē ſuauitas

tur contemplando diuinitatem: ꝛ egredietur contēplando chꝛiſti humanitatē:ꝛ vtrobiqꝫ paſcua inueniet.i.plenā ſuauitatis refectionē.

S.Aug.

hec autem tria tangunt in pte iſta.Nā ſpecioſitas tāgit cū dꝛ[ſpēs eius vt libani].i.pulchꝛitudo eiꝰ clara ꝛ lucida.In

Nā cedri.

coꝛruptibilitas cū ſubiungitur.[electus vt cedri]. Cedrus enim dꝛ arboꝛ imputribilis.Suauitas aūt manifeſtatur cū ſubinfertur[guttur illius ſuauiſſimū].i.dulcedo eius ſuauiſſima.ideo additur q̄ eſt [totus deſiderabilis].ſm humanitatem ꝛ diuinitatem.Et concludit[talis eſt dilectus meus].ad ſe attrahēs amoꝛē meū.[ꝛ ipſe eſt amicus meꝰ].ipꝛiens mihi amoꝛem ſuum.

Capitulum.ix.

Lectio.i.

Quo abijt dilectus tuus o pulcherrima mulierū:quo declinauit dilectus tuꝰ?Et querēmꝰ eū tecū.

Poſtquam queſierunt filie hieruſalē qualis eſſet dilectus ecclie vt eum cognoſcerent:hic querūt vbi ſit vt eius hēant ſocietatem.Diuiditur aūt hec pars in duas:qꝛ pꝛimo po

nit dicta questio. Scdo subiūgit spōse rñsio. ibi [dilect⁹ me⁹ descēdit.] Circa pmū notādū φ xp̄s ſm diuinitatē abijt ⁊ leuat a nobis: ſm ſo hūanitatē descēdit ⁊ declinat ad nos. Jn pma ḡ pte tria tangunt qꝛ pmo querit vbi ſit xp̄s ſm diuinitatē. ſcdo q̄ritur vbi ſit ſꝫ humanitatē cū dicit. [quo declinauit dilect⁹ tuus.] tertio aſſignat vtriuſqꝫ rō cū ſubinfertur [⁊ queremus eū tecū.] quaſi tecum dicat ob hoc volumus ſcire vbi ſit vt habeamus eius ſocietatem. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Dilectus meus deſcēdit in hortum ſuū ad areolā aromatum vt ibi paſcatur ī hortis et lilia colligat.**

¶ Ponit ſpōſe rñſio. Ad cuius euidētiā notandū φ vbi cuiuſlibet rei acceptū ꝓprie non cōpetit ei ſm nāꝫ in q̄tū hui⁹. Nā nā vt nā eſt nō hēt vbi nec φ ſit in loco: ſꝫ ſi vbi accipiat large: ſic vbi cuiuſlibet nature ſūt ꝓpria pncipia diffiniētia ipaꝫ. dicunt ei talia ipſꝫ vbi nāe: qꝛ ſicut nichil eſt de re extra ſuū vbi: ſic nichil ē de re ꝯe ſua pncipia. ⁊ nō ſolū accipiēdo proprie ſꝫ ēt accipiēdo ipſꝫ xp̄ꝫ ſꝫ diuinitate nō claudit aliq̄ vbi: qꝛ nā ei⁹ diuia eſt ifinita nullis limitib⁹ circūſcripta. Scdm humanitatē ſo cōpetit ſibi cū ei⁹ humanitas ſit finita ⁊ īra pncipia ſue ſpeciei ſit clauſa. Et iō ſpōſa nō rñdet ad qōnē illā. Quo abijt dilect⁹ tuus vbi q̄rit de diuinitate. Sꝫ rñdet ad illā qua dꝛ quo declinauit vl' quo deſcēdit dilect⁹ tuus vbi querebat de ei⁹ humanitate. Jn dādo autē ſuā rñſionē tria facit. qꝛ pmo dat ſuā rñſionē. ſcdo ſbiūgit rōnis rñſionē ibi [vt paſcatur.] tertio oſtēdit ſe ad chriſtū habere verā dilectionem. ibi. [ego dilecto meo.] cōtinuat ſic. Uos filie hierl'm queſiuiſtis me

Chriſt⁹ ſm diuinitateꝫ a nobis abijt ſm ſo hūanitatē ad nos deſcendit.

Hic tangūtur tria de chriſto.

Reſponſio ſpōſe.

Nā rei proprie nō eſt in loco.

pria pte. q. viij. ar. i. ⁊ ij. ⁊ i. i. di. xxxvij. q. ij. ar. primo.

Chriſt⁹ ſm diuinitateꝫ nō ē in loco

Chriſt⁹ ſm humanitateꝫ eſt in loco cū ſit finit⁹.

Sponſa in ſua reſponſiōe tria facit.

quo abiit dilectus meus. queſiuiſtis ēt a me quo de ſcēdit. ad rōnez pmā nō rñdeo qꝛ nō poſſū. ad ſcdaꝫ queſtionem rñdens dico. ꝙ [ dilectus meus deſcen dit in hortū ſuum ad areolā aromatū ].i. deſcendit i eccleſiam que eſt hortus ſuus ad areolā. i. ad bea tam virginem que fuit area plena aromatibus vir tutum et donorum. Aſſumendo carnem in ipſa ſm quā carnē conuerſatus eſt mecū q̄ ſū hortus i ecclia ſua. ¶ Deide cū diꝛ. [ vt paſcat in hortis ].i. vt dele ctet in bonis opibus nris: vt diꝛ glo. Nos ad bonū promouendo. [ ꝛ colligat lilia ].i. electos ad ſuuꝫ be neplacitum congregando. ¶ Deinde cum dicit.

Areola ſi gnificat bea tam vgīnē mariam.

Chriſtus d lectat i opi bus nris bonis.

**¶ Ego dilecto meo: ꝛ dilectus meus mihi: qui paſcitur inter lilia.**

¶ Oſtendit ſeueram dilectionem habere ad xpm di cens. [ ego dilecto meo ].i. locum receptiōis ego pre paro in me: vt glo. ſupplet. [ ꝛ dilectus meus mihi. ] preparat apud ſe locum receptionis mee. [ vt ille q̄ paſcitur inter lilia ].i. inter munda deſideria ſit i me et ego in eo. In quo oſdit ſe ad chriſtum veram ha bere dilectionem: ꝛ xps veram ad eam: qꝛ q̄ manet in charitate in deo manet et deus in eo. prima Ioā nis. 4. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Pulchra es amica mea/ ꝛ ſuauis ꝛ deco ra ſicut hieruſalem**

¶ Determinat in eccleſie vnitate: vel remouet quā dam qōnez que poſſet oriri ex predictis. dictum eſt enim in eccleſia eſſe diuerſos ſtatus: qꝛ aliqui ſunt incipientes: aliqui proficientes: aliqui pfecti. Rur ſum dictū eſt ad eundem ſtatū ꝙ multa requirūt: qꝛ ſm quēlibet ſtatū eſt dare aliq̄lem pulchritudinem ſubſtantie vtutis ꝛ opationis. Et in operatiōibus

Chriſt' mo uet quādā qōnem

Tres gra dus ſunt in eccleſia.

In oī ſtatu ē aliqua pl chritudo

maxime eſt dare multiplicem diuerſitatem: ⁊ qꝛ tā-ta diuerſitas eſt in eccleſia vult chꝛiſtus oſtendere ſuam ſponſam eſſe vnam cuius vnitas pp talem diuerſitatem non tollitur. Et duo facit. qꝛ pꝛimo repetit ea que in eccleſia videntur facere diuerſitatē.2. oñdit hoc non impedire eccleſie vnitatē: ibi [ vna ē columba mea ]. pꝛima pars diuiditur in duas ſm ꝙ duo videntur impedire eccleſie vnitatem. vꝫ diuerſitas eoꝛum que requiruntur ad quēlibet ſtatum.2. diuerſitas ipſoꝛum ſtatuum. ibi [ ſexaginta ſunt regine. ] pꝛima pars diuiditur in partes tres: ſm ꝙ ad quēlibet ſtatum tria requiruntur. ſ. pulchꝛitudo ſbſtantie virtutis ⁊ operationis. Et hec omnia quodāmō ſūt tacta ſuperius. Jō reiterare iſta ē quodāmodo repetere que ſuperius fuerunt tacta. Pꝛimo ergo narrat pulchꝛitudinē quā requirit ecclia quātum ad ſubſtantiam.2. quātū ad ꝟtutē ibi [ terribilis vt caſtroꝝ ].3. quātū ad opatiōeꝫ. ibi [ capilli ] dicē ḡ. [ pulchꝛa es amica mea ] quātū ad ſubſtantiā exterioꝛē [ ſuauis ⁊ decoꝛa ſicut hierl'ꝫ ].1. ſic eccleſia pmitiua quantū ad ſubſtātiā īterioꝛē: qꝛ illa eccleſia foꝛmoſa ⁊ pulchꝛa erat interius: lꝫ nigra eſſet exterius pp perſecutionem. Nunc auteꝫ ceſſauit perſecutio: et idcirco exterius eſt pulchꝛa. ¶ Deinde cum dicit.

Chꝛiſtus oſtēdit eccſiam ſuaꝫ eē vnam.

In quolib ꝫ ſtatu tria reqrūtur.

Pꝛimitiua ecclia erat pulchꝛa interius ſꝫ exterius erat nigra.

**¶ Terribilis vt caſtroꝛuꝫ acies oꝛdinata. Auerte oculos tuos a me. qꝛ ipſi me auolare fecerunt.**

¶ Oſtendit eam habere pulchꝛitudinem: quantum ad virtutem. Et qꝛ pulchꝛitudo eſt per diuinas iſpirationes: ideo dicit tollendas eſſe rōnes qͦ facit ibi [ Auerte oculos tuos ]. dicit ergo ꝙ eccleſia pp magnitudinem et excellentem pulchꝛitudinem eſt ter-

Ale pl'chꝛitudo eſt p diuinam inſpira tionē.

ribilis: vt ordinata acies caſtrorū que aduerſarios non timet propter potentiam quam habet ex diui no auxilio ⁊ eius iſpiratione. ¶ Deīde cū dicit. [auer te oculos tuos.] i. tolle rōnes ſecundū q̄s vis me ī quirere: quia ipſi [oculi.] i. ratiōes tue. [fecerūt me auolare.] eo q̄ deficiant ipſe ratiōes ab inq̄ſitione mea: qd̄ cōcordat cum eo quod habetur in ſpalmo. Accedet homo ad cor altum et exaltabitur de⁹: q2 quanto deum per rōnes naturales inueſtigare vo lumus tanto magis recedit a nobis. Bone autem ſunt rationes ad fidem defendēdam. Ad fidem aūt probandum ſunt tollende. Quod ergo ſum⁹ terri biles ad fidem aſtruendam ⁊ defendendam p ſapiē tiam diuinam ⁊ miracula. hoc habem⁹ ex gratia et inſpiratōe diuina p̄cipue. ¶ Deinde cū dicit.

Ps. lxi.

Vide q. i. ar. viij.

**¶ Capilli tui ſicut grex caprarum que ap paruerunt de galaad.**

¶ Narrat primo pulchritudinem quam habet ex o perationibus affectus. ſecūdo quam habet ex ope rationibus intellectus. ibi ſicut [cortex.] dicit ergo [capilli tui.] i. affectiones tue. [ſūt ſicut grex capra rū.] que apparuerunt vl̄ deſcenderūt de galaad.] exponat vt ſuperius eſt expoſitum. ¶ Deinde cū dicit.

**¶ Dentes tui ſicut greges ouiū: q̄ aſcende runt de lauacro. Omnes gemellis fetibus ⁊ ſterilis non eſt ī eis.**

¶ Narrat plchritudinē ex opatiōnū itellectiua dī cēs. [tui dētes.] ſunt [ſicut grex ouiū.] ſupple tonſa rū [que aſcēderūt de lauacro oēs gemellis fetib⁹ ⁊ ſterilis nō eſt in eis.] hoc etiam expoſitum eſt ſupe rius. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sicut cortex mal. punici: ſic gene tue abſ q; occultis tuis.

¶ Reperit pulchritudinem operum dicens. [gene tue].i. operationes exteriores ſũt. [ſicut cortex mali punici.] Continens mala rubea.i. feruorem charitatis. [abſq; ocultis tuis].i. abſq; eo quod itrinſecus latet. Quia non ſolum es pulchra quantum ad exteriora: ſed etiam quantum ad interiora. ¶ Deinde cum dicit.

Spo pulchra interius et exterius. pina q.q.ci. ar.q.

¶ Sexaginta ſunt regie / et octogita ↄcubine et adoleſcentularũ non eſt numerus.

¶ Narrat diuerſitatem eccleſie ex parte ſtatus. Status aũt diuerſitatis põt multipl'r accipi. Primo ex diuerſitate perfectionis: et ſic diſtinguitur: q; quidã ſunt incipientes: quidã proficientes: quidã pfecti. Uel ex parte vite: q; quidã ſunt actiui: q̃dã ↄtemplatiui. Uel ex pte fructus: q; q̃dam faciũt fructũ cẽteſimũ vt virgines, q̃dã ſexageſimũ vt vidue: quidam treceſimũ vt coniugati: Et hanc diuerſitatẽ deſcribit: ideo ait. [regie] hoc eſt virgines que optime ſe rexerunt. [ſunt ſexaginta].i. in numero paruo et excellẽti. Sexaginta cũ hoc q̃ eſt nũerus puus. eſt tñ nũerus ſupabũdãs: q; ptes eius ſil' ſumpte reddunt pluſq̃ totũ: et deſignãt ſtatũ ɤginalẽ: q; ɤgines cõpatiue ſũt pauce. et in fructu excellũt alios. [Cõcubine aũt].i. vidue q̃ dicunt cũcubie: q; hũerũt aliq̃n virũ aliũ q̃ xp̃z. hec aũt [cõcubine ſunt octaginta]. q̃ eſt nũerus maior quãtitate ſexaginta et minor virtute: q; nõ eſt nũerus ita ſuperhabundans ſi cõſiderent ei⁹ ptes aliquote: et deſignat ſtatũ vidualem in quo ſunt plures q̃ in ſtatu virginali ſ; nõ faciũt tãtum fructũ: [adoleſcentularũ].i. imperfectorũ ſiue

Quidã ſũt incipiẽtes q̃dã pficiẽtes et q̃dã pfecti. Quidam ſũt actiui et q̃dã ↄtẽplatiui. Uirgĩes faciũt fructũ centeſimũ; Uidue ſexageſimum. Coniugate triceſimum iiij. di. xlix. q. viij. ar. q. qſti ũcta iiij. Uidue dr̃ ↄcubine q; aliũ hũerũt virum

Uidue excedūt ꝟgines numero: et iste illas merito.
Coniugate excellūt omnes quātitate ſʒ deficiūt ab aliis virtute.

viuentiū in ſtatu coniugali.[non eſt numerus.]qꝛ tales quantitates excellūt alios:ſed virtute deficiunt ab eis. Poteſt autē per ea que dicta ſunt diuerſitas eccleſie aliter aſſignari:ſed de hoc nichil adpſens:quia continuationem excluderemus. ¶ Deinde cum dicit.

## ℂ Una eſt columba mea pfecta mea. vna eſt matri ſue electa genitricis ſue.

Ecclie diuerſitas nō tollit ei⁹ vnitatem
Uniuerſalis ecclia q̄drupl'r eſt vnita.
pmo i fide. 2.i charitate.
Colloſen.i prima.q.i. multre.i.in gratia.4.i fine.
Galath.iiij.
Ecclia hēt pl'chritudinem ſubſtātie 7 opatiōis.

¶ Oſtendit iſta nō impedire eccleſie vnitatē:et duo facit ſcdm q duo variata ſunt que videntur īpedire huius vnitatē. Primo enim oſtendit ꝙ huius vnitas nō impeditur ex diuerſitate eorum que requirūtur ad quelibet ſtatum ſcdo ꝙ nō impedit eam diuerſitas ſtatus. ibi[ viderunt eam.] ¶ Propter primū notandum ꝙ eccleſia vniuerſalis eſt quadrupliciter vnita. Primo in fide:quia vna eſt fides omnium. ſcdo in charitate:quia vnū vinculum amoris omnes q̄ ſunt in eccleſia connectit. tertio in gratia que poteſt dici mater nr̄a:quia ab ea habemus eſſe ſpirituale. quarto vnitur eccleſia in fine q:omnes tendimus ad celeſten hieruſalē que poteſt dici genitrix noſtra quia eam imitari debemus vt filie imitanť genitricē ſuam. Cōtinentur ſic. Habitum eſt ꝙ tanta diuerſitas eſt in eccleſia quia in quolibet ſtatu in tota vniuerſali eccleſia eſt dare pulchritudinē ſubſtantie virtutis et operationis. Et eſt dare tantam diuerſitatē operū non tamen pp hoc tolliť eccleſie vnitas:quia omnia iſta vniuntur p fidem: vniuntur in charitate: in gratia in fine. Et ſi p hec vniuntur ea que ſunt diuerſarum perſonarum: multo magis vniuntur ſubſtantia virtus 7 operatio que ad vnam perſonam pertinere poſſunt. et hoc eſt qđ

ait.⌊vna eſt colũba.⌋pp fidei vnitatẽ que deſignat̃ ĩ colũba que eſt aialſimplex:ſicfides eccl'ie ſimplex ẽ ſiñ lica erroris.ꝛ etiã qꝛ ſimpliciť adheremꝰ hĳs que ſũt fidei:cũ eis nõ adhereamus pp fidei diſcurſũ.ꝛ ſubdit̃⌊vna eſt perfecta mea.⌋pp charitatẽ q̃a charitas eſt vinculũ perfectionis.ꝛ addit⌊ vna eſt mater ſua.⌋rõne gratie a q̃ ſicut a matre eſſe ſpũale.⌊electa genitricis ſue.⌋pp vnitatẽ finis:qꝛ ſubſtã tiam noſtrã virtutẽ ꝛ operatonẽ ꝛ totũ qđ in nobis eſt ſcd̃m mẽſurã fidei et ordinẽ charitatis ꝛ pfectionẽ g̃re odinare debemus ad illã celeſtẽ hierl'm quã q̃ſi genitricem imitari debemus.¶Deinde cum dicit.

¶ Viderunt eã filie ſyon ꝛ beatiſſimã p̃dicauerũt regine ꝛ ↄcubine ꝛ laudauerunt eã.

¶Poſtq̃ oſtẽdit vnitatẽ eccl'ie nõ ĩpediri ꝑpter diuerſitatem ſube ꝟtutis ꝛ opationũ ↄcurrentiuꝫ ad quemlibet ſtatũ et exñtiũ in q̃libet pſona ꝛ in quolibet membro eccl'ie hic oſtendit huiꝰ vnitatẽ nõ impediri ꝑpter diuerſitatẽ ſtatuũ vel pſonarũ:et hoc ſic Nã;extra eccleſiã ĩ nullo ſtatu ẽ ſalꝰ vt aliq̃ pſona ſaluet̃ niſi infra vnitatẽ eccleſie:iõ regine ꝛ cõcubine filĳ vl' adoleſcẽtule ꝛ oẽs qui ſunt in eccleſia cuiuſlibet ſtatus cuiuſcũq; ↄditionis exiſtant in tãtũ ſaluant̃ inq̃tũ laudãt ꝛ approbãt ꝛ btiſſimã p̃dicant vnã catholicã eccleſiã fide ꝛ charitate vnitã:ꝛ iõ licet diuerſi ſtatꝰ ſint:vna tñ eſt eccl'ia in q̃ oẽs iſti ſtatꝰ ſaluant̃.hoc eſt ḡ qđ ait⌊filĳ vel adoleſcentule viderũt eã.⌋i.viderũt eccl'iam fide ꝛ charitate vnitã.⌊ꝛ btiſſimã p̃dicauerũt eã.⌋ approbando huiꝰ vnitatẽ:ſic ẽt⌊regine ꝛ concubine laudauerũt eã⌋i. vnitatẽ eius.per filias autem ꝛ concubinas ꝛ reginas ⌊intelliguntur diuerſi ſtatus eccleſie requiren=

Colũba ſig̃t eccl'iã q̃ ẽ tñ vna.lxiĳ.di. legitimꝰ.iiĳ di.xxvĳ.q.i. ar.i.q̃ſtiũcula.iĳ.

Eccl'ia oĩ errore caret.x xĳ.q.i.ar.iĳ. p̃ma di.xiĳ. q.i.ar.i.

Oĩa opa noſtra ad celeſtẽ hierl'z dirigẽ debemꝰ.

Prima ĳ.q. xci.ar.iĳ.ꝛ. iiĳ.

Nullꝰ ſaluatur extra ecclĩam chriſti xxiĳ:q.i.alienꝰ q̃cunq;

tes diuerſitatem perſonarum vt, ſupius fuit expoſi tum.¶ Deinde cum dicit.

**Que eſt iſta q̄ ꝓgreditur q̄ſi auroꝛa cõſurgens: pulchꝛa vt luna electa vt ſol/terribilis vt caſtroꝛum acies oꝛdinata.**

Hic finit ſtatuꝫ eccleſie moderne.

¶ Finit tractatū eccl'ie moderne in laude ei⁹ dicens [q̄ eſt iſta q̄ pꝛogreditur vt auroꝛa cõſurgēs]. Nā eccleſia p̄mitiua.[aſcendebat p̄ deſertū vt virgula fumi]: ꝓpter ꝑſecutionē tyrānoꝝ. eccl'ia vo moderna pꝛogreditur[vt auroꝛa cõſurgens]: q2 ceſſauit ꝑſecutio ⁊ appꝛopiquauit dies: ⁊ hec eccleſia [eſt pulchꝛa vt luna]. ꝓpter fidē: q2 fide cognoſcimus videmus quaſi ī lumine lune: q2 ea nō clare appꝛehēdim⁹ eſt[electa vt ſol]. rōne ſpei ſm̄ quā eleuat ad deſideriū celeſtis hieruſalē: q̄ rōne claritatis pōt dici ſol. Eſt terribilis vt oꝛdīata acies caſtroꝛū ꝓpt charitatē quā hn̄tes terremus diabolum: q2 vnitatē ⁊ pacē tenemus in terris ⁊ deo humiliter ſubiecti ſumus quod ipſe renuit tenere in celis.

Spes eleuat nos ad celum.

Per charitatem tremus diabolum.

Lectio. ij.

**DEſcēdi ī hoꝛtū nucū vt viderē poma cõualliū: ⁊ inſpicerē ſi floruiſſet vinea: ⁊ germinaſſent mala punica.**

Hic incipit de. iij. ſtatu eccleſie tractare.

¶ Ut dictuꝫ fuit ſupius tot⁹ iſte liber diuiditur in partes tres ſm̄ tres ſtatus eccleſie. executis duabus partibus reſtat exequi de tertio ſtatu vt de ſtatu vltime eccleſie. Et q2 ī pꝛimo ſtatu fracti fuerūt rami: q2 iudei coīter deſeruerunt chꝛiſtū. In ſcdo ſtatu vt in moderna eccl'ia plenitudo gētiū. ſed in tertio ſtatu vt in vltimis ſeculis omnis iſrael ſaluus erit vt ſuperius tactū eſt. Determinare ergo

Quō iudei deſeruerūt Chꝛiſtum.

de vltimo ſtatu eccleſie ē determinare de cōuerſiōe iudeoꝛū; vel ſinagoge. ¶ Diuiditur autē hec pars in partes duas. quia pmo determinatur de ɔuerſione ſynagoge. ſcdo inuitatur eccleſia vt curaʒ hēant de ſynagoga iā cōuerſa ibi[ſub arboꝛe malo.] Pꝛima pars diuiditur in duas. Nam ſicut determiabatur de ſtatu eccleſie pꝛimitie ꝙ pmo deſcribebatur ſtatus eius: ⁊ poſtea finiebatur tractat⁹ ille i laude eius cum dicebatur[que eſt iſta que aſcendit per deſertuʒ.] Et ſimilr̄ cum tractabat̄ de eccleſia moderna. pmo deſcribebat̄ ſtat⁹ eius: ⁊ poſtea terminabat̄ in ei⁹ laude vbi dictū eſt[que eſt iſta que progredit̄ q̄ſi auroꝛa.] Sic pmo mō deſcribitur conuerſio ſynagoge. ſcdo terminatur iſte tractatus de conuerſione ipſius in laude; eius ibi[que eſt iſta q̄ deſcēdit de deſerto.] Pꝛima diuiditur in tres partes. quia pꝛimo chꝛiſtus ad cognoſcendam ſuam incarnationē; ſynagogā excitat. ſcdo ſynagoga excitata per xp̄m ꝓ ignoꝛātiaʒ ſe excuſat ibi[ Neſciuit anima mea.] tertio xp̄s ſynagogam ignoꝛantiā cognoſcētem ad miſericoꝛdiam reuocat.[Reuertere reuertere.]

In fine mūdi oēs iudei ɔuertēt ad fideʒ

Diuiſio text⁹.

¶ Circa pꝛimum notādum ꝙ ſicut terminato ſtatu eccleſie pꝛimitiue incipiebatur ſtatus moderne eccleſie a quiete cum dicebatur[En lectuluʒ ſalomonis]vt daretur itelligi ꝙ iam ceſſauerat perſecutio Sic modo cum determinatur de conuerſione iudeoꝛum: incipitur tractatus a deſcenſu cum dicitur.[deſcendi in hoꝛtum meum.] quia ſpeciali mō xp̄s deſcendit pp iudeos iuxta illud. Non ſū miſſus niſi ad oues ⁊c. Cōtinuet̄ ſic. O ſynagoga tu totiēs petiſti vt deſcēderē ⁊ ſaluarē te. Certe ego[ deſcēdi in hoꝛtū meū.]i. in eccliaʒ meā. vel ēt i te que eras hoꝛus meus aſſumendo carnem. Et hoc feci vt oculo

ſ.pte. q. xx. arti.i.

Matth.xv.

Xp̄s icarnat⁹ ē ſpaliter pp iudeos.

Hoꝛtus ſigt eccliam vel aiam.

miſericordie viderē.[poma cōualliū].i.ſtatū actiuorū qui dicunt poma cōualliū q2 ſūt infimo ſtatu.Et inſpicerem oculo pietatis.[ſi floruiſſet vinea]. i. iſti floruiſſent contemplatiui q̄ dicunt flores vinee pp odorem bonarū orōnum:ꝛ[viderem ſi germinaſſēt mala punica].i.prelati qui dicuntur mala punica: q2 vtraq3 vitam habere debēt cōtēplatiuā ꝛ actiuā. Ideo deſignātur per mala punica que interius hn̄t grana rubea deſignantia feruorē vite contemplatiue.Exterius vero hn̄t corticem aſperū deſignantez turbationem vite actiue.Sic ergo deſcendit vt oēz ſtatū inſpicerē ꝛ te ſcḋm ſtatū oīm adunarē ni prebuiſſes obicem. ¶ Deinde cum dicit.

Prelati debēt hēre actiuam ꝛ cōtemplatiuā vitam.

**¶ Neſciui.aīa mea cōturbauit me/ pp q̄drigas aminadab.**

¶ Synagoga per ignorantiā ſe excuſat.Et cōtinuatur ſic.Tu dn̄e mi ſaluator meus dicis te deſcēdiſſe et carnem aſſumpſiſſe vt me iuuares.[Neſciui].i. ignoraui ꝙ tu eēs ille qui vēturus erat.nunq̄ eniz te crucifixiſſē ſi te deū glīe crediidiſſez:cā aūt q2 excecata fui:extitit.q2[aīa mea].i.annimalitas ꝛ ſenſualitas mea ſiue plebs mea.[cōturbauit me] nō aſſentiendo monitionibus tuis. Et hoc[pp q̄drigas aminadab].i.pp ſcribas ꝛ phariſeos pſuadētes plebi vt non crederem tibi ſ3 te crucifigerem . Scribe eni ꝛ phariſei dicebantur quadrige:q2 populuz portabant et ducebant.Et hec quadrige aminadab qḋ interpretatur populus meus ſpontaneus: q2 ſ3 voluntatem eorum populum ducebant.¶ Deinde cuz dicit.

Synagoga ſe excuſat. Judei non cognouerūt pfecte chriſtum fuiſſe deum. iij.parte.q.xlvij.ar.v. Scribe et phariſei pſuaſerūt plebi pop9 xp3 crucifigere q̄ in eū credere.

**¶ Reuertere reuertere ſunamitis/reuertere reuertere vt intueamur te.**

¶ Chriſtus synagogã ad ſe reuocat: ꝛ duo facit: qꝛ primo ponit hui⁹ reuocatio. 2. ſubiungit reuocationis rõ. ibi [q̃d videbis i ſunamite]. Cõtinuatur ſic: exquo tu ſynagoga vel ſunamitis captiuitatẽ miſerie ꝛ cecitatis tue recognoſcis ꝛ vides aĩalitatẽ tuã. [Reuertere] relinquendo cecitatẽ intellectus. [Reuertere ſunamitis] relinquendo aĩalitatẽ ꝛ prauitatẽ affectus. [Reuertere] adherendo veritati: intendendo bonitati: ꝛ hoc [vt intueamur te]. oculo miſericordie miſerendo tui. ¶ Deinde cum dicit. — Chriſtus ad ſe ſynagogã reuocat.

Capi. vij. Lectio. I.

Quid videbis in ſunamite / niſi choros caſtrorum?

Aſſignat huius conuerſionis rõnẽ: ꝛ intendit talem rõnem. Qui libet dꝫ cõuerti ad illum a quo hꝫ totum bonum ſuũ ꝛ totam pulchritudinẽ ſuã: ſꝫ p̃miſſuꝫ ẽ ꝙ tu ſynagoga a me chriſto debes habere tatã pulchritudinẽ tuaꝫ. ergo ad xp̃ꝫ cõuerti debes. In hac rõne ſic procedit. qꝛ narratur ſynagoge pulchritudo p̃uiſa a deo. 2. oſtendit ꝙ hui⁹ pulchritudinẽ dꝫ cõſequi ſynagoga per chriſtũ ibi. [dixi aſcendam in palmã]. 3. ſynagoga his dictis aſſentit ibi. [dignuꝫ dilecto meo]. 4. ad chriſtum ſe conuertit ibi. [ego dilecto meo]. Circa primum duo facit: qꝛ p̃io narrat pulchritudineꝫ eccleſie ſynagoge in ſpẽali ꝛ diffuſe. 2. repetit ei⁹ pulchritudinẽ i generali ꝛ ſuccincte ibi [q̃ pulchra]. In narrando autem pulchritudinẽ ſynagoge in ſpeciali oſtendit ipſam pulcherrimaꝫ quantum ad omnia ſua. Naꝫ ſicut pulchritudo anime conſiſtit in perfectione virtutum et donorum — Rõ quare ſynagoga dꝫ conuerti ad xp̃m qꝛ oĩa ab ipſo hẽt. — Pulchritudo aĩe cõſiſtit in virtutum perfectione

que ornāt ꝯcupiſcibilē ꝛ iraſcibilē ītellectū practicū ſpeculatiuū ꝛ volūtatē. Sic ſynagoge talis pulchritudo ꝑuiſa erat. quā debebat ꝯſequi ꝑ xp̄z. Et qꝛ hi⁹ ꝑfectiões quedā reſpiciūt potētias alligatas organo: quedam nō alligatas. ideo pars determinatur: de huius pulchritudine diuiditur in duas ꝑtes. qꝛ p̄mo determinat de pulchritudine dicta per comparationē ad perfectiones potentiarum organo alligataꝝ. ſecundo per comparationem ad potētias organo nō alligatas ibi [duo vbera tua.] Potentie autē alligate ſut due. ſ. iraſcibilis ꝛ concupiſcibilis. Primo ergo ait de pulchritudine prout reſpicit iraſcibilem. ſecundo vt reſpicit concupiſcibilem. ibi [iūctura femorum tuorum.] Iraſcibilis aūt potētie ꝑfectio ſiue pulcritudo eſt fortitudo [ſc̄m quā reſiſtimus aduerſariīs ꝛ aggredimur eos. Primo ergo determinat de fortitudine ſeu de perfectione iraſcibilis: inquantum aduerſario reſiſtimus. ſc̄do inquantum ipſum inuadimus ꝛ victoriam obtinemus ibi [q̄ pulchri ſunt.] Continuatur ſic. Synagoga nō eſt ſunamitis. i. captiua captiuitate miſerie: Sed ſi conſideremus eam ſecundum pulchritudinē a deo ſibi preuiſam: ſic eſt tota pulchra. Nam pulchra eſt quantum ad iraſcibilem: inquantum preuiſa eſt ei perfectio iraſcibilis ꝑ quam poſſit aduerſarīs reſiſtē. iō ait. [q̄d videbis in ſunamite.] ꝑꝑ rōnē tactā. [niſi choros caſtroꝝ.] i. munitiões fortes per q̄s poteſt reſiſtē aduerſarīs. q. d. nichil debile.

¶ Deinde cum dicit.

¶ Quam pulchri ſunt greſſus tui in calciamentis filia principis.

¶ Oñdit eā poſſe aduerſariū iuadē ꝛ fugare Et ꝯti

Dona ſpiritus ſancti ornāt aīam. ij. ij. q. viij. ar. viij.

Virtutes quedā reſpiciūt potētias alligatas organo corporali ꝛ quedam non.

Iraſcibilis ꝛ concupiſcibilis ſunt alligate organo corꝑali.

Fortitudo eſt potētie iraſcibilis pulchritudo. i. ij. q. lxi. a r. ſc̄do

Per fortitu inē reſiſtim⁹ inimicos.

nuat ſic. Nõ ſolũ ꝓuiſũ eſt ꝙ tu ſynagoga poſſis ad uerſarijs reſiſtere: ſ3 ẽt ꝙ poſſis ipſos inuadere ꝛ ſu pare. ideo [o filia ꝑncipis]. i. o ſynagoga que preuiſa es eſſe filia mea que ſũ princeps regũ terre. [ꝙ pul chri ſunt greſſus tui]. i. ꝙ pulchri ſũt ꝓceſſus ꝛ opa tiones tue ſm q̃s aduerſariũ aggrederis ꝛ inuadis nõ ſunt nude ſ3 ſũt ordiate ꝛ calciate. i. iformate cha ritate: qꝛ totum corpus nr̃3 ꝛ oia nr̃a veſtit ꝛ ornat. inquantũ eſt forma ꝛ perfectio oiu3 virtutũ ꝛ oium opationũ nr̃arum: ꝛ quelibet opatio ſumit pfectio nẽ a charitate. Et ideo ꝓut opationes nr̃e dicunt greſ ſus calciat eas charitas. ꝓut vero ſunt operatiões manuũ: charitas eas cirotecat vt liceat ſm meta phoram ſic loqui. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Juncture femorꝝ tuorꝝ ſicut monilia q̃ fabricata ſunt manu artificis.**

¶ Determinat de pulchritudine ei⁹ vt reſpicit cõcu piſcibilem. Circa concupiſcibilem autem contingit tripl'r peccare. Nam quidam ſunt molles: quidam incontinentes: quidam intemperati. Molles ſunt illi q̃ modica tentatione vincunt. Incontinentes ſũt illi q̃ modica tẽtatione vincunt ſ3 multis tentatioĩ bus ſtimulati cadũt: vñ molles neſciũt pugnã quaſi nõ pugnauerũt qd ipm nomen deſignat. Incõtinen tes aũt pugnã experiunt: ſ3 pugna deuicti ſe non cõ tinent. Nã ſi nullã pugnã experirent nõ eẽnt incon tinentes. tñ non eſſet cum quo certarent. Intẽpera ti autem ſunt illi qui iam acquiſierunt hitum incli nantẽ ad venerea: ideo talibus eſt delectabile male agere ꝛ peccant ex electiõe. vnde letant cũ malefece rint ꝛ exultãt in rebus peſſimis. hec aũt oia patere pñt ex. 7. ethicorũ. Et qꝛ totiens multiplicatur vnũ

Apoca. i.

Charitas ẽ oim virtutũ forma. ij. ij. q. xxi. ar. viij.

Quelib3 o peratio ſu mit perfecti onem a cha ritate:

Circa cõcu piſcibilẽ tria genera ho minum pec cant.

Primi ſunt molles ij. ij. q. cxxxviij. ar. i.

Scdi incon tinentes. ſup. q. lxxvij ar. ij.

Tertij ſunt itẽperati. ſup q. lxx. ar. iiij.

Prouerbio rum. ij.

In mltis ca pitulis.

ij. ethicorũ. ca. i.

Circa cõcu piſcibilẽ ꝯti git tripľr̃ beneagẽ. — oppoſitoꝝ quotiẽs multiplicať ⁊ reliquū :ſicut cõ tingit tripľr circa ꝯcupiſcibilem errare.ita cõtingit tripliciť bñfacere. Nã quidam hoĩes ſũt pſeuerã

Qudaꝫ ſũt pſeuerãtes i.ij.q.cxxxv ij.ar.ij — tes:qu idã cõtinẽtes:quidã tẽperãti. Perſeu erante aũt ſũt illi q̃ nõ tẽtanť:nec cadũt.vñ ſũt ꝯrij molli b⁹:q̃ ſine tẽtatiõib⁹ cadũt. Cõtinẽtes ſunt illi q̃mo leſtati ꝑſiſtũt nec cadunt hi ſũt ꝯrij incõtinentibus

Quidã cõti nẽtes ſupra q.xv.arti. i.⁊ vij.ethi. c.ij. — Tempati autẽ ſunt quibus delectabile eſt bñface re.habẽt enim appetituꝫ caſtificatũ ⁊ ſunt ꝑfecti ꝑ habituꝫ inclinãtẽ ad bonũ.In narrãdo aũt pľchri tudinẽ ⁊ ꝑfectionẽ ſynagoge preuiſã a deo ex ꝑte cõ cupiſcibilis tria facit. qꝛ pᵐo narrat vt reſpicit tẽ ꝑãtiã.ſcdo vt reſpicit cõtinẽtiã.ibi[ vmbilicus tu⁹] te rtio vt reſpicit pſeuerãtiaꝫ.ibi[vẽter tuus.] Cõ tinuať ſic. O ſynagoga nõ ſolũ ẽ tibi pľchritudo q̃tũ ad iraſcibileẽſꝫẽt q̃tũad ꝯcupiſcibilẽ :qꝛ ſm ꝓuiſi onẽ diuinã.[iũctura feminũ tuoꝝ ẽ ſicut monilia.]q. ſunt clauſa feĩa tua:⁊ nullo mõ apta. Et hec[ mo nil ia ſũt fabricata mãu artificis.]i.manu mea q̃ ſũ ille faber ⁊ artifex q̃ fabricat⁹ ſuꝫ auroꝛã ⁊ſolẽ. Cũ ergo ſm actus venereos aperiãť femoꝛa mulieris oſtẽdit ſynagoge ꝓuiſã perfectã caſtitatẽ cũdicitur

Monilia q̃ ſint. — femoꝛa ſua eẽ ſicut monilia que ſũt oꝛnamẽta q̃b⁹ diuiſa claudunť. Et quia ꝑfecta caſtitas diſignatur per tempantiaꝫ per ea que dicta ſunt. Notandũ aũt

Hoc femur ẽ viroꝝ ſꝫ hoc femininũ ẽ mulierum. — ꝙ dicit. Junctura feminũ ꝙ hoc femur femoꝛis eſt viroꝝ. ſꝫ hoc feminũ femini ẽ mulierũ qꝛ ſinagoga i duit pſonã mulibꝛẽ:vt pſonã ſpõſe iõ diẽ. Junctura

Monile ẽ fi bula quam mlieres ad pectus poꝛ tãt. — feminũ ⁊ nõ femoꝝ. Jterũ notãdũ ꝙ a it ſic monilia Monile aũt ẽ fibula quã mulieres poꝛtãt ad pect⁹ et claudunt veſtimenta ante pectus:in quo datur i telligi ꝙ caſtitas a qua commendatur ſynagoga nõ ſolum neſcit apertionem carnis : ſed etiam neſcit di

uiſionem cordis. Nam perfecta caſtitas requirit i[n]tegritatem carnis et mentis. Iterum notandum q[uod] huius monilia [ſunt fabricata manu artificis.] id eſt manu dei: quia temperantia a qua laudatur non e[st] acquiſita ſ[ed] infuſa. ¶ Deinde cum dicit.

Caſtitas req[ui]rit integritatē car[n]is et mētis.

**¶ Umbilicus tuus crater tornatilis: nunq[uam] īdigens poculis.**

¶ Commendat eā a cōtinētia. Umbilicus enim eſt illud vbi viget luxuria i[n] mulierib[us]: ſicut dicit Gregorius q[uod] luxuria viris ē i[n] lumbis. Feminis aūt i[n] vmbilico. hic vmbilicus ſynagoge ſ[ecundu]m preuiſionē diuinā eſt [crater tornatilis.] p[ro]pter rectā voluntatē. [nunq[uam] indigens poculis.] i[d est]. nūq[uam] carēs poculis doctrine ſacre p[ro]pter intellectus perſpicacitatē. Incōtinens eni[m] propter incōtinētiā duo mala c[on]trahit. P[ri]mo i[n] malitiā i[n] affectu. vñ nō ē [crat[er] tornatilis] q[ui]a nō eſt agilis ad bonā op[er]ationem vel crat[er] ornatilis q[ui]a nō habet rectā intentionē: cum nō agat p[ro]p[ter] eternā vitā que p[er] craterē tornatilē ſignificat[ur] in q[ua] ratione rotūditatis nō ē p[ri]ncipiū nec finis. Cōtrahit ēt cecitatē intellectus. Nā p[ro]p[ter] paſſiōes obcecatus nō obſeruat leges bonas nec documēta doctrine ſacre. ¶ Deinde cum dicit.

In morali[bus] li. xxxij.

Incōtinēs duo mala c[on]trahit. i. malitiam i[n] affectu.

cecitatē q[uoque] i[n] intellectu.

**¶ Uenter tuus ſicut aceruus tritici vallatus lilijs.**

¶ Commendat eam a perſeuerantia. Uenter eſt p[ar]s mollior mulieris. ſed ſecundum preuiſionē diuinā Uenter ſynagoge carebit mollitie et habebit vi[m] perſiſtentis et ſuſtētātis. vnde ſecundū talem preuiſionem venter ſynagoge erit [aceruus tritici.] tritico enim alij roborantur et ſuſtentantur. In quo datur intelligi q[uod] ſecundum preuiſionem diuinam ſynago

In fine mū di oēs iudei conuerten tur ad xp̄m. Ad Ro.xi. Iſaie.iiij.

ga debet adipiſci tantam perſeuerantiam vel tan tā pſiſtentiā q̄ nō ſolū ipſa non cadet ſed ēt alios ſu ſtētabit ne cadāt. Q̄ ad lr̄as ſic erit in finibus ſecu lorū qñ iſrael vl̄iter conuerteē ad xp̄m q̄ multi tūc erūt firmiores in fide ꝛ morib⁹. Et hic[venter tuus erit vallatus liliis].pp mūditiā q̄ per pſeuerātiam oppoſitam mollicie vitatur carnis ſpurcitia. ¶ De inde cum dicit. Lectio.ij.

Duo vbera tua ſicut duo hinuli ge melli capree.

¶ Poſtq̄ narrata ē pulchritudo quā de⁹ preuidit ſynagoge quātū ad potētias or gano alligatas. Hic in pte iſta narratur pulchritu do preuiſa ei quantum ad potentias organo nō al ligatas. Hee autem potentie ſunt due.ſ.intellectus et affectus. ꝛ intellectus diuiditur in ſpeculatiuum et practicū. Tria ḡ facit. q̄.i.narrat pulchritudinē vt reſpicit inrellectū ſpeculatiuū.2.vt reſpicit intel lectū practicū ibi.[oculi tui].3.vt reſpicit appetitū ītellectiuū ibi.[caput meū]. Prima diuidiē i duas: q̄ in itellectu ſpeculatiuo ſūt ſcia ꝛ fides. Prio er go narrat pulchritudinē vt reſpicit ſciā ꝛ doctrinā 2.vt reſpicit fidē ibi[collū tuū] legiē ſic lr̄a ſ᷒ ꝑui ſionē diuinā.[duo vbera tua].i.ſcia ꝛ doctrina que dicuntur duo vbera pp duo teſtamenta continentia quaſi vbera lac.i.dulcedinem doctrine. Hec autem vbera vel eius ſcia ꝛ doctrina ſunt.[ſicut duo hin nulli capree gemelli].hinnuli enim ſunt agiles ꝛ ca pree acute vident et deſignāt doctrinam ſacrā ſ᷒m quā ꝛ de facili inuenimus quid ſit verū ꝛ videmus acute ꝛ ſubtiliter iudicamus ipſam veritatē. ꝛ [ſ. duo hinnuli capree].dicūtur duo capree pp duplicē

ꝯtra genti c.lxxix. Potentie nō alligate or gano corpa li ſūt intelle ct⁹ ꝛ volun tas. i.parte.q. lxxix.ar.xi

ſenſũ lrālē̄ myſticū. et ſūt gemelli. q2 hi duo ſenſus ſemper ſeſe vident ꝛ cōcomittant cū in q̄libet pte doctrine ſacre hi duo ſenſus aliqualiter aſſignari poſſint. ¶ Deinde cum dicit.

**Collum tuum ſicut turris eburnea.**

¶ Narrat pulchritudinē ſibi p̄uiſā ex parte fidei dicēs. collū tuū. i. fides p̄uiſa tibi que dicit collū q2 per eā debes vniri capiti michi. ſicut per collum caput vnit corpori. Hoc autē collū ſiue fides eſt ſicut turris ratiōe defenſionis. Nā lꝫ fides nō poſſit probari: poteſt tñ defendi. ꝛ hec turris eſt eburnea. i. clara et ſolida nō hñs admixtionē erroris. ¶ Deinde cum dicit.

Per collū ſignificat fides.

Fides non pōt pbari ſꝫ defendi. i. pte. q. i. ar. viij.

**Oculi tui ſicut piſcine ī eſebo que ſūt ī porta filie multitudinis.**

¶ Cōmēdat ipſā q̄tū ad itellectū practicū. Ad itellectū vo practicū q̄tū ad p̄ñs duo ptinē videt. Primū ē diiudicare. Nā ꝛ prudētia q̄ ēt bonoꝝ moꝝ videt eē idicatiua ꝛ p̄ceptiua eſt vt in ſbiecto in itellectu practico. ſꝫ q ptinet ad hūc itellectū practicū eſt diſcernē ſpūs ꝛ potiſſime ꝓut p hiꝰ ſuggerunt nobis ꝯria bonoꝝ moꝝ: q2 non debemꝰ oī ſpūi credē ſꝫ probare ſpūs an ex deo ſint. Duo ḡ facit pmo eā cōmēdat q̄tū ad doctrinā moꝝ. ſcdo q̄tū ad diſcretionē ſpirituū ibi naſus tuus. dicē ḡ. oculi tui. cogitationes per q̄s iudicas mores bonos a malis ſūt. ſicut piſcine ī eſebon. Eſebon eni dicit fuiſſe quedam ciuitas Seon regis vltra iordanē quam ceperūt filij iſrael in cuius parte erāt piſcine: quibus potabat multitudo populi. Talis eſt doctrina moꝝ in eccleſia: quia eam multitudo populi ideſt om̄es chriſtiani veri potant et ad quā inuitantur omnes.

Prudentia hꝫ iudicar.

i. Joannis quarto

Quid ſit eſebon.

Ueri chriſtiani bibūt d eccleſie doctrina.

Joānis.7.Siquis ſitit veniat ad me ꝛ bibat.ꝛ Iſa. 55.Oēs ſitientes venite ad aquas: vn̄ ſubditur ꝙ [hee piſcine ſūt in poꝛta filie multitudinis].i. i poꝛta plene multitudinis. Filius eī vel filia in ſcriptura ſacra aliqñ plenitudinem ſignificat: Juxta illud. Iſa.5. Uinea fact a eſt dilecto in coꝛnu filio olei.i. in coꝛnu abundanti ꝛ pleno olei:ꝛ ēt ipm̄ vſitatum eloquiū h̄ēt hoc.dꝛ enim aliqs filius denarioꝛum ſi denariȷ̄s abundat.¶ Deinde cum dicit.

Filius vel filia plenitudinē aliqñ ſignificat.

## Naſus tuus ſicut turris libani/ q̄ reſpicit contra damaſcum.

¶ Cōmendat eā a diſcretiōe ſpirituū dicēs.[naſus tuus].i.diſcretio tua per quaꝫ diſcernis bonos ſp̄s a malis.Eſt [ſicut turris libani].i.turris clara non deturpata deceptione diaboli:ꝛ hec turris [reſpicit contra damaſcum].i.contra diabolum. Damaſcus eniꝫ in teroꝛe tatur potus ſanguinis ꝛ ſignificat diabolum q̄ ſitiens ſanguinē noſtrum tanꝙ leo rugiēs circuit querens quē deuoꝛet.i.Petri vltimo.¶ Deīde cum dicit.

Damaſcus diabolū ſignificat.

## Caput tuum vt carmelus

¶ Cōmendat eā quantū ad appetitum intellectiuū. in quo duo cōſiderare poſſum⁹.ſ.potētiā ꝛ actū.dupliciter ḡ cōmendat eā pꝛimo quātū ad ipſā voluntatē.ſcd̄o quantū ad act⁹ eius ibi:[ꝛ come capitis] Dicit ergo [caput tuū].i.voluntas que pōt dici caput vt ſuperius oſtenſū eſt.Eſt ſicut [carmelus] qui eſt mons altus:qꝛ non tendit in terrena ſed in celeſtia.Carmelus enim interpꝛetatur ſcientia circunciſionis:qꝛ debemus aſſuefacere nos ad hūdū appetitū circūciſum a terrenis.¶ Deinde cum dicit.

In intellectu ſūt duo ſ.potentia ꝛ actus.

Circūcidere debem⁹ appetitū a terrenis.

¶ Et come capitis tui ſicut purpura regis iuncta canalibus.

¶ Cõmendat eã ab actibus ipſius voluntatis dicens[Come capitis tui].i. actus ꝛ affectiones tue que radicantur in volũtate cui cõpetit nomen capitis vt dictum eſt. Hee affectiones ſunt[ſicut purpura regis iuncta canalibus].qꝛ ſemper ſũt cõiuncte paſſionibus chꝛiſti. Purpura enim tingitur de ſanguine piſcis:qꝛ cõche maris vt dictum eſt ſuperius: et gloſa tangit:ferro circunciſe lachꝛymas purpurei coloꝛis emittũt. Et hec purpura põt ſignificare carnẽ xpi que fuit rubꝛicata ſanguine eius. Et foꝛte ad lram quando purpura tingit ponit in canalibus per que deriuatur ſanguis ille ad ipſam purpuram ꝓpter hoc q̃diu purpura iuncta eſt canalibus non eſt veriſimile ꝙ colorẽ poſſit amittere: cum per talem coniunctionem illum colorẽ acq̃rat. Debent ergo affectiones noſtre eẽ ſicut purpura regis:propter memoꝛiam paſſionis chꝛiſti. Et debent eſſe iũcte canalibus:qꝛ illã rubꝛicationem ꝛ pulchꝛitudinem debent adipiſci. Iterum notandum quã acquirunt ex memoꝛia paſſionis chꝛiſti nunq̃ debẽt amittere. ¶ Deinde cum dicit. — Purpura ſignificat carnem chꝛiſti.

¶ Quã pulchꝛa es ꝛ q̃z decoꝛa chariſſima in delitijs.

¶ Repetit in generali ꝛ ſuccinte que in ſpeciali tetigerat. Omnis enim pulchꝛitudo aſſignata ad tria poteſt reduci.qꝛ vel pertinet ad contemplationem: vel actionem:vel inſtructionem. Tria ego facit:qꝛ primo cõmendat eam quantum ad vitam contemplatiuam. Secundo quantum ad actiuam ibi[Statura tua]. Tertio quantum ad inſtructionem et — Oĩs pulchꝛitudo ad tria põt reduci Ad cõtẽplationem. Ad actiões Ad inſtructionem.

doctrinam ibi[vbera tua.]Dicit ergo tu ſynagoga ſm prcuiſiones meam chariſſia in delicijs:in dulcedine cõtemplatiõis[q pulchra es.]exterius.[& decora.]interius.vel[q pulchra es.]quãtũad potẽtias organo alligatas.[& q decora.]quãtũ ad nõ alligatas.¶Deinde cum dicit.

¶Statura tua aſſimilata eſt palme.

¶Commendat eam quantum ad vitam actiuam dicens.[ſtatura tua.]i.vita actiua ſecundum quam ſtas et non inclinaris ad illicita.[aſſimilata eſt palme.]i.certamini. quia talis vita ſemper videt eſſe in bello.ideſt i motu.vnde deſignatur per martham que ſollicia erat et turbabatur circa pluria. Luce xxviij

¶Deinde cum dicit.

¶Et vbera tua botris.

¶Commendat eam quantum ad doctrinam vel q tum ad inſtructionem dicens[et vbera tua.]i.doctrina tua ſupple ſunt aſſimilata[botris]quia ſicut in botris eſt vinum in promptu: ſic doctria tua habet in promptu vt proferat pocula ſcripturarum.

¶Deinde cum dicit.

¶Dixi aſcendã in palmã/& apprehẽdã fructus eius.Et erũt vbera tua ſicut botri vinee:& odor oris tui ſicut odor malorũ/guttur tuum ſicut vinum optimum.

Per xp̃m pulchritudo adipiſcitur. ¶Sequit illa ps in qua poſtq narrauit pulchritudinẽ puiſam ſynagoge:oſtẽdit q per xp̃m debet illam pulchritudinẽ adipiſci.¶Iterũ notãdũ q pulchritudo aſſignata & narrata de ſinagoga nõ eſt itelligẽda ſm actualẽ exiſtẽtiã cũ illa xba ſint ad ipſã ſynagogã nõdũplene ɔuerſã:ſed intelligẽda ſm puiſio

nem diuinam.i. ꝙ preuiſum eſt ei a deo ꝙ ipſa p chri
ſtum debet habere talem pulchritudinem: ⁊ ideo de
bet ad ipſum conuerti. Continuatur ſic. O ſynago
ga preuiſa eſt tibi pulchritudo predicta: ſed eam de
bes adipiſci per me. Nā ego [ dixi aſcēdā in palmā ]
i. in crucem que dicitur palma rōne victorie. Uel ad
lrām vt gloſa videtur tangere. Crux dicitur palma:
qꝛ pars eius fuit de palma. [ ⁊ apprehendam fructꝰ
eius ]. i. fructus crucis. Et exponit qui ſunt huius
fructus dicens. [ et erunt vbera tua ſicut botri vi
nee ]. i. vnus fructus erit ꝙ vbera tua. i. doctrina tua
erit botri vinee. Et hoc propter pulchritudinē: quā
deus preuidit ſynagoge ex inſtructiōe vel doctrina:
et erit fructus crucis ex aſcenſu meo in crucē odo
ris. vnde ſequitur [ ſicut odor malorū. ] propter bo
nitatem fame que reſpicit conuerſationem ⁊ vitam
actiuam. ⁊ etiam propter aſcenſum in crucem. [ gut
tur tuum ]. i. dulcedo contemplationis tue erit. [ ſi
cut vinum optimum ]. propter copiā ſpiritualis le
titie. Ex quo apperet maxime ꝙ per aſcendentē chri
ſtum in cruce ſynagoga debet adipiſci pulchritudi
nem quantum ad doctrinam ⁊ quantū ad vitā acti
uam ⁊ quantū ad contēplatiuam ⁊ qꝛ tota pulchri
tudo ſibi preuiſa reſpicit aliqđ dictorum trium: cla
re patet qđ cōcludere dicebamus ꝙ ſynagoga totā
pulchritudinē ſibi preuiſam a deo adipiſci debet p
chriſtum. ¶ Deinde cum dicit.

Palma ſigt crucē. Pars crucis xp̄i fuit de palma.

Fructꝰ crucis chriſti.

Uinū ſigt cōtēplationē. Aſcenſus xp̄i in crucē fuit acq̄ſito pulchritudinis ſynagoge.

## Dignū dilecto meo ad potādū: labijſq̄ et dentibus illius ad ruminandum.

¶ Ponit̄ cōfeſſio ſynagoge ſꝫ quā cōſētit pulchritu
dinē p̄dictā debere adipiſci p chriſtū. Et cōtinuatur
ſic. Tu dn̄e ieſu xp̄e dicis ꝙ per paſſionem tuā ⁊ per

Hic ponitur cōfeſſio ſynagoge.

Qm ſi ſignificat xpi paſſionem.

aſcenſũ i crucem debeo conſequi dictam pulchritudinẽ. confiteor ꝙ vinũ illud. i. paſſio illa per quam debeo conſequi pdicta eſt congruũ ⁊ cõpetens. [dignũ.] i. eſt congruũ ⁊ competẽs. [dilecto meo adpotandũ.] q2 nullius alterius paſſio eſſet ſufficiens ad impetrandã michi tantã pulchritudinẽ niſi paſſio tua ⁊ paſſio membrorũ tuorũ: inq̄tum paſſio illorũ agit in virtute paſſionis tue. iõ addidit ꝙ huius vinũ eſt dignũ. [ad ruminandũ labijs et dentibus illius.] i. labijs ⁊ dentibus chriſti: q2 per paſſionẽ mẽbrorũ chriſti eccleſia adepta eſt multã pulchritudinẽ: que pulchritudo extendit ſe vſq̄ ad ſynagogam

Synagoga in fine mũdi ad xpm ꝯuertetur. Paſſio xpi dr potus. Chriſt9 paſſionẽ potauit. ſ3 alijſã cti eã ruminauerunt.

qñ in fine temporum conuertetur ad chriſtum. Qꝫ autẽ paſſio chriſti poſſit dici potus. patet per id qđ dicitur Mathei. xxvi. Pater mi ſi nõ poteſt hic calix tranſire niſi bibã illum: fiat voluntas tua. ¶ Notandũ autẽ ꝙ chriſtus dr potaſſe paſſionem: ſed mẽbra chriſti. videlicet dẽtes ⁊ labia: vt apoſtoli ⁊ alij ſancti paſſionem chriſti ruminauerunt. Quia ſcđm rationẽ etiam ſuperiorem nõ adeo acceptabãt paſſionem vt chriſtus: propter qđ aliquo modo facili9 fuit chriſto pati q̄ alijs ſcis. Et ideo dicitur chriſt9 ſuã paſſionẽ potaſſe. Alij xo ſcti dicũt ruminaſſe vt videtur tangere gloſa. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Ego dilecto meo / ⁊ ad me cõuerſi o ci9.**

Hic ponit ꝯuerſio ſynagoge.

¶ Ponitur cõuerſio ſynagoge. ⁊ diuidit pars iſta i duas. Quia primo ſynagoga cognoſcens tantam pulchritudinẽ ſe debere adipiſci per xpm ſe conuertit ad ipſum. ſecundo ad hoc petit ſubuentionem ⁊ auxilium ibi [veni dilecte mi.] ¶ Notãdum autem ꝙ ad continuationem textus oportet partem illã ab illo loco [Quid videbis i ſunamite.] vſq̄ ad lo

cum illum[Dixi aſcendam.] exponere de pulchri-
tudine quam deus preuidit ſynagoge:et alia expo
nere(vt dictum eſt.)Sed exponendo dicta verba de
pulchritudine preuiſa ſynagoge vtrum debeat ex-
poni de pulchritudine quantū ad iraſcibilē et con-
cupiſcibilem(vt tangebatur.)vel quantum ad oīa
membra ſynagoge:vt per oculi intelligantur pre-
dicatores. per caput vero prelati. vel alio modo
dūmodo littera ſit aptata non variat continuatio-
nem.⁊ quod dictum eſt de expoſitione hui⁹ partis
intelligendum eſt de multis expoſitionib⁹ ſuperi⁹
aſſignatis.Nos autem ſm modū intelligentie no-
bis diuinitus datum adaptationes apertiores feci-
mus:⁊ aliquas factas recitauimus: vt nobis viſū
eſt ſm totalem lr̄e ſeriem expedire.Cōtinuatur au-
tem ſic littera.Ego ſynagoga video ꝙ non poſſum
conſeq̄ pulchritudinē michi a deo ꝓuiſā niſi ꝑ chri-
ſtū ideo[dilecto meo.]i.ad dilectū meū me cōuer-
to:⁊ rogo ꝙ ad me ſit ꝯuerſio ei⁹.

hic auctor ſe excuſat: q: lʒ multe ſint expoſitiões hui⁹ libri tn̄ aptiores hic ponit.

Lectio. iiij.

Veni dilecte mi egrediamur ī agrū
¶ Poſtꝙ ſynagoga ad xp̄m ſe ꝯuertit hic
ſuū auxiliū ⁊ ſbuētionē petit.Et duo facit
q: p̄mo petit ſbuētionē.ſcd̄o recognoſcit
⁊ ꝯfitet̄ ei⁹ icarnationē ibi[Quis michi det te fra
trē meū.]Circa p̄mū tria facit.q: p̄mo petit xp̄i ſb-
uētionē.ſcd̄o ponit ſbuētiōis ſpecificationē ibi[vi-
deam⁹ ſi floruit.]tertio ad dictā ſbuētionē ſuſcipiē-
dā oñdit iudeo⁊ diſpōnē ibi[dabo tibi vbera mea.]
In petēdo aūt ſbuētionē xp̄i tria facit.Primo pe-
tit ꝙ xp̄s ſbueniat ꝓportionalr̄.ſcd̄o ꝙ ei ſbueniat
perſeueranť ibi[cōmemoremur ī vineis.]tertio ꝙ

hic ſynagoga auxiliuʒ xp̄i petit.

ei ſubueniat ſollicite ⁊ ardēter ibi[ mane ſurgam⁹ ] Continuatur ſic per te dilecte mi opꝫ me cōſeq̄ pulchritudinē meā. Ideo tu[ dilecte mi veni ]. auxiliando mihi. ⁊ [ egrediamur in agrū ]. i. ad iudeos q̄ ſūt ager incultus. Et dicit q2 iudei adhuc paruuli in fide non pn̄t ingredi ad te et aſcēdere. Et ſic opꝫ ꝙ tu egrediaris condeſcendendo eis in quo petit auxiliū proportionaliter. ¶ Deinde cum dicit.

## Commoremur in vineis

¶ Petit huius auxilium perſeueranter. Continuetur ſic. Nō ſufficit dilecte mi ꝙ egrediamur i agrū. i. in ipſos iudeos proportionaliter adiuuando. ſed opꝫ ꝙ commoremur in vineis. i. in iudeis qui ſūt vinee ⁊ q̄ſi cāpeſtres: ⁊ ideo nō culte. vn̄ opꝫ ꝙ[ cōmoremur in vineis ]. hos perſeueranter adiuuando. ¶ Deinde cum dicit.

Iudei dicū tur vinee.

## Mane ſurgamus ad vineas.

¶ Petit huius auxilium ſibi fieri ſollicite ⁊ ardenter. vn̄ ait[ ſurgamus mane ]. i. tēpeſtiue non pigritemus ſꝫ ardenter ⁊ ſollicite[ ſurgamus ad vineas ] i. ad iudeos iuuando eos qui prius fuerunt: vinea tua ⁊ adhuc redire volunt vt vinea tua ſit. ¶ Deinde cum dicit.

## Videam⁹ ſi floruit vinea/ ſi flores fruct⁹ parturiunt/ ſi floruerunt mala punica.

Bonitas nr̄a in trib⁹ conſiſtunt ꝑmo ethicorum.

¶ Specificat auxilium et ſubuētionē. Ad cuius euidentiam notandum ꝙ bonitas nr̄a quantū ad p̄ns ſpectat videtur cōſiſtere in tribus. vꝫ in bonis cogitationibus que ſe tenent ex parte intellectus. et in bonis affectionibus que ſe tenent ex parte affectus: et in operationibus que ſe tenent ex parte effectus. Bonitas cogitationum que per flores intelligūtur

exbona voluntate dependēt ſilr exteriorum opera-
tionum quia cogitationes etiaꝫ intelligētie intelle
ctiue q̄s homo habet ſine voluntate recta nonpla-
cent ꝛ ſūt flores ſine fructu. Similiť oꝑationes ex-
teriores ſine bona volūtate non cōualeſcūt ſunt fru
ctusinutiles:qꝛ merito carent.nihil enim eſt meri-
torium niſi ſm ꝙ a voluntate procedit. Operatio-
nes aūt exteriores per mala punica deſignanť in q
b⁹ ſūt grana multiplicata. Nē q̄ d itellectu ꝯcipiť i
teri⁹ exteri⁹ ꝑdiuerſitatē opū deſignať. aliq̄n quod
ſimplr ē i corde multiplr multiplicať i oꝑe ꝛ expli-
catur. In ſpecificādo ğ xp̄i auxiliū tria tāgit. Nā p̄-
mo petit ꝙ xp̄s ei ſubueniat mouēdo corda iudeoꝝ
ad bn̄ cogitādum. iō ait [ videam⁹ ]oculo miſericor
die. ſ. Ego ꝛ tu cooperando multiplr. [ ſi vinea flo-
ruit. ] i. ſi itellectus ꝓfert bonas oꝑatiōes. ſcđo pe-
tit ꝙ moueat affectū ad bene volendū: ideo ſubdit.
[ ꝛ videamus ad flores parturiūt fructus. ]. i. ſi per
bonas operationes producuntur bone affectiones
quod auxiliante neceſſe eſt hoc fieri. tertio petit ꝙ
chriſtus moueat iudeos ad bene operandum exerci
us: ideo ait. [ videamus ſi floruerūt mala punica. ]
i. bone operationes quo te auxiliante ſit. Nil autē
obſtat ꝙ per flores bone cogitatiōes ꝛ bona opera
deſignantur quia fructus ſunt ad cibum ꝛ bonis af
fectiōibus cibamur: ſicut dicitur eccleſiaſtici. xv. Ci
bauit illum pane vite ꝛ intellectus ꝛ bonis oꝑatio
nib⁹ ſimilr. Iuxa illud pſalmi. Labores manuuꝫ:
qꝛ manducabis beatus eris. Recte bone cogitatio
nes ſunt flores qui precedunt fructus bonarum af
fectionuꝫ ꝛ operationum. Rurſum hec tria poſſunt
comparari ad premium: ꝛ ſic cuꝫ predicta oīa. ſ. co-
gitatiōes affectiones ꝛ oꝑatiōes precedāt poſſunt

Opa nr̄a dī cūt bōa a vo lūtate p̄.ꝑte.q.v. articu.iiij.

Q̄ d ē ſiplr i corde mul tiplicatur i oꝑe

Flores ſi- gnificāt bo na oꝑa ꝛ bo nas cogita- tiōes.

p̄s.cxxvij.

ps.cxxvi. dici flores pmũ q̃ d dicit fructus iuxta illud pſalmi.
Cũ dederit dilectis ſuis ſõnuʒ. Ecce hereditas dñi
filij merces fructus ventris. Qr aũt operationes
ſingulariter poſſint dici flores apperet: qꝛ primum
Bona fama procedit ex bõa opatio ne. procedens ab arbore cũ odore ſunt flores. Odorem
aũt bone fame ad edificationem aliorũ hõ hẽt ex
bonitate operationum non cogitationum vel affe-
ctionum q̃ non apparent. Recte ḡ p flores malorum
punicorũ deſignant bone opationes que debent eſſe
cũ ſucceſſiuo incremento vel profectu vt ſunt mala
punica florentia. qꝛ alia ſunt in actu: alia in partu:
alia in re: alia in flore. ¶ Deinde cum dicit.

## Ibi dabo vbera mea.

¶ Poſtq̃ petijt auxiliũ chriſti ⁊ in quo auxiliaretur
iudeis in ſpũali. ſ. ad bene cogitandum bñ volenduʒ
Oñditur iu deos eẽ diſ poſitos ad auxiliũ xpi ſuſcipiẽdũ. et bene operandum. hic oſtendit iudeos eſſe diſpoſi
tos ad tale auxilium recipiendũ. Et tria facit ſm
q̃ triplex auxilium nominauit. Primo oñdit eos eẽ
diſpoſitos ex parte intellectus. 2. ex parte affectus
ibi [ Mandragore ]. 3. ex parte exteriorum operum
ibi. [ oĩa poma dilecte mi ]. Cõtinuatur ſic: ideo pe-
to dilecte mi q̃ tu venias in vineã meam qꝛ. [ ibi da
bo tibi vbera mea ]. i. iudeos meos hoc eſt chariſſi-
mos pp patres qui dicuntur vbera pp diſpõnem ad
ſuſcipiendum lac doctrine tue. Nam ſicut vbera p-
prie ſunt receptaculum lactis: ſic ipſi pp diſpoſitio
Doctria dr lac rõne cã doris. nem intellectꝰ erũt pprie receptaculũ doctrine tue
que eſt lac rationie candoris et nutritiue virtutis:
vbi nullius eſt error admixtus ¶ Deinde cum
dicit.

## Mãdragore dederũt odorẽ ĩ portis nr̃is

¶ Oñdit eos diſpoſitos ex pte affectꝰ ſiue volũtatis.

vñ continuatur ſic. Nō ſoluꝫ dilecte mi iudei ſunt diſpoſiti ex pte intellect⁹: ſꝫ etiā ex pte affectus. Nā [mādragoꝛe]. i. iudei. [dederunt odoꝛē ſuū]. pp bonitatē deſiderioꝛū ⁊ pp diſpōnē affectus. dederūt di co odoꝛē. Et hoc [in poꝛtis meis]. i. i itroitu ad nos: qꝛ volūt cōuerti ⁊ intrare ad nos: ad principalr et ad me eccl'iaꝫ ex pñti inquātuꝫ per me: ſicut per ma trē deriuanda ſunt dona grãruꝫ vel ſacra a te ad il los. ¶ Notandū ꝙ mādragoꝛa eſt herba cui⁹ radix hēt mēbꝛa q̄ſi hoīs. non tñ caput: vñ ſignificat iude os qꝛ nūc ſine capite ſūt ſꝫ in finē ad pdicationem et odoꝛē eccleſie ſpirabunt ⁊ ipſi deſideria vt iungan tur chꝛiſto capiti. ¶ Deinde cuꝫ dicit. Quid man dragoꝛa.

**¶ Omnia poma noua et vetera dilecte mi ſeruaui tibi.**

¶ Oſtendit iudeos eſſe diſpoſitos quantum ad bo nitatem exterioꝛuꝫ operū. vnde ait. [O dilecte mi] ego [ſeruaui tibi]. i. tue prouidentie credidi. [oīa poma noua]. ſ. q̄ñ eſſent collidenda ⁊ quō cōſeruā da. vnde et addit. Et [vetera]. q. d. Sola prouiden tia grē tue hēt q̄ñ colligi debēt iudei ⁊ quō cōſerua ri qui dono tue gratie collecti erunt poma noua et vetera. Quia ſm exēpla ⁊ teſtimonia pꝛima noui ⁊ veteris teſtamenti ſatagent operari. Ca. viij

Lectio. i.

**Quis mihi det te fratrem meū ſuggentem vbera matris mee**

Hic recognoſcit ⁊ cōfitetur chꝛiſti incarnationem. ¶ Quattuoꝛ facit pꝛimo aſſumens fiduciam de chꝛi ſto ꝓpter carnem aſſumptam petit ab ipſo doctrie ei⁹ pcipere xitatē. 2. poſtulat dulcedinis eius gu Hic ſynago ga cōfitetur chꝛiſti icar nationem.

ſtare ſuauitatem ibi[ vt inueniam te.] tertio vt poſ
ſit vitare obprobrium preſcis temporibus paſſa fue-
rat propter cecitatem ibi.[ vt inueniam te.] quarto
deſiderat chriſtum tenere propter filiorum vtilita-
tem ibi[ et apprehendam te.] Continuatur o[…]c. Ut
me doceres michi frater factus es: ideo [ uo[…]s mi-
chi det te fratrem meum ſuggentem vbera matris
mee.] i. exponentem michi legem et ſcripturam ſa-
cram que eſt q̄ſi mater mea. Ille ei qui ſuggit lac
quod latet in vbere exterius trahit. Hoc fecit chri
ſtus quia lac et dulcedinem que latebat in lege di-
uina traxit exterius in apertum. Luce vltimo. In-
terpretabatur illis in omnibus ſcripturis: incipi-
ens a moyſe ⁊ omnibus prophetis. Habere ḡ chri-
Lȝ xp̄s poſ ſtum ſuggentem vbera legis eſt habere ipſum do-
ſit dici frat ctorem et magiſtrum legis. ¶ Notandū autem ꝙ li
nr̄ tn̄ ſpā liẗ cet nos omnes poſſumus vocare chriſtum fratrem
dr fr̄ ſynago nr̄m rōe hūanitatis aſſūpte. ſpālit̄ tn̄ ſynagoga pōt
ge. ipſū fr̄e appellare q2 di iudeis natꝰ ē. ¶ Deīde cū dit

## ¶ Ut īueniam te ſolum foris/ ⁊ deoſculer

¶ Petit ſynagoga guſtare xp̄i ſuauitatē. Cōtinua
tur ſic. Dn̄e ieſu xp̄e nō ſolū peto te vt ſuggētē vba
mr̄is docēdo me: ſȝ peto[ vt īueniā te te foris.] i. non
clauſū ī lege neqȝ latētē ī ſinu pr̄is: ſȝ foris in huma
na natura ſcd̄m quā es frater] meꝰ: ⁊ ſic te cognoſcē
do ⁊ diligēdo[ deoſculer te.] percipiendo a te dulce
dinis ſuauitatem. ¶ Deinde cum dicit.

## ¶ Et iam me nemo deſpiciat.

Synagoga ¶ Petit vitare obprobriū qd̄ paſſa ē lapſis tpibꝰ ꝑ
deſpicie ba pt̄ cecitatē. vn̄ ait.[ Et nēo me iā deſpiciat.] q. d. vſ-
tur q2 xp̄m qȝ nūc deſpecta fui q̄ſi ceca: eo ꝙ redēptorē] meū tenō
nō cognuit. cognoui. ſȝ iā q2 te cognoſco peto ꝙ nēo me deſpici

at ſpropandopſtinā cecitatam.¶Deinde cumdicit.
¶Apprehēdā te ⁊ ducā in domuꝫ matris mee/⁊ in cubiculuꝫ genitricis mee.

¶Oſtendit ſe velle tenere chriſtum propter filiorū vtilitatē.Diuiditur aūt hec ps in quatuor.Primo ſynagoga iſtam vtilitatē inſinuat.Secūdo qualis ſit iſta vtilitas manifeſtat ibi[ docebis me ].Tertio qꝛ ex hoc videbatur ſynagoga ſuſcepiſſe curā filiorum qualiter ſit cura habēdat declarat ibi[ leua ei⁹ ſub capite meo ].Quarto et vltimo ponitur dictuꝫ chriſti qui huius declarationem approbat ibi[ adiuro vos filie ].Continuatur ſic.Non ſolum dilecte mi volo te habere foris vt deoſculer percipiendo tuam ſuauitatem:ſed etiam volo te habere ad filiorum meorum vtilitatem:vnde peto vt permittas ꝙ [ apprehendaꝫ te ]. et ſic[ ducam te in domum mřis mee ].i.in corda illorum qui plus ſciūt de lege. quā legem reputo quaſi matrem:cuius mandata quaſi matris ſeruare debeo.Et etiam[ ducam te in cubiculum genitricis mee ].i.in corda filiorum qui min⁹ ſciunt de lege quā reputo matrem ⁊ genitricē meā. Dominus enim amplioris ſpatū eſt cubiculum. Unde corda illorum qui peramplius ⁊ perfecti⁹ ſciũt legē eſt domus legis vel matris ſynagoge. Illi aūt ſūt cubiculū legiſti. vel genitricis ſynagoge q̄ minus ſciunt de lege. Poſſet etiam ſm aliaꝫ adaptationē itelligi ꝙ illi q̄ pl⁹ſciūt de lege ſint cubiculum:qꝛ ſciunt clauſa ⁊ obſcura legis.per domū autem qui minus ſciunt de lege.videlicet qui ſciunt ſolum ea que ſunt in aperto:et que quilibet de facili videre pōt.ſed de hoc non eſt vis:quia continuatio nem non variat. ¶Deinde cum dicit.

Hic tangit quattuor

Iſte textus pōt dupl'r exponi.

Triplicē vtilitatē recipiūt q̄ xp̄m hñt

¶ Ibi me docebis: ⁊ dabo tibi poculū ex vino ↄdito: ⁊ muſtū maloꝝ granatoꝝ meoꝝ.
¶ Oſtendit qualis ſit iſta vtilitas filiorum ſi in corda eorū inducatur chriſtꝰ. Et aſſignat triplicē vtilitatē. Prima eſt illuminatio intellectus. Secūda inflāmatio affectus. Tertia eſt bonitas operū vel promotio effectus. Intellectus vero cum dicitur [ibi me docebis.] Si introduxero in corda filiorū meorum illuminādo intellectū eorum quia aliter doceri non poſſent.

Qd̄ ſit filiis bōam frē reputat ſibi factū

Qd̄ eni3 ſit filiis ſuis ſynagoga quaſi bona mater reputat ſibi factum: ⁊ ideo dicit [ibi me docebis.] Inflāmationē autem affectus tangit cum dicit [⁊ dabo tibi poculum vino condito.] idest poſt talem illuminationē intellectus filii non ingrati dabunt tibi poculum ideſt affectum inflammatū ⁊ deſidereum. [ex vino condito.] ideſt ex habundantia leticie ſpiritualis: vel ex dulcedine gratie ⁊ ſuauitate contemplationis. bonitatem operum tangit cum dicit [⁊ muſtum malorum meorū granatorū.] i. opa exteriora que dicūtur muſtū: q̄ ſicut tale muſtum exprimitur de granis malis granatis: ſic opa exteriora bona de puro corde ⁊ charitate perfecta.

Cor dr̄ malū granatum.

Et cor pōt dici malum granatum: q̄ cōtinet ipſas affectiones q̄ſi grana parua rubricata ⁊ decorata p charitatem. hoc tibi dabo chriſte munus acceptū. Hee igiť ſunt vtilitates ꝓpter quas deſidero o xp̄e te venire in corda filioꝝ meoꝝ. ſ. vt illumines intellectum eorum: iflāmes affectū: multiplices effectū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Leua eius ſub capite meo: ⁊ dextera illius amplexabitur me.

¶ Quia ex eo qd̄ petierat ſynagoga tenere xp̄m ad

vtilitatem filiorum:videbatur ex hoc ipſorum filiorum habere curaꝫ. Hic declarat quomodo hec cura ſit intelligenda. hec aũt declaratio in hoc cõſiſtit ꝙ ſynagoga vel eccleſia vel prelatꝰ qui predicta itelligi poſſũt ꝑus debet intendere ſibi per vitã ꝯtemplatiuam: ⁊ poſtea ſubditis per actiuaꝫ: ideo ait ſynagoga eccleſia vl' prelatus [leua eiꝰ.] i. ſiniſtra chriſti per quã itelligitur vita actiua erit [ſub capite meo.] i. ſecũdario intenta. [⁊ dextera illius.] i. vita contẽplatiua per quaꝫ intendo michi. [amplexabit' me.] i. erit ſuꝑ me ⁊ cooperiet me. qꝛ ꝑmo intendã michi poſtea vobis. ¶ Deinde cum dicit.

Prelatꝰ ꝑus dꝫ itẽdere ſibi ꝑ ꝯtẽplatiuã: poſtea ſubditis ꝑ actiuã

**¶ Adiuro vos filie hierl'm ne ſuſcitetis neqꝫ euigilare faciatis dilectã/ dõec ipſa velit.**

¶ Confirmat chriſtus quod ſynagoga declarauerat dicens [. filie hieruſaleꝫ adiuro vos.] obſecro vos [ne ſuſcitetis.] a quiete. [nec euigilare faciatis.] a ſomno contemplationis. [dilectam meã.] i. ſynagogã matrẽ noſtrã: que mihi eſt dilecta: qꝛ ad me ꝯuerſa. [donec ipſa velit.] cũ prius debeat intendere ſibi poſtea vobis. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Que eſt iſta que aſcẽdit de deſerto: delitijs affluẽs/ innixa ſuper dilectum ſuum?**

¶ Sequitur illa ꝑs in qua finitur tractatꝰ de cõuerſione ⁊ eſt finis in laude eius: Quã q̃drupl'r cõmendat. Primo ab aſcenſu. Nam aſcendere ad euꝫ eſt laudabile et etiam mirabile. ideo admiratione ait [que eſt iſta que aſcendit.] Scd'o cõmẽdat eam a loco aſcenſionis vnde aſcẽdit cum dicit [de deſerto.] i. de ſpinis tribulationum ⁊ de tribulis afflictionũ. Nam in ꝑmitiua eccl'ia fuerũt magne ꝑſecutiões: ⁊ maiores erũt i vltia. Idcirco qꝛ laudauit eccl'iam

Xp̃s cõmendat ſponſaꝫ ſuã q̃drupl'r

modernam:non laudauit eam quaſi aſcendentē de
deſerto vel per deſer[tum]:ſed [ quaſi auroram conſur
gentem ].3.commendatur eccleſia vltima ab orna
tu cum dicitur[ delitijs affluens ].i.ornata bonis de
ſiderijs ⁊ bonis operibus vt gloſa videt exponere.
4.⁊ vltimo commendatur a modo aſcendendi cum
dicitur[ innixa ſuper dilectū ſuū ]. i.ſuper xp̄m cui⁹
Eccl'ici.xliij. virtute aſcendit:propter quod cōmendabilis eſt ip
Joānis xiij ſa eccleſia:qꝛ magna gloria eſt ſequi dn̄m ſuum:ſed
maior inniti ei.qꝛ maioris charitatis eſt ſignum. ſi
cut de beato Joanne euāgeliſta dicitur: ꝙ recubuit
ſuper pectus domini. ¶Lectio.ij.

Ab arbore malo ſuſcitaui te.
Ibi corrupta eſt mater tua:ibi
violata eſt genitrix tua.

¶Superius determinatū eſt de cōuer
ſiōe ſynagoge. In parte iſta inuitatur eccl'ia ad hū
dā curā:⁊ ad p̄bēdū auxiliū ſynagoge iā ꝯuerſe.
¶Et diuiditur hec ps in tres partes. Primo chri
ſtus reducit ad memoriā eccl'ie ſuū beneficiū ⁊ ſub
uentionem. Scd̄o ex hoc rependi ſibi petit perpe
tuam dilectionem ibi[ pone me vt ſignaculū. ]Ter
tio ex ipſa dilectione quam eccleſia tenetur habe
re ad chriſtum:inuitat ipſam ad ſynagogam iuuan
dā ibi[ ſoror noſtra paruula ].reducit ergo chriſtus ad
memoriam eccleſie gentium beneficium qd̄ ſibi cō
Arbor mal⁹ ſignificat crucē. tulit dicens [ſub arbore malo ].ideſt ſub cruce que
dicitur arbor malus:vel qꝛ ad lr̄am fuit ibi de ma
lo:vel qꝛ arbor crucis fuit fructifera ſicut arbor q̄
dā malus. ſub cruce ergo vel ſub tali arbore[ ſuſci
taui te ].erat enī eccleſia gentiū mortua ſed ſuſci
piendo beneficiū crucis reuixit. dat aūt modū quō

ſuſcitauit eccleſiam gentiū dicēs.[ibi.][ſ.[ſub arbo-re malo.]ſiue ſub cruce.[corrupta eſt mater tua]i. idolatria quam ſequebaris vt mrē ſcdm quā eras ceca.[ibi violata eſt genitrix tua.]i.accepta eſt ate malitia tua quam imitabaris vt genitricem ſcdm quam eras deprauata in affectu.¶ Deinde cū dicit

Eccl'ia gentium erat mortua ſed per chriſti crucem reſurrexit

**¶ Pone me vt ſignaculum ſuper cor tuū vt ſignaculum ſuper brachium tuum.**

¶ Petit perpetuā dilectionem. Et duo facit. primo expoſcit predictam dilectionem. ſecundo ad hoc in ducit multiplicem rationem ibi[Quia fortis eſt.] Continuatur ſic.tu eccleſia gentium ſuſcitata es a me per paſſionem crucis: quia per talem paſſionē ego remoui errorem idolatrie atuo intellectu ⁊ ma litiam a tuo affectu.ergo quia tantum bonum con tuli.tibi.[pone me vt ſignaculum ſuper cor tuum.] diligendo me perpetuo non volendo aliquid michi contrarium. Nec debes operari aliquid quod mi-chi diſpliceat. Ita ꝙ per ſignaculum cordis debem⁹ intelligere impreſſam dilectionem per quam vnaſi at anima in ſeparabiliter adherendo. et pp ſignum brachiū bonam operationem exteriorem: quia bra-chium eſt extra.¶ Deinde cum dicit.

Eccl'ia gentiū eſt ſuſcitata p xpi paſſioem

Non debemus operari aliqd qd chriſto diſpliceat.

**¶ Quia fortis eſt vt mors dilectio/ durasi cut infernus emulatio.**

¶ Aſſignat ei⁹ quod dixerat multiplicem rationez. Ad cuius euidentiam notādum ꝙ vna ratio ppquā debemus deo perpetuam dilectionem ſumitur ex be neficijs nobis collatis. Et hanc tetigit ſupra cum dixit.[Sub arbore malo ſuſcitaui te.]Alia ratio ſu mitur ex ipſa dilectione. Nam quia deus nos di lexit congruum eſt ꝙ nos eum diligamus. Ha-

gnam vtilitatem, ergo ꝛc. De hac ratione ponit ſo-
lum medium. Continuetur ſic. Bene dico ꝙ debes
perpetuo me diligere: quia ⌊lāpades eius⌋. i. dilectio
nis quā habeo et habui ſunt ſupple lampades eius
valde ſunt vtiles. ſunt enim lampades eius ignis
que purgauerunt tuum intellectum ꝛ inflammaue
runt tuum affectum ad omne bonum. ꝛ ſūt ſupple.
⌊lāpades flāmarū⌋. inquantū illuminauerunt tuū
intellectum ad eſſe verum neceſſarium. de dilectio- In hac vita
ne enim quam chriſtus habuit ad nos cōſequimur nō eſt vtili⁹
perfectionem intellectus et affectus: quibus ī hac chriſti dile-
vita hoībus nihil eſt vtilius. ¶ Deinde cū dicit. ctione

**Aque multe nō potuerūt extinguere cha
ritatem nec flumina obruent illam.**

¶ Adducit ad hoc terciam rōnē que talis eſt. Qui Tertia r.
libet dꝫ perpetuam dilectionem ei qui diligit eum
perpetuo et perſeueranter. Sed o eccleſia ego dile Chriſt⁹ dile
xi te perpetuo et perſeueranter. ergo ꝛc. De hac rōne xit eccleſiaꝫ
ponit ſolum medium. Continuetur ſic littera. O ec ꝑſeuerāter.
cleſia de iure debes me perpetuo diligere quia perpe-
tuo ꝛ perſeueranter te dilexi: quod apparet: quia ⌊aq̄
multe⌋. i. tribulationes multe quātū ad quantita-
tem numeroſam: ꝛ quantum ad magnitudinem pe
noſam. ⌊non potuerunt extinguere charitatem nec
flumina⌋: quantum ad impetuoſitatem. ⌊obruent il
lam⌋. ſ. charitatem qua te dilexi ꝛ diligo. ¶ Deinde
cum dicit.

**Si dederit hō oēm ſubſtantiā dom⁹ ſue
pro dilectione: quaſi nihil deſpiciet eam.**

¶ Ponit ad hoc quartā rōnē q̄ talis eſt. Quilibet iiii. ratio.
dꝫ amorē eī ꝑpetuū q̄ diligit eū amore caro ꝛ pre- Amor chri
cioſo. Tali amore eccleſia te dilexi. ergo ꝛc. De hac rō eſt ꝓcioſus.

ne ponit ſolum mediuȝ. Cōtinuet̄ ſic littera. o eccleſia de iure debes me diligere ꝑpetuo: qꝛ amore valde caro ⁊ precioſo dilexi te: Fuit enim amor meꝰ adeo precioſus ꝙ [ ſi homo dederit omnē ſubſtātiam domus ſue pro dilectione. ] quaȝ habui ⁊ habeo ad te nō poterit equo pōdere adequari precio dilectionis imo ſi bene conſiderabit [ q̄ſi nichilū deſpiciet. ] ⁊ computabit illam ſubſtantiā reſpectu dilectionis

Nihil pōt ꝯpari xp̄i dilectiōi.

mee cui nihil terrenū pōt ꝯparī cum incompabilit̄ excedat. ¶ Deinde cum dicit.

Soror nr̄a pua vbera non hēt. Quid faciemꝰ forori nr̄e / in die qn̄ alloquenda eſt.

¶ Ex dilectiōe quā eccl'ia debet habere ad chriſtū: chriſtus inuitat eam: vt ſubueniat ſynagoge iaȝ cōuerſe. ¶ Notādum autem ꝙ non ſine cauſa xp̄s aſſi

Quare xp̄s tot rōes ſue dilectiōis aſſignau erit.

uerit tot ratiōes ad oſtendēdum ꝙ eccleſia debet eū valde diligere. nam ſi ex tali dilectione chriſtus intendit inducere eccleſiam ꝙ amore ſui in vltimis ſeculis ſubueniat ſynagoge conuerſe: quia tunc erit magna ꝑſecutio: non fuit ſuperfluum aſſignare rationes p̄dictas: Diuiditur auteȝ pars iſta in partes tres. qꝛ pmo ponitur chriſti inuitatio. ſcd̄o ſubiun-

Qui aliquē diligit oȝ eiꝰ affinibus ſubuenire.

gitur predicte inuitationi ſpecificatio ibi [ ſi murus eſt ] tertio. additur eccleſie reſponſio ibi [ ego murus ] Intendit aūt inuitando talem rationem. Quicunqꝫ diligit multum aliquem debet amore illius ſubuenire omnibus illis qui habent affinitatem et coniunctionem ad illum: ſed tu eccleſia debes mihi magnum amorem vt oſtenſum eſt. ergo debes ſubuenire ſynagoge que michi attinet et eſt michi coniuncta: quia eſt ſoror mea. Et debet ſubuentio operoſius fieri quando indigentia plus requirit. Et ſic erit de ſynagoga in fine temporum propter quod

dicit[ſoror nr̃a].mea affinitate carnali tua ſpũali:
q₂ ad eandē grãm colligenda:⁊ ſic debes charitati-
ue moueri q₂ mihi coniũcta ⁊ coniũgenda tibi. Ad
hoc ēt moueri debes ex eiꝰ indigentia q₂.[puula].i.
de nouo conuerſa:⁊ ideo indiget confirmatione.[⁊
vbera].i.doctores.nõ hēt.ꝺ ſe nec hēre põt extra ſe.
propter quod indiget tua inſtructione vt per te nu-
triatur lacte doctrine.Huic inuitationi conſentiēs
eccleſia de auxilio ſynagoge ferendo doceri petit a
ſponſo ⁊ magiſtro dicēs.[qd faciemus ſorori noſtre
in die quo alloquenda eſt].de ſui erroris correptio
ne.q.d.qꝺ auxilium fiet ei.¶Deinde cuȝ dicit.

Eccl̃ia doceri petit a chriſto

## ¶Si murus eſt edificemꝰ ſup eũ ꝓpugna cula artēgea.Si oſtiũ eſt/cõpingamꝰ illud tabulis cedrinis

¶Rñdit xp̃s qõni ⁊ ſpecificat qꝺ auxiliuȝ ſynagoge
debeat impendi.¶Ad cuius euidentiam notanduȝ
eſt ꝙ ſicͭ in eē nature p̃us aliq̃d accipit quo poſſit ſu
ſiſtere in forma acq̃ſita ⁊ hoc p̃mo cõpetit ei a prĩci
pio ſue gñationis ⁊ poſtea accipit ꝙ ſm formã illã
poſſit ſibi ſimile ꝓducere q₂ non cõpetit niſi qñ eſt
iã perfecta:q₂ vnũquodqȝ tũc eſt pfectũ qñ põt ſibi
ſile gñare.Sic in eē ſpũali p̃us accipit hõ ꝙ ſtet i do
no ſibi celitꝰ infuſo:⁊ tũc ꝺ₂ murus q₂ hēt ꝙ ſtet nõ
ꝙ alios adducat.Et poſtea qñ eſt perfectus ſm do
num illud accipit ꝙ alios manducat ad chriſtum: ⁊
tunc ꝺ₂ oſtium q₂ alios ad chriſtuȝ põt introducere.
hoc viſo continuetur ſic lr̃a.Tu eccleſia interrogas
et vis a me doceri qꝺ auxilium debeat ſynagoge da
ri:hoc ſpecifico ⁊ dico ꝙ[ſi eſt murus].i.in eſſe ſpi-
rituali nondum perfecta q₂ non hēt vñ alios ad me
ĩtroducere poſſit:ſȝ tm̃ vt ſtet:vt firmiꝰ ⁊ ꝯſtãtiꝰ pſe-

In q̃libet re p̃us ē eē q̃ꝫ operari.
hoc hr̃ vſ. phiſicoꝝ. tex ꝯmēt.xxvi.
p̃us ꝰē hēre dei grãȝ q̃ꝫ ad eã alios inducere.

ueret.[edificemus.]ego pͥncipaliter et tu ſcđario
michi coopando[ſup eũ.]i.dictũ murũ.[ppugna-
Ps.cxviij. cula argẽtea.]i.ſnias diuini eloquij firmas ⁊ luci-
Uerbis diui das:ſicut argẽtũ eſt firmũ ⁊ lucidũ:quibus fide ⁊ di
nis demo- lectiõe corda firmant̃.iuxta illud pſalmi. Cõfirma
num ⁊ here me in verbis tuis.Quib⁹ vitant̃ hereticoꝝ ⁊ demo
ticoꝝ vitã- nũ tẽtationes.[Si autẽ.]i.ſi nõ eſt mur⁹.[ſed oſti
tur tẽtatio- um.]i. ſi ita iam pfecta eſt ſynagoga vt poſſit p eã
nes alij ad me ĩtroduci.[pingam⁹ illud tabulis cedri-
nis.]i.ita ornemus ſãctoꝝ teſtimonijs ⁊ exẽplis vite
conuerſationis ⁊ bono odore fame alij facili⁹ p ta
le oſtiũ inducant̃ venire ad me. ¶ Deinde cũ dicit.

**Ego murus ⁊ vbera mea ſicut turris**

¶ Ponitur eccleſie reſponſio. Et diuidit̃ hec pars ĩ
duas ptes. Primo eccleſia in ſua reſponſione fatet̃
Rñſio eccle ſe paratam ⁊ pmptam ad ſubueniendũ ſynagoge
ſie ſcđo ex hoc ſynagoga conſurgens in amorẽ eccleſie
cõfitetur eã a chriſto eſſe deriuatã ⁊ ab illa eſſe cu-
ſtoditã ⁊ pſeruatã ibi[ex quo facta ſũ]. Cõtinuatur
Eccľia amo ſic. Ego eccleſia iui tata a te dñe ieſu xp̃e de ſubue-
re xp̃i ſub- niendo ſynagoge ſiue ſit murus ſiue ſit oſtiũ.dicoq̃
uenit ſyna amore tui ſũ pata ſubuenire nõ ſolũ ſynagoge in-
goge. quãtũ eſt oſtiũ.i.inquantũ habet eſſe perfectũ:quia
hoc non eſſet magnũ ſed leue:imo etiã ꝙ eſt murus
i.habet eſſe ĩperfectũ pata ſũ nõ ſolũ edificare [pro
pugnacula argẽtea.]bonoꝝ diuinoꝝ:ſꝫ ẽt dare me
ipſã murũ ad ↄfirmationẽ ſuã iuxta illđ.ij.Cori.xii
Ego ipſe ĩpẽdar ⁊ ſupimpẽdar p a iab⁹ vr̃is hoc eſt
ergo qđ ait. Ego p ſynagoga ↄfirmãda volo eẽ[mu
r⁹]i.dare me ipſã[et]ex hoc[vbamea]i.doctrĩa mea
Uerba ſi- erũt[ſic turris.]q2p oĩa ĩpẽſa clarior ⁊ altior ⁊ effica
gnificant do- tior ad defẽdẽdũ appebit doctrĩa. ¶ Deĩde cũ dicit.
ctrinam.

¶ Ex quo facta ſū corā eo q̄ſi pacē repiēs.
Vinea fuit pacifico in ea q̄ hēt populos.
¶ Uidens ſynagoga dilectionem eccleſie ad ipſam q2 ex amore dei parata erat pro ſua confirmatione dare ſeipſam conſurgit in amorem eius: ꝛ que prius appellabat eccleſiam adulterā vltimam ꝛ a deo alienam confitetur nunc eſſe veram ſponſam chriſti et ab eo deriuatam et conſeruatam. Diuiditur autem hec pars in duas partes. quia primo ponit ſynagoge de eccleſia talis confeſſio. ſecundo ne videatur imperfecta dicta ſynagoge confeſſio ponit chriſti ſuppletio ibi [vinea mea.] Prima diuiditur in duas. primo ſynagoga confitetur eccleſiā a chriſto deriuatam. ſecundo confitetur eam a chriſto deriuatam cuſtoditam et conſeruatam ibi [tradidit eam.] Prima pars continuatur ſic. Ego ſynagoga olim ex odio quod habui ad te non cognoſcens nec reputans eum eſſe verum deum excecata in intellectu ex quo etiam eccleſiam odio habui nō credens eā verā vineā chriſti. [ſ3 ex quo facta ſunt corā eo.] i. xpo. [quaſi] expreſſiue d cm. i. p certo [pacē repeziens] p illuminationē fidei et remiſſionem pctōꝝ corrigo errorē meū ꝛ culpā meā. ꝛ qꝫ eccl'ia ē vaſponſa xpi ꝯfiteor pcui⁹ amore pata ē expone ſe totā vt p me ſalutē q̄ ē i xpo poſſi ꝯſeq. vn̄ vere ore ꝛ corde ꝯfiteor qꝫ ipa ē vera ſpōſa xpi. ꝛ [fuit vīca pacifico.] i. xpo q̄ pacē attulit mūdo. [i ea.] ſupple fide. [que h3 pplos.] i. i fide chatolica qd idē eſt qꝫ vl'is. i. pplorū multoꝝ. ¶ Notādū ēt qꝫ nō dic̄ i ea fide. ſ. quā ppli: ſ3 que h3 pplos: q2 q̄ libz bonū dinū magis h3 nos q̄ nos hēam⁹ ipm: iq̄tū hi⁹ dona reſpcū bonoꝝ opū ſūt pncipalioꝛa q̄ liberū nr̄z arbi^m. ¶ Deīde cū dit.

Eccl'ia cōfitet ſe chriſti eē ſponſam

Synagoga ꝯfitet ſe nō cognouiſſe xp̄m fuiſſe verum deū.

xp̄s pacem attulit mūdo.

Plus eſt domum grē q̄ nature.

**¶Tradidit eam cuſtodibus: vt affert pro fructu eius mille argenteos.**

¶Oſtendit eccleſiam a chriſto cuſtoditam ⁊ conſeruatam dicens: Bene dico ꝙ eccleſia fuit vinea ipſi chriſto: q̄ chriſtus [tradidit eam cuſtodibus].i. angelis/apl'is et prelatis quorum quilꝫ prelatus [vir] .i. hn̄s vires in operando in iſta vinea corde fideli [af fert].ipſi chriſto ſupple [mille argenteos].i. totum tribuit chriſto quod ſequit̄ de fructu ei⁹ ſiue ſit tpale ſiue ſpirituale. ¶Deinde cum dicit.

**¶Vinea mea corā me eſt. Mille tui pacifici ⁊ ducēti his qui cuſtodiūt fructus eius.**

¶Quia male ab aliquibus predcā confeſſio poſſet intelligi chriſtus in hac parte ſupplet confeſſionem ſynagoge. Et circa hoc duo facit. prīo ſupplet dcāꝫ confeſſionem. 2. ex dilcōne quā habēt ſynagoga ad eccleſiā inuitat eccleſiam ab ſubuentionem ſynagoge. ibi [que habitas in hortis]. Dupl'r aūt poſſet alicui videri defectus in predicta ſynagoge confeſſione: primo in cuſtodie aſſignatione q̄ dixerat ꝙ chriſtus [tradidit eam cuſtodibus]. poſſet aliquis intelligere chriſtum eam dereliquiſſe. ad hoc excludendū ſupplet chriſtus [. vinea mea coram me eſt]. q.d. ſic tradidi eccleſiam meam cuſtodiendam aliiſꝙ ēt per meipſum immediate humili curam eius cū ſim verus deus omnia imediate conſeruans. 2. ī fruct⁹ aſſignatione: q̄ dixerat [vir affert pro fructu eius mille argenteos] cū in eccleſia nomine viri poſſint actiui itelligi. poſſet ex hoc videri alicui ꝙ ſoli actiui in eccleſia fructificarent: ideo dn̄s ſupplet hāc cōfeſſionem oñdens ꝙ ēt cōtēplatiui in eccleſia fructificant. Et ideo ſubdit, o eccleſia [pacifici tui].i. cō

Chr̄s ē verus deus.

Tā acti ꝙ̄ ēt cōtēplatiui i eccleſia fructificāt.

templatiui qui dicuntur pacifici qui ſunt ab implicationibus ſecularibus que turbant abſtracti iſti inq̄ tales ſunt.[ mille ].ideſt perfecto fructui reſpōdētes. Dictum eſt ſupra q[ vir affert pro fructu eius mille argenteos. et mille ſunt pacifici ].ideſt contēplatiui numero et fructu perfecti. Sed q ad perfectionē vite opꝫ non ſolū hēre vitā contemplatiuam. etiam actiuam: ad curam aliorum tamen magis eſt meritum in cōtēplatione q̄ in actione. Et ideo poſt q̄ dicit[ mille pacifici tui. ]ſbdit[ et ducenti q̄ cuſtodiunt fructus. ]i. merita eccleſie: vbi maior numerus gemiat̄.ſ.cētenarius q̄ ēt gemiatus ad vltimum numerorum limitē q̄ ē mille nō puenit. q lꝫ vita cōtēplatia ſit meriti āplioris: tn̄ actia ſil' et cōtēplatia meretur pluribus modis. vn̄ ſup illud[ ducēti ]dic̄ in linearis. Duplex meretur p̄miū qui et ſe tuet̄ et alios lucratur. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Que habitas ī hortis: amici auſcultāt/ fac me audire vocem tuam.

¶ Chriſtus inuitat eccleſiam ad ſubueniendū ſynagoge ex eo q ſynagoga eā diligit. Et circa hoc duo facit. primo ponitur eius inuitatio. 2. eccleſie rñſio ibi[ fuge dilecte mi ]. Continuatur ſic. Uſq nunc induxi te o eccleſia ad ſubueniendum ſynagoge ex amore meo. Cum ergo ipſa ſynagoga te diligat qđ apparet. quia confeſſa eſt te eſſe veram ſponſam et vineam meam huius amicitia qua vna confeſſione dilectione et fide facta eſt tecum in me debet te mouere ad ſubueniendum ei. et hoc eſt quod ait. Tu eccleſia[ que habitas in hortis ].i. in ſpiritualibus delitijs [ amici ].i. iudei qui iam facti ſunt amici tui. q fideles mei [ auſcultant ]. ideſt parati ſunt

Magis meretur ꝯtemplatione q̄ actione.

Chriſtus inuitat eccleſiam ad ſubueniendum ſynagoge.

e [expectant te.] audire a te doceri ⁊ deſiderant vo
to cordis dicētes.[fac.] o eccleſia.[me] ſynagogam
tibi fide et charitate ſociatam.[audire vocem tuā]
ſcilicet in predicatione. Poteſt etiam hoc accipi vt
ſit verbum chriſti inuitantis eccleſiam vt doceat ſy
nagogam. Et dicit me audire quia reputat ſibi fie
ri quod fit aliis propter ipſum. ¶ Ultimo autem
cum dicit.

**Fuge dilecte mi ⁊ aſſimilare capree hin-
nuloq; ceruorū ſuper mōtes aromatum.**

Sponſa petit ad tps a cōtēplatiōe ceſſare vt poſſit aliis miniſtrare.

¶ Ponitur eccleſie reſponſio que eſt ꝙ tanꝙ bona
ſponſa optat ad tempus auxilio ſeparari: non ab
eius fide vel amore ſed ab eius ſuauitate. hoc eſt a
contemplationis dulcedine ad tempꝰ cadere vt poſ
ſit iudeis iam conuerſis ⁊ ſic factis fratribus inten
dere per informationem morum et doctrine: ideo
ait.[Tu dilecte mi.] ideſt tu chriſte qui habitas ſu
per montes aromatum propter altitudinem deuo
tionis ⁊ odorem bone conuerſationis ⁊ ſancte ope
rationis.[fuge.] ideſt mihi contemplationis dulce
dinem ſubtrahe vt poſſum commodius inſtructiōi
⁊ informationi iudeorum vacare:tamē volo ꝙ hoc
ſit perpetuo ſed ſolum ad tempus. ideo ait.[⁊ aſſi
milare capree.] videndo meos defectꝰ. Et ꝙ ſis mi
hi in contemplatione neceſſarius[aſſimilare.] etiā
[hinnulo ceruorum.] vt ad me agiliter per contem
plationem redeas teq; michi cum delectabili contē
platione infundas. Quod in preſenti vita ſecundū
ſtatum viatorum ⁊ in futura per apertam viſionē
comprehēſorū dignetur chriſtus operari ī nobis:
qui cum patre et ſpiritu ſancto viuit et regnat: per
omnia ſecula ſeculorum. Amen.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE